

Godkendelse efter lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. § 16 a, stk. 2

Fortsat anvendelse af staldanlæg m.v. til søer, smågrise m.v.
Havegaard, Skovbøllevej 15, 4900 Nakskov

*Ansøgning nr. 227062
Lolland Kommune, Teknik og Miljø
Fruegade 7, 4970 Rødby
Meddelt den 8. marts 2023*

DATABLAD

Titel:

Godkendelse efter lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. § 16 a, stk. 2 - Fortsat anvendelse af staldanlæg m.v. til søer, smågrise m.v. Havegaard, Skovbøllevej 15, 4900 Nakskov

 Lovgivning:

- Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven)
- Lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27. oktober 2021 om naturbeskyttelse (naturbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse nr. 2225 af 27. november 2021 om godkendelse og tilladelse til husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning (husdyrgødningsbekendtgørelsen)

Dato for afgørelsen:

8. marts 2023

Ansøger:

Johan Zier Olsen, Skovbøllevej 15, 4900 Nakskov

CVR nr.:

26857163

CHR nr:

108871

Ejendoms nummer:

3600017950

Matrikelnummer staldanlæg:

8 a Skovbølle By, Købelev

Kontaktperson angående driften:

Johan Zier Olsen

Ansøgers konsulent:

Nina Gambye – Gråkjær A/S

Godkendelses- og tilsynsmyndighed:

Lolland Kommune, Teknik- og Miljømyndighed, Fruegade 7, 4970 Rødby

Sagsbehandler:

Natur- og miljø-sagsbehandler Catarina Jensen

Kvalitetssikring:

Miljø-sagsbehandler Martin Benjamin Westen

INDHOLDSFORTEGNELSE

Datablad	1
Indholdsfortegnelse	2
1. Ansøgning, godkendelse og vilkår	4
1.1 Ansøgningen om miljøgodkendelse	4
1.2 Samlet vurdering og afgørelse.....	4
1.3 Vilkår	4
1.4 Denne godkendelse	9
1.5 Miljøkonsekvensrapport.....	10
1.6 Biaktivitet.....	10
1.7 Grænseoverskridende virkning	10
1.8 Offentlighed og klagevejledning	11
1.9 Meddelelsespligt ved ændringer, ejerforhold og uheld	14
1.10 Gyldighed og andre tilladelser eller godkendelser.....	14
1.11 Retsbeskyttelse, revurdering og BAT konklusioner	14
2. Beskrivelse af husdyrbruget og det ansøgte	16
2.1 Husdyrhold, stalde og produktionsareal.....	16
2.2 Miljøteknologi i stalde.....	19
2.3 Husdyrgødning produktion, opbevaring og håndtering.....	20
2.4 Energiforbrug	23
2.5 Vandforbrug.....	24
2.6 Ventilation.....	24
3. Beliggenhed og de landskabelige værdier	26
3.1 Afstandskrav, bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger m.v.	26
3.2 Planmæssige forhold og beplantning	28
4. Ammoniak	32
4.1 Ammoniak fra anlægget	32
4.2 Ammoniak, renere teknologi og BAT krav ammoniak.....	32
4.3 Ammoniakfølsomme lokaliteter	33
4.4 Ammoniak og særligt beskyttede dyre- og plantearter	39
4.5 Ammoniak og internationale naturbeskyttelsesområder.....	42
5. Jord, grundvand og overfladevand.....	44
5.1 Jord og grundvand.....	44
5.2 Overfladevand	44
6. Forurening fra anlægget.....	47

6.1 Lugt.....	47
6.2 Skadedyr	49
6.3 Kemikalier og olie	50
6.4 Affald og kadaver	50
6.5 Støj og vibrationer	51
6.6 Transport.....	54
6.7 Andre påvirkninger.....	55
7. Egenkontrol	57
8. Krav i forhold til IE-direktivet samt miljøkonsekvensrapport.....	60
8.1 Foranstaltninger ved ophør.....	60
8.2 Forebyggelse af - og beredskab ved uheld.....	60
Beredskabsplan.....	61
Redegørelse for uheld.....	61
Uheld med gylle.....	61
Strømsvigt.....	62
Brand	62
8.3 Valg af bedst tilgængelige teknik (BAT)	63
8.4 Alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger.....	64
8.5 Beskrivelse af det ansøgte og ikke teknisk resume	65
8.7 Udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten.....	67
9. Bilag.....	68
Bilag 1 Miljøkonsekvensrapport.....	69
Bilag 2 Produktionsareal.....	70
Bilag 3 Gyllekøling	71
Bilag 4 Beredskabsplan.....	73

1. ANSØGNING, GODKENDELSE OG VILKÅR

I dette kapitel beskrives det ansøgte, og her er den samlede vurdering og afgørelse samt godkendelsens vilkår og beskrivelse af offentlighed samt juridiske forhold omkring godkendelsen.

1.1 ANSØGNINGEN OM MILJØGODKENDELSE

Der er på ejendommen Havegaard, Skovbøllevvej 15, 4900 Nakskov – herefter kaldet Havegaard - søgt om, at sobesætning med smågriseproduktion og en mindre polte produktion i eksisterende staldanlæg med tilhørende gyllebeholdere og foderopbevaringsanlæg miljøgodkendes efter husdyrbrugloven § 16 a, stk. 2.

Denne godkendelse er udarbejdet ud fra oplysningerne i den elektroniske ansøgning, samt ansøgers miljøkonsekvensrapport, der fremgår af bilag 1.

Ansøgning sker ved at bruge Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, hvor ansøger indtaster placering af stalde og anlæg til husdyrgødning og oplyser produktionsareal, staldtype, dyretype samt evt. foranstaltninger til reduktion af ammoniak og/eller lugt. Ud fra disse oplysninger beregnes i systemet ammoniak emission og deposition samt lugt hos naboer.

1.2 SAMLET VURDERING OG AFGØRELSE

Lolland Kommune meddeler hermed jf. husdyrbrugloven § 16 a, stk. 2 godkendelse til på ejendommen Havegaard, Skovbøllevvej 15, 4900 Nakskov det ansøgte på baggrund af ansøgers oplysninger og på betingelse af, at godkendelsens vilkår overholdes.

Lolland Kommune meddeler samtidig jf. husdyrbrugloven § 9, stk. 3 dispensation til afstandskrav mellem de 2 fritliggende gyllebeholdere og 2 søer større end 100 m² på de i godkendelsen stillede vilkår.

Det er Lolland Kommunes samlede vurdering jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 34, at det ansøgte kan gennemføres uden væsentlig virkning på miljøet i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

1.3 VILKÅR

2.1 Husdyrhold, stalde og produktionsareal

- Den i ansøgningen og på kort 2.1.2 viste stald kaldt smågrisehold (stald 1) med et produktionsareal på 3.579 m² må anvendes til hold af smågrise i 2-klimastald med spaltegulv.

- Den i ansøgningen og på kort 2.1.2 viste stald kaldt fare- og smågrisestald (stald 2) med et produktionsareal på 1.569 m² må anvendes til hold af søer – diegivende – i kassestier med delvist spaltegulv.
- Den i ansøgningen og på kort 2.1.2 viste stald kaldt løbe-polte-drægtige stald (stald 3) staldafsnit 1 med et produktionsareal på 230 m² må anvendes til hold af søer – golde og drægtige – ved individuel opstaldning med delvist spaltegulv.
- Den i ansøgningen og på kort 2.1.2 viste stald kaldt løbe-polte-drægtige stald (stald 3) staldafsnit 2 med et produktionsareal på 239 m² må anvendes til hold af slagtesvin (polte) på delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv).
- Den i ansøgningen og på kort 2.1.2 viste stald kaldt løbe-polte-drægtige stald (stald 3) staldafsnit 3 med et produktionsareal på 930 m² må anvendes til hold af søer – golde og drægtige – løsgående på delvist spaltegulv uden gyllekøling.
- Den i ansøgningen og på kort 2.1.2 viste stald kaldt løbe-polte-drægtige stald (stald 3) staldafsnit 4 med et produktionsareal på 1.608 m² må anvendes til hold af søer – golde og drægtige – løsgående på delvist spaltegulv med gyllekøling.

2.2 Miljøteknologi i stalde

- Gyllekanaler i staldafsnit 4 i stald 3 – i alt 1.410 m² – skal være forsynet med køleslager, der forbindes med varmepumpe eller varmepumper.
- Varmepumpen eller varmepumperne skal samlet set levere en årlig køleydelse på mindst 12 W/m².
- Varmepumperne skal være forsynet med timetæller, og den årlige driftstid skal være på mindst 5.708 timer.
- Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningsystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

2.3 Husdyrgødning produktion, opbevaring og håndtering

1. Det skal på et hvert tidspunkt kunne dokumenteres, at der er tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af den på ejendommen producerede gylle.
2. Gyllebeholdere må først omrøres umiddelbart inden, der skal flyttes gylle fra beholderne.

3. Påfyldning af gyllevogne eller montering af slangeudlæg skal forgå på en støbt plads, hvor evt. spild kan opsamles eller ledes til gyllebeholder via pumpebrønd, eller påfyldningen af vognene skal ske med maskiner, hvor spild ikke er muligt, eller slangeudlæg skal ske, så spild ikke er muligt.
4. Det skal sikres, at drænvand fra omfangsdræn om gyllebeholdere ikke kan ledes til dræn eller vandløb.

2.5 Vandforbrug

5. Ved vandforsyning af besætningen og ved rengøring af stalde, skal der være fokus på minimering af vandforbruget.

2.6 Ventilation

6. Ventilationssystemerne skal anvendes og vedligeholdes efter producentens anvisninger, herunder serviceres mindst 1 gang årligt
7. Ventilatorer skal kontrolleres og rengøres inden hver indsætning af nyt hold dyr.
8. Nødventilation af samtlige stalde og sektioner skal kunne ske manuelt.

3.2 Planmæssige forhold og beplantning

9. Staldene skal ved renovering og vedligeholdelse holdes i samme farver og materialer som de nuværende stalde.
10. Om det samlede staldanlæg skal der være et levende hegn bestående af 3 rækker med 1,5 meter mellem hver række. Beplantningen skal bestå af en blanding af naturligt hjemmehørende træer og buske (www.plantevalg.dk). Træerne skal opnå en højde på mindst 15 m. Hegnet skal samlet set opnå en tæthed, der afskærmer ud mod de åbne marker mod nord og øst – se kort 3.2.4.
11. Der skal være jordvolde rundt om de 2 gyllebeholdere i det åbne land – se placering af gyllebeholdere og jordvolde på kort 3.1.1 og 3.2.5. Voldene skal være 3 m høje og i terræn ligge mindst 10 m fra de beskyttede vandhuller nord og øst for beholderne.
12. Jordvolden om de nye gyllebeholdere skal være beplantet med et levende hegn i lighed med det, der skal etableres om staldene og i op til 15 m's højde.
13. Den afskærmende beplantning om stalde og gyllebeholdere skal vedligeholdes og fornyes efter behov.

4.4 Ammoniak og særligt beskyttede dyre- og plantearter

14. Vandhul 3 og – 6 (kort 4.3.2) skal oprensnes mindst hvert 10. år i perioden mellem 1. september og 1. februar. Første gang dog i 2024. Oprensning skal efter nærmere aftale med Lolland Kommune.
15. Vandhul 3 og – 6 (kort 4.3.2) skal holdes lysåbne ved løbende at fjerne opvækst i form af buske og træer ved vandhullerne.

6.1 Lugt

16. Stalde og fodringsanlæg skal renholdes, således at lugt fra det samlede anlæg begrænses mest muligt.

6.2 Skadedyr

17. Der skal være en sikringsaftale med et autoriseret firma til forebyggelse af rottetilhold på ejendommen.
18. Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Institut for Plantebeskyttelse og Skadedyr, Aarhus Universitet (Statens Skadedyrslaboratorium).
19. Øvrig bekæmpelse af skadedyr på ejendommen skal ske efter retningslinier fra Institut for Plantebeskyttelse og Skadedyr, Aarhus Universitet (Statens Skadedyrslaboratorium).

6.4 Affald og kadaver

20. Store kadaver skal opbevares på fast plads under kadaverkappe, mens mindre kadaver skal opbevares i lukket container.
21. Kadaverplads og –kappe samt container til kadaver skal renholdes, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.

6.5 Støj og vibrationer

22. Driften af ejendommen må hos naboer ikke give anledning til støj, der overstiger de på enhver tid vejledende grænseværdier i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra landbrug.
23. Såfremt Lolland Kommune ved en orienterende støjmåling vurderer, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser er overskredet, skal der gennemføres en støjkortlægning af et autoriseret firma efter Miljøstyrelsens retningslinjer. Støjkortlægningen skal bekostes af ejendommens ejer eller driftsherre og skal - undtagen opfølgende målinger - maksimalt ske 1 gang årligt.
24. Er den vejledende støjgrænse overskredet, skal der ske afhjælpende foranstaltninger, og en ny støjkortlægning skal dokumentere, at støjgrænsen efterfølgende er overholdt.

7. Egenkontrol

25. Denne tilladelse skal være let tilgængelig på ejendommen som trykt eksemplar eller elektronisk.
26. Nedenstående dokumentation og aflæsninger skal gemmes på bedriften i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndigheden, hvis denne ønsker det.

Miljøteknologi i stalde (afsnit 2.2)

27. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningsystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse, aflæsning og registrering af driftstimer.
28. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 7 dage.

Husdyrgødning produktion, opbevaring og håndtering (afsnit 2.3)

29. Som dokumentation for, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den på ejendommen producerede gylle, skal der foreligge effektivitetskontrol eller andet til dokumentation af antal dyr på stald, samt evt. aftaler om levering af gylle til andre ejendomme.

Energiforbrug (afsnit 2.4)

30. Der skal på ejendommen ske månedlige aflæsninger af elforbrug i staldanlæg.

Vandforbrug (afsnit 2.5)

31. Der skal på ejendommen ske månedlige aflæsninger af vandforbrug i staldanlæg.
32. Er vandforbruget i en måned større end forventet, skal årsagen klarlægges og noteres i en logbog.

Ventilation (afsnit 2.6)

33. Som dokumentation for rengøring og vedligeholdelse samt service af ventilationsanlægget skal der føres logbog.

Skadedyr (afsnit 6.2)

34. Som dokumentation for sikringsaftale til forebyggelse af rottetilhold skal der foreligge en sikringsaftale.

Affald (afsnit 6.4)

35. Som dokumentation for aflevering af affald skal der foreligge kvitteringer for aflevering af affald, miljøfarligt affald og kadaver.

Forebyggelse af uheld og beredskab ved uheld (afsnit 8.2)

36. Til dokumentation af at beredskabsplanen er vurderet og evt. opdateret skal seneste vurdering og evt. opdatering fremgår af planen.

8.1 Foranstaltninger ved ophør

37. Ved ophør af svineproduktion på ejendommen skal stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg og fodersiloer tømmes og rengøres, udtjent inventar og udstyr skal bortskaffes, almindeligt affald og miljøfarligt affald skal bortskaffes efter gældende regler, foderanlæg skal tømmes og husdyrgødning køres ud på markarealer.

8.2 Forebyggelse af- og beredskab ved uheld

38. Der skal til stadighed forefindes et let tilgængeligt eksemplar af en beredskabsplan på bedriften.
39. Beredskabsplanen skal af den ansvarlige for driften årligt vurderes og evt. opdateres.
40. Til dokumentation af at beredskabsplanen er vurderet og evt. opdateret skal seneste vurdering og evt. opdatering fremgår af planen.
41. Samtlige ansatte på bedriften skal være bekendt med beredskabsplanen og dens indhold, samt vide, hvor den er tilgængelig.

1.4 DENNE GODKENDELSE

Denne godkendelse er opbygget kapitler i henhold til de punkter, som Lolland Kommune skal vurdere og om nødvendigt stille vilkår til jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 34, stk. 1 og § 36, stk. 1. Godkendelsen tager udgangspunkt i den elektroniske ansøgning samt ansøgers miljøkonsekvensrapport, der fremgår af bilag 1.

I hvert af kapitlerne 2 – 6 er Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering af oplysningerne i den elektroniske ansøgning og i ansøgers oplysninger samt evt. de nødvendige vilkår for den ansøgte drift. Vilkårene fremgår af de enkelte afsnit og er samlet i foregående afsnit 1.3.

Kapitel 7 indeholder beskrivelse, vurdering samt vilkår om dokumentation og egenkontrol jf. vurderinger og vilkår i tidligere kapitler.

Kapitel 8 indeholder vurdering af særlige krav til husdyrbrug omfattet af IE direktivet samt vurdering af ansøgers miljøkonsekvensrapport, der er en del af ansøgningsgrundlaget.

Kapitel 9 omfatter bilag til godkendelsen.

1.5 MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til den af ansøger fremsendte miljøkonsekvensrapport, der indgår som bilag 1 til denne godkendelse.

1.6 BIAKTIVITET

Det er Lolland Kommunes vurdering, at det ansøgte gyllekølingsanlæg er en biaktivitet i forhold til ejendommens drift og denne godkendelse, da varme genereret fra gyllekølingen kan bruges til opvarmning af ejendommens stuehus, der ellers ikke indgår i denne miljøgodkendelse.

Det er desuden Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er tale om et fyringsanlæg. Gyllekølingsanlægget er derfor ikke omfattet af bestemmelserne i miljøbeskyttelsesloven § 33 eller i bekendtgørelsen om godkendelse af virksomheder.

Det er endvidere Lolland Kommunes vurdering, at anlægget ikke er omfattet af bestemmelserne om screening for krav om miljøvurderingspligt. Lolland Kommune vurderer, at gyllekølingsanlægget ikke er omfattet af punkt 3.a i bilag 2 i miljøvurderingsloven, idet Lolland Kommune, ikke betragter anlægget som et industrianlæg, da det udover varme til svineproduktionen og mandskabsfaciliteter, som er omfattet af denne godkendelse, kun leverer varme til ét beboelseshus.

Etablering af anlægget skal derfor juridisk alene behandles efter Miljøbeskyttelseslovens § 42, hvor Lolland Kommune efter en vurdering af forholdet kan stille påbud om afhjælpende foranstaltninger, hvis anlægget medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at etablering af gyllekøling ikke vil medføre uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening. Desuden er hovedformålet med gyllekølingen at reducere ammoniakemissionen fra staldanlægget, hvilket er en klar miljøgevinst. Anlægget medfører desuden en delvis udfasning af brug af olie til opvarmning af stuehus, brugsvand, personale faciliteter og klimastalde, hvilket også er en miljøgevinst.

Lolland Kommune stiller i denne godkendelse ikke særlige vilkår om afhjælpende foranstaltninger if. gyllekølingen, da kommunen finder vilkårene i afsnit 2.2 om gyllekøling for tilstrækkelige.

1.7 GRÆNSEOVERSKRIDENDE VIRKNING

Det er Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er grænseoverskridende virkning ved den ansøgte drift.

1.8 OFFENTLIGHED OG KLAGEVEJLEDNING

Høring af ansøgning om miljøgodkendelse

Jf. husdyrbrugloven § 55, stk. 2 er ansøgning om miljøgodkendelsen den 26. april 2022 annonceret på Lolland Kommunes hjemmeside.

Frist for bemærkninger til ansøgningsmaterialet eller udkast til miljøgodkendelse var den 17. maj 2022.

Der kom i den anledning ingen henvendelser.

Høring om udkast til miljøgodkendelse

I perioden fra den 2. februar 2023 til den 2. marts 2023 blev udkast til denne godkendelse sendt i høring hos ansøger samt annonceret på Lolland Kommunes hjemmeside.

Relevante naboer, de betragtes som parter i sagen, er hørt i samme periode.

Naboer omfatter ejer og lejer af ejendomme, som ligger indenfor den i ansøgningen beregnede konsekvenszone¹. Zonen er beregnet til at være 1.262 m fra et i ansøgningen beregnet lugtcentrum.

Det er kommunens vurdering, at der ikke er naboer uden for konsekvenszonen, der blive berørt væsentligt, og derfor er parter i sagen og dermed skal høres – heller ikke i forhold til de 2 gyllebeholdere i det åbne land nord for Havegaard.

Der er i høringsperioden fremkommet bemærkninger angående problematik angående dyrevelfærd og gener fra lugt og algebelægninger.

Lolland Kommune er angående dyrevelfærd ikke myndighed, og denne godkendelse sker under forudsætning af, at anden lovgivning – herunder lovgivning om dyrevelfærd – overholdes.

Angående lugt og ammoniak, der kan give anledning til algebelægninger, overholder det ansøgte projekt grænseværdierne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i udkast til miljøgodkendelse.

Naboer, der er hørt om udkast til godkendelsen, er orienteret om den endelig godkendelse samt om muligheden for at klage over afgørelsen.

¹ "Konsekvensområde" er det område inden for hvilket, at man periodevis kan udsættes for væsentlige gener i form af lugt fra staldanlæg og gødningsopbevaringsanlæg på en given ejendom med husdyrproduktion. Området beregnes i det elektroniske ansøgningssystem sammen med beregning af lugt for enkelt bolig i landzone, samlet bebyggelse og byzone ud fra et beregnet lugtcentrum.

Kort 1.6.1 Konsekvenszone for berørte naboer i forhold til lugt fra Havegaard

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet ifølge Husdyrbruglovens § 76, stk. 1.

Klagefrist

Klagen skal indgives inden 4 uger efter, at afgørelsen er offentliggjort, hvilket er sket den 9. marts 2023.

En klage over denne afgørelse skal derfor indgives senest den 6. april 2023.

Hvem er klageberettigede

Klageberettigede er alle med en væsentlig individuel interesse i afgørelsen samt en række organisationer fastlagt i loven – se nedenstående.

Sådan klager du

Du klager via klageportalen, som du finder via [Nævnenes Hus](#). Du logger på klageportalen med Mit-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Lolland Kommune via klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Lolland Kommune. Hvis kommunen fastholder afgørelsen, sendes klagen videre til behandling i nævnet. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som afgør, om du kan fritages.

Lolland Kommune giver besked til den, som har fået denne afgørelse, om at den er blevet påklaget.

Opsættende virkning

Ifølge Husdyrgodkendelsesloven § 81, stk. 1 har en klage over denne afgørelse ikke opsættende virkning, medmindre klagenævnet bestemmer andet.

Civilt søgsmål

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved domstolene, skal søgsmål jf. Husdyrgodkendelsesloven § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Godkendelsen er fremsendt til følgende:

- Johan Zier Olsen, Skovbøllevvej 15, 4900 Nakskov
- Nina Gambye – Gråkjær A/S – ng@graakjaer.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed – trost@stps.dk
- Danmarks Naturfredningsforening (DN) – dnlolland-sager@dn.dk
- Det Økologiske Råd – husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF) – natur@dof.dk, lolland@dof.dk
- Danmarks Sportsfisker Forbund – post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Fiskeriforening – mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen – nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Friluftsrådet – fr@friluftstraadet.dk
- Friluftsrådet Storstrømmen – storstroem@friluftstraadet.dk
- Dansk Botanisk Forening – kontor@botaniskforening.dk

1.9 MEDDELELSESPLIGT VED ÆNDRINGER, EJERFORHOLD OG UHELD

Alle ændringer og udvidelse af driften og produktionen på Havegaard, der ligger ud over det, der er givet mulighed for med denne godkendelse, skal forelægges Lolland Kommune til vurdering af, om ændringen eller udvidelsen kræver en ny – eller tillæg til godkendelse eller er anmeldelsespligtig.

Den driftsansvarlige skal desuden underrette Lolland Kommune, såfremt der sker ejerskifte eller udskiftning af den driftsansvarlige, eller hvis husdyrproduktionen hel eller delvis ophører i en periode.

Lolland Kommune skal ligeledes underrettes, såfremt der er hændelser på ejendommen, som har væsentlig miljømæssig betydning.

1.10 GYLDIGHED OG ANDRE TILLADELSER ELLER GODKENDELSER

Lolland Kommune har senest i februar 2017 miljøgodkendt svineproduktionen på Havegaard. Det var i forbindelse med ansøgning om udvidelse af soholdet og smågriseproduktionen ved udvidelse af staldanlægget på ejendommen.

Der blev i februar 2018 givet et tillæg til denne godkendelse, da der blev søgt om yderlig udvidelse af staldanlægget og om etablering af 2 nye gyllebeholdere.

Denne godkendelse skal være fuldt udnyttet senest 6 år efter den er meddelt – ellers bortfalder dele af godkendelsen jf. reglerne i husdyrbrugloven.

Hvis godkendelsen efterfølgende ikke udnyttes fuldt ud i 3 på hinanden følgende år, bortfalder dele af godkendelsen jf. reglerne i husdyrbrugloven.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i lovgivningen, selvom disse regler kan være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Lolland Kommune gør desuden opmærksom på, at det er ansøgers eget ansvar at indhente evt. andre relevante tilladelser og dispensationer efter anden lovgivning.

Det er desuden ansøgers eget ansvar at kontakte Sandby Vandværk angående muligheden for evt. øget levering af vand til bedriften.

1.11 RETSBESKYTTELSE, REVURDERING OG BAT KONKLUSIONER

Med denne godkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Jf. husdyrbrugloven § 40, stk. 2 kan Lolland Kommune under særlige omstændigheder dog meddele forbud eller påbud før de 8 år er forløbet.

Da der er tale om et husdyrbrug omfattet af IE-direktivet, skal husdyrbrugets miljøgodkendelse regelmæssigt tages op til revurdering, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 39. Den første

regelmæssige revurdering skal foretages, når der er forløbet 8 år efter denne godkendelse er meddelt, eller inden for en fastsat tidsfrist, når EU-kommissionen i EU-tidende har offentliggjort en ny BAT-konklusion, der vedrører husdyrbrugets drift.

De hidtil meddelte BAT konklusioner er indarbejdet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Som følge af dette har Lolland Kommune vurderet – og stillet vilkår om en række specifikke forhold jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §§ 35 og 36.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der desuden en række bestemmelser, som brug omfattet af IE-direktivet skal overholde ud over de særlige vilkår, som Lolland Kommune stiller i denne godkendelse, hvilket fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen kapitel 7 (§§ 42-51).

Her kan særlig nævnes følgende forhold:

- Miljøledelse
- Beredskabsplan
- Fodringskrav

Der skal desuden ske en årlig indberetning til Lolland Kommune af følgende forhold:

- Logbøger for eventuel miljøteknologi (f.eks. gyllekøling)
- Dokumentation for miljøledelsessystem
- Logbog over gennemførte kontroller
- Dokumentation for overholdelse af fodringskrav.

Lolland Kommune den 8. marts 2023

Catarina Jensen
Natur- og miljøsagsbehandler

2. BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

I dette kapitel beskrives stalde og dyrehold, husdyrgødning samt andre driftsforhold af miljømæssig betydning.

2.1 HUSDYRHOLD, STALDE OG PRODUKTIONSAREAL

Ansøgers oplysninger

Produktionsarealet er uændret i ansøgt drift og nudrift. Der foretages ingen ændringer i det eksisterende staldanlæg, det er udelukkende en ansøgning om at lægge produktionen over i det nye husdyrgodkendelse.dk.

Der er samlet set et produktionsareal på 8.155 m². Alle stalde er etableret med 25 pct. fast gulv.

Fordelingen af produktionsarealer, staldsystemer og dyretype er som følger:

Navn på staldafsnit: <i>1 smågrisestald</i>						
Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	
Ansøgt drift						
(#416756) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	3579	2004,2	0,0	0,0	2004,2	
Nudrift						
(#431064) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	3579	2004,2	0,0	0,0	2004,2	
8 års-drift - Ingen data						
Navn på staldafsnit: <i>2 farestald og smågrise</i>						
Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	
Ansøgt drift						
(#416744) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	1569	1035,5	0,0	0,0	1035,5	
Nudrift						
(#431071) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	1569	1035,5	0,0	0,0	1035,5	
8 års-drift						
(#431073) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	1047	691,0	0,0	0,0	691,0	
(#431074) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	522	292,3	0,0	0,0	292,3	
Sum	1569	983,3	0,0	0,0	983,3	

Navn på staldafsnit: 3 løbe-polte-drægtige					
Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift					
(#577117) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	1608	1929,6	0,0	289,4	1640,2
(#416754) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	230	299,0	0,0	0,0	299,0
(#416752) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	239	454,1	0,0	0,0	454,1
(#416748) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	930	1116,0	0,0	0,0	1116,0
Sum	3007	3798,7	0,0	289,4	3509,3
Nudrift					
(#431065) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	230	299,0	0,0	0,0	299,0
(#431067) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	239	454,1	0,0	0,0	454,1
(#431069) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	930	1116,0	0,0	0,0	1116,0
(#577118) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	1608	1929,6	0,0	289,4	1640,2
Sum	3007	3798,7	0,0	289,4	3509,3
8 års-drift					
(#431066) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	230	299,0	0,0	0,0	299,0
(#431068) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	239	454,1	0,0	0,0	454,1
(#431070) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	930	1116,0	0,0	0,0	1116,0
Sum	1399	1869,1	0,0	0,0	1869,1

Tabel 2.1.1 Ansøgers tabel fra den elektroniske ansøgning

Opmåling af produktionsarealerne er foretaget af ejer – tegning med oplysninger i bilag 2.

Kort 2.1.2 Staldgeometrier fra den elektroniske ansøgning – jf. tabel 2.1.1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Da der er søgt om et produktionsareal med plads til mere end 750 stipladser til søer, er det et brug omfattet af IE-direktivet, hvor der gælder særlige regler for ansøgning, miljøgodkendelse og drift. Der stilles derfor heller ingen vilkår om maksimalt antal søer på stald eller maksimal produktion af smågrise eller polte.

Lolland Kommune har modtaget en tegning af det samlede anlæg med opmåling af produktionsareal jf. nedenstående tabel, som er et samlet overblik over disse opmålinger – se bilag 2.

Stald	Type 1	Type 2	Samlet
Stald 1 Smågrise	Smågrise 36 stier af 8,05 m ² =290 m ²	Klimastald 356 stier af 9,24 m ² =3.289 m ²	3.579 m ²
Stald 2 Fare og smågrise	Farestald 377 stier af 4,16 m ² =1569 m ²		1.569 m ²
Stald 3 Løbe-polte-dræg	Løbestald (afsnit 1) 100 stier af 2,3 m ² =230 m ²		230 m ²
	Polte (afsnit 2) 10 stier af 14,28 m ² =143 m ²	Polte træning 1 sti af 96 m ²	239 m ²
	Løsgående søer u. gyllekøling (afsnit 3) 1.930 m ²		2.538 m ²
	Løsgående søer m. gyllekøling (afsnit 4) 1.608 m ²		

Tabel 2.2.3 Ansøgers opmåling og den elektroniske ansøgning

Lolland Kommune skal alene give tilladelse til det den ansøgte type dyr i de ansøgte stalde.

Vilkår

- Den i ansøgningen og på kort 2.1.2 viste stald kaldt smågrisestald (stald 1) med et produktionsareal på 3.579 m² må anvendes til hold af smågrise i 2-klimastald med spaltegulv.
- Den i ansøgningen og på kort 2.1.2 viste stald kaldt fare- og smågrisestald (stald 2) med et produktionsareal på 1.569 m² må anvendes til hold af søer – diegivende – i kassestier med delvist spaltegulv.
- Den i ansøgningen og på kort 2.1.2 viste stald kaldt løbe-polte-drægtige stald (stald 3) staldafsnit 1 med et produktionsareal på 230 m² må anvendes til hold af søer – golde og drægtige – ved individuel opstaldning med delvist spaltegulv.
- Den i ansøgningen og på kort 2.1.2 viste stald kaldt løbe-polte-drægtige stald (stald 3) staldafsnit 2 med et produktionsareal på 239 m² må anvendes til hold af slagtesvin (polte) på delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv).

- Den i ansøgningen og på kort 2.1.2 viste stald kaldt løbe-polte-drægtige stald (stald 3) staldafsnit 3 med et produktionsareal på 930 m² må anvendes til hold af søer – golde og drægtige – løsgående på delvist spaltegulv uden gyllekøling.
- Den i ansøgningen og på kort 2.1.2 viste stald kaldt løbe-polte-drægtige stald (stald 3) staldafsnit 4 med et produktionsareal på 1.608 m² må anvendes til hold af søer – golde og drægtige – løsgående på delvist spaltegulv med gyllekøling.

2.2 MILJØTEKNOLOGI I STALDE

Ansøgers oplysninger

Sostalden (stald 3 - drægtige løsgående søer), der blev etableret i 2018/19, er etableret med gyllekøling. Der er tale om et gyllesystem med linespil.

Ansøger har oplyst, at der er 1.410 m² med gyllekøling i stalden. Den oplyst ammoniakreduktion i stalden er i den elektroniske ansøgning er oplyst til 15 % med en årlig driftstid på 8.760 timer (hele året), hvor anlægget slår til – og fra efter mulighed for at udnytte varmen fra anlægget.

Den gennemsnitlige køleeffekt er oplyst til 12 W/m², og effekten i drift er samlet set på 92,22 kW, hvilket svarer til 65,4 W/m².

Data fremgår af bilag 3.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers oplysninger.

Vilkår fastsættes efter Miljøstyrelsens vejledning for gyllekøling i stalde med gyllesystem og linespil.

I drift er ammoniakreduktionen jf. Miljøstyrelsens vejledning $1,66 \times X - 0,02 \times X^2$, hvor X er effekt i driftstiden.

Ammoniakreduktion i drift er dermed $1,66 \times 65,4 - 0,02 \times 65,4^2 = 23,02 \%$.

Det betyder, at driftstiden reelt skal være på mindst $15/23,02 \times 8.760$ timer = 5.708 timer. Det svarer til 238 dage eller 33 uger om året, hvilket Lolland Kommune finder realistisk.

Vilkår for egenkontrol med fremgår af kapitel 7.

Vilkår

- Gyllekanaler i staldafsnit 4 i stald 3 – i alt 1.410 m² – skal være forsynet med køleslager, der forbindes med varmepumpe eller varmepumper.

- Varmepumpen eller varmpumperne skal samlet set levere en årlig køleydelse på mindst 12 W/m².
- Varmepumperne skal være forsynet med timetæller, og den årlige driftstid skal være på mindst 5.708 timer.
- Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

2.3 HUSDYRGØDNING PRODUKTION, OPBEVARING OG HÅNDBETING

Ansøgers oplysninger

Gylle opbevares i fortank og i gyllebeholdere.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

Gyllebeholderne er stabile beholdere, lavet af typegodkendt beton, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger.

Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttet imod tæring.

En gang årligt tømmes gyllebeholderne, hvorved gyllebeholderne visuelt kan kontrolleres for evt. skader.

Der foretages lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholdere hvert 10. år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der er ingen stationære pumper, hvilket fjerner risikoen for tab af gylle til miljøet.

Nedenfor er angivet gylleproduktionen og opbevaringskapacitet.

Dyretype	Antal	I alt m ³
Årssøer farestald	1.450 årssøer	2.465
Årssøer løbe- og drægtighedsstald	1.450 årssøer	5.785
Smågrise (7-31 kg)	58.000 årlig produktion	7.684
Regnvand på overdækket gyllebeholdere		- 800
I alt		15.134

Tabel 2.3.1 Ansøgers tabel fra tidligere godkendelse med oplysning om produktion af gylle fra søer og smågrise – polte er ikke med i beregningen

Gyllebeholder	Rumfang,m3	Overdækning
	2.520	Nej
	2.520	Nej
	4.000	Ja
	4.000	ja
Kanaler/fortank	1.000	
I alt	14.040	

Tabel 2.3.2 Ansøgers oplysninger om kapacitet til opbevaring af gylle

Det vurderes, at der er taget de fornødne foranstaltninger for opbevaring af husdyrgødning.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Som udgangspunkt finder Lolland Kommune gældende lovgivning om opbevaring og håndtering af gylle for tilstrækkelig.

Ud fra ansøgers beregninger, er det Lolland Kommunes vurdering, at der er tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af den på ejendommen producerede gylle, samt til vaskevand og drikkevandsspild.

Da der er tale om godkendelse af et produktionsareal, hvor dyreholdet størrelse ikke er fastlagt, vil Lolland Kommune i forbindelse med miljøtilsyn vurdere, om der er tilstrækkelig kapacitet til gylle m.v. fra den besætning, som aktuelt er på ejendommen.

Gyllebeholder 1 og 2 er etableret i 2003 og er begge omfattet af krav om 10 års beholderkontrol. Gyllebeholder 3 og 4, der begge ligger i det åbne land nord vest for Havegaard, er etableret i 2018 og er overdækkede. Både gyllebeholder 3 og 4 ligger mindre end 100 m fra søer større end 100 m², og er derfor begge omfattet af krav om beholderkontrol hvert 5. år (se afsnit 3.1 om placering).

Der ligger ingen beboelser mindre end 300 m fra de 4 gyllebeholdere.

Af hensyn til at begrænse både lugt og ammoniakemission fra gyllebeholderne, vil Lolland Kommune stille vilkår om, at omrøring af gylle først må finde sted umiddelbart, inden gylle skal pumpes fra beholderne.

Kort 2.3.3 Gyllebeholdere på Havegaard.

Lolland Kommune finder det desuden for væsentligt, at det sikres, at drænvand fra omfangsdræn om gyllebeholdere ikke kan ledes til drænen og vandløb.

Lolland Kommune finder det også for væsentligt, at det sikres, at evt. spild ved håndtering af gylle på ejendommen kan opsamles eller ledes tilbage til gyllebeholderne.

Vilkår

- Det skal på et hvert tidspunkt kunne dokumenteres, at der er tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af den på ejendommen producerede gylle.

- Gyllebeholdere må først omrøres umiddelbart inden, der skal flyttes gylle fra beholderne.
- Påfyldning af gyllevogne eller montering af slangeudlæg skal forgå på en støbt plads, hvor evt. spild kan opsamles eller ledes til gyllebeholder via pumpebrønd, eller påfyldningen af vognene skal ske med maskiner, hvor spild ikke er muligt, eller slangeudlæg skal ske, så spild ikke er muligt.
- Det skal sikres, at drænvand fra omfangsdræn om gyllebeholdere ikke kan ledes til dræn eller vandløb.

2.4 ENERGIFORBRUG

Ansøgers oplysninger

Der anvendes energi til ventilation, fodring, lys mv. Ved løbende reovering og reparation vil der være fokus på at vælge løsninger, der minimerer energiforbruget f.eks. energibesparende lyskilder mv.

Lyset i staldene styres efter timer og lyser kun 15-16 timer i døgnet.

Al ventilation sker ved et computerstyret temperaturreguleret styringssystem, der sikrer, at ventilationen kører optimalt både med hensyn til temperatur og fugt i staldene, og i forhold til elforbruget. Hyppig rengøring af ventilationsafkastene, nedsætter energiforbruget betragteligt. Overbrusning bruges til køling af dyrene i de varmeste måneder af året og nedsætter desuden ammoniakfordampning og energiforbrug til ventilation.

Gyllepumperne kører på timer, så de ikke kører unødvendigt og derved forbruger energi.

Logistikken i forbindelse med håndtering af foder, dyr m.v. er indrettet, så afstanden giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Der forventes et forbrug på ca. 942.500 kWh pr år beregnet efter normtal.

Det vurderes, at der holdes fokus på energiforbruget, så det minimeres.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

If. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 47 skal der ved udskiftning af belysning på IE-husdyrbrug ske udskiftning til så energieffektiv belysning, som det er muligt.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at ansøger er opmærksom på energiforbruget if. med driften af ejendommen.

Fortsat nedbringelse af energiforbruget kunne være et element i den lovpligtige miljøledelse, som driften af ejendommen er underlagt.

I kapitel 7 stilles der vilkår om månedlige aflæsninger af strømforbruget.

Ellers stilles der ingen vilkår i relation til energiforbrug.

2.5 VANDFORBRUG

Ansøgers oplysninger

Der forventes et vandforbrug på ca. 15.600 m² årligt, som leveres fra Sandby Vandværk

Staldene bliver kontrolleret dagligt, og hvis der opstår utilsigtet og synligt vandspild vil det blive opdaget og repareret med det samme.

Der anvendes drikkenipler placeret i fodertrugene, så der er optimale forhold for adgang til vand for svinene og et lavt drikkevandspild.

Inden vask af staldene sættes stalden i blød, hvorefter stalden vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

Der bruges mindst mulig vand til overbrusning. Overbrusning bruges som køling af dyrene i de varmeste måneder af året og nedsætter desuden ammoniakfordampning og energiforbrug til ventilation. Staldanlægget vil blive gennemgået jævnligt, så utætte rør og drikkeventiler vil blive udskiftet, så snart det opdages.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 36, stk. 1 pkt. 9 skal Lolland Kommune ved miljøgodkendelse af IED-brug særligt forholde sig til vandforbrug.

Lolland Kommune stiller i kapitel 7 om egenkontrol vilkår om månedlige aflæsninger af vandforbrug til besætningen, således at vandforbruget kan følges. Der stilles desuden i kapitel 7 vilkår om, at såfremt vandforbruget stiger mere end naturlig variation, skal årsagen klarlægges og noteres i en logbog.

I dette afsnit stilles der vilkår om, at ved vandforsyning til besætningen og ved rengørings af staldene, skal der være fokus på minimering af vandforbruget.

Vilkår

- Ved vandforsyning af besætningen og ved rengøring af stalde, skal der være fokus på minimering af vandforbruget.

2.6 VENTILATION

Ansøgers oplysninger

Der henvises til ovenstående afsnit, om energiforbrug, hvor ventilation af staldene beskrives af ansøger.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Der stilles alene vilkår om vedligeholdelse, kontrol og renholdelse, samt om nødventilation.

Egenkontrol med ventilationsanlæg fremgår af kapitel 7.

Vilkår

- Ventilationssystemerne skal anvendes og vedligeholdes efter producentens anvisninger, herunder serviceres mindst 1 gang årligt.
- Ventilatorer skal kontrolleres og rengøres, inden hver indsætning af nyt hold dyr.
- Nødventilation af samtlige stalde og sektioner skal kunne ske manuelt.

3. BELIGGENHED OG DE LANDSKABELIGE VÆRDIER

I dette kapitel beskrives anlægget i forhold til diverse afstandskrav, samt husdyrbrugets beliggenhed i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv. Desuden beskrives husdyrbrugets placering i landskabet med hensyn til landskabelige værdier samt beplantning.

3.1 AFSTANDSKRAV, BYGGE- OG BESKYTTELSESLINJER, FREDNINGER M.V.

Det skal vurderes, om placering af staldanlægget og anlæg til husdyrgødning overholder de i lovgivningen fastsatte afstandskrav, samt om placeringen er i strid med bygge- og beskyttelseslinier samt fredninger.

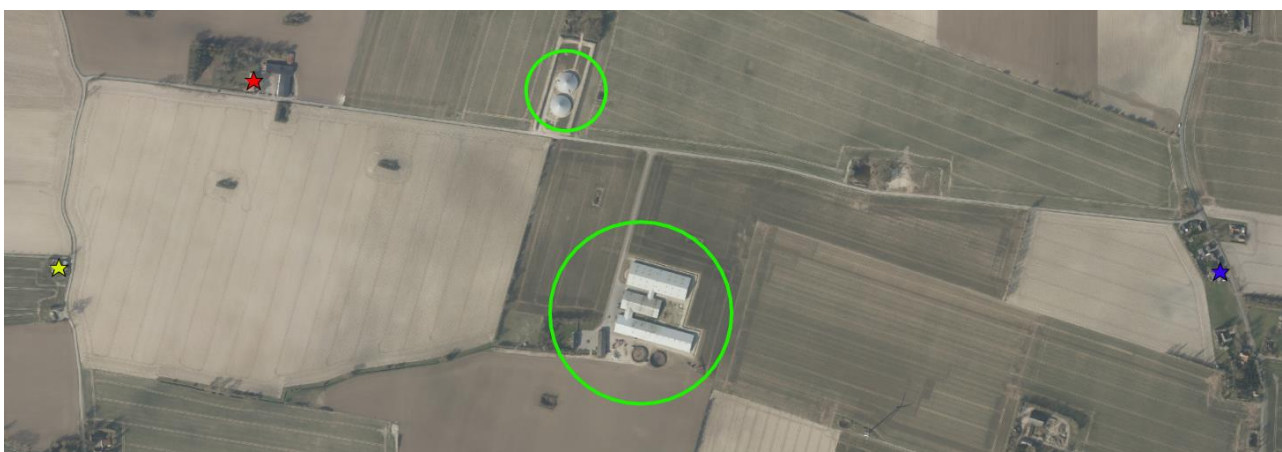
Ansøgers oplysninger

Ansøger henviser til, at der ikke sker nybyggeri eller andre udvendige ændringer af stalde og anlæg til husdyrgødning, samt at afstandskrav, bygge- og beskyttelseslinier samt fredninger blev vurderet i forbindelse med miljøgodkendelse i 2017 og tillæg til denne godkendelse i 2018. Der er ikke sket ændring af disse forhold eller lovgivningsmæssige krav siden 2018.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Havegaard ligger ca. 730 m fra nærmeste nabobeboelse, der er stuehuset på landbruget Skovbøllevvej 20. Ejendommen Harpelundevej 28 er nærmeste nabobeboelse, der ikke ligger på et landbrug. Samme ejendom er nærmeste bolig i samlet bebyggelse.

De 2 gyllebeholdere i det åbne land ligger ca. 520 m fra nærmeste nabobeboelse, der igen er stuehuset på ejendommen Skovbøllevvej 20. Nærmeste nabo, der ikke ligger på et landbrug, er ejendommen Højsmarkevej 47 ca. 910 m fra beholderne. Nærmest samlede bebyggelse er forsat bebyggelsen ved Harpelundevej 28.

Kort 3.1.1 Luftfoto 2020 med Havegaard, de fritliggende gyllebeholdere samt nærmeste naboer Skovbøllevvej 20 (rød stjerne), Harpelundevej 28 (blå stjerne) samt Højsmarkevej 47 (gul stjerne)

Havegaard og de fritliggende gyllebeholdere ligger desuden henholdsvis ca. 2,4 km og 3,0 km nord for lokalplanlagt boligområde ved Sandby, der også er nærmeste byzone.

Nærmeste ikke sløjfede vandboringer er markvandingsboring DGU 229.237 ca. 615 m øst for staldene og markvandingsboring DGU 229.240 ca. 530 m vest for de 2 fritliggende gyllebeholdere.

Alle afstandskrav jf. husdyrbrugloven §§ 6 og 8, stk. 1. vurderes overholdt.

Kort 3.1.2 Luftfoto 2022 af gyllebeholder 3 og 4 samt nærliggende søer større end 100 m².

Afstandskrav jf. husdyrbrugloven § 8, stk. 2, hvor der er krav om mindst 100 m mellem anlæg til flydende husdyrgødning og søer med et areal over 100 m², er dog ikke overholdt, da den nordlige beholder ligger henholdsvis ca. 39 m og 65 m fra 2 søer større end 100 m², og den sydlige beholder ligger ca. 49 m fra sø større end 100 m².

Forholdet blev vurderet ved tillæg til miljøgodkendelse i 2018. Det blev her vurderet, at Lolland Kommune jf. husdyrbrugloven § 9, stk. 2 kunne dispensere fra kravet med de dengang stillede vilkår til sikring af søerne.

Det er ved denne godkendelse fortsat Lolland Kommunes vurdering, at der kan gives dispensation ved at viderefører de dengang stillede vilkår. Dispensationen fremgår af den samlede afgørelse i afsnit 1.2.

Det er fortsat Lolland Kommunes vurdering, at stald og anlæg placering ikke er i strid med bygge- og beskyttelseslinier eller med fredninger.

Vilkår til sikring af søerne, der ligger mindre end 100 m fra de fritliggende gyllebeholdere, fremgår af efterfølgende afsnit 3.2.

3.2 PLANMÆSSIGE FORHOLD OG BEPLANTNING

Det skal vurderes, om placering af staldanlægget og anlæg til husdyrgødning er i strid med de planmæssige forhold, som er beskrevet nærmere i Lolland Kommunes kommuneplan samt evt. stille de nødvendige vilkår.

Ansøgers oplysninger

Ansøger henviser igen til, at de ikke laves bygningsmæssige ændringer if. med ansøgningen om miljøgodkendelse.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Ejendommen ligger i område, hvor det er beregnet, at der er risiko for mindre end 1 oversvømmelse på 100 år.

Ejendommen ligger desuden jf. kommuneplan 2017-29:

- I økologisk forbindelse
- I kyst- og fjordlandskab

Kort 3.2.1 Havegaard i forhold til økologiske forbindelser jf. kommuneplanen

Havegaard – Husdyrgodkendelse efter husdyrbrugloven § 16 a – dateret den 8. marts 2023

Der er ikke ansøgt om nye bygninger eller nye anlæg til husdyrgødning. Formålet med ansøgningen er, en miljøgodkendelse efter ændret lovgivning, hvor produktionen alene skal vurderes efter produktionsarealet størrelse og ikke antallet - og vægt af dyrene. I forbindelse med godkendelsen sker der ingen ydre - eller indre ændringer af de eksisterende bygninger og produktionsarealer.

Det følger af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34, stk. 2, at vurderingen af det ansøgte projekt skal omfatte alle etableringer, udvidelser og ændringer, der er truffet afgørelse om inden for de seneste 8 år før denne aktuelle afgørelse. Den seneste udvidelse af ejendommen er sket i 2018.

Kort 3.2.2 Havegaard i 2014 (for 8 år siden)

Kort 3.2.3 Havegaard i 2021 (udvidelse sket i 2018)

I miljøgodkendelsen i 2017 og tillæg til denne i 2018 blev det vurderet, at der skulle stilles vilkår om materialer til byggeriet af staldene, jordvolde om de fritliggende gyllebeholdere samt om beplantning på jordvoldene og om staldanlægget.

Kort 3.2.4 Havegaard og nuværende beplantningsbælte

Kort 3.2.5 Beplantningsbælte på jordvolde om de fritliggende gyllebeholdere

Vilkår om materialer til byggeri af de nye stalde ændres i denne godkendelse til, at de enkelte stalde ved renovering og vedligeholdelse skal holdes i samme farver og materialer, som de nuværende stalde.

De øvrige vilkår fra godkendelsen i 2017 og tillægget i 2018 fastholdes i denne miljøgodkendelse men delvist omformuleret efter de faktiske forhold. De mindre ændringer af vilkårene efter de faktiske forhold, vurderes at være uden betydning - f.eks. forløbet af jordvolden om de fritliggende gyllebeholdere.

Det vurderes, at der ikke skal stilles yderlige vilkår.

Vilkår

- Staldene skal ved renovering og vedligeholdelse holdes i samme farver og materialer som de nuværende stalde.
- Om det samlede staldanlæg skal der være et levende hegn bestående af 3 rækker med 1,5 meter mellem hver række. Beplantningen skal bestå af en blanding af naturligt hjemmehørende træer og buske (www.plantevalg.dk). Træerne skal opnå en højde på mindst 15 m. Hegnet skal samlet set opnå en tæthed, der afskærmer ud mod de åbne marker mod nord og øst – se kort 3.2.4.
- Der skal være jordvolde rundt om de 2 gyllebeholdere i det åbne land – se placering af gyllebeholdere og jordvolde på kort 3.1.1 og 3.2.5. Voldene skal være 3 m høje og i terræn ligge mindst 10 m fra de beskyttede vandhuller nord og øst for beholderne.
- Jordvolden om de nye gyllebeholdere skal være beplantet med et levende hegn i lighed med det, der skal etableres om staldene og i op til 15 m's højde.
- Den afskærmende beplantning om stalde og gyllebeholdere skal vedligeholdes og fornyes efter behov.

4. AMMONIAK

I dette kapitel beskrives ammoniak fra anlægget og dets betydning for natur – herunder særligt ammoniakfølsom natur og internationale naturbeskyttelsesområder, samt beregning i forhold til renere teknologi.

4.1 AMMONIAK FRA ANLÆGGET

Ansøgers oplysninger

Emissionen af ammoniak er beregnet i den elektroniske ansøgning.

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)			
Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	6447,6	842,8	7290,4
Nudrift	6447,6	842,8	7290,4
8 års-drift	2751,0	430,6	3181,7

Tabel 4.1.1 Beregnet ammoniakemission fra den elektroniske ansøgning

Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt udgør 7.290,4 kg NH₃-N/ha/år.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Da der ikke sker ændringer i produktionsarealet i ansøgt drift i forhold til nudriften, er ammoniakemissionen uændret. Emissionen for 8 år siden var betydelig mindre, da Havegaard blev udvidet væsentligt i 2018.

I både beregning af ammoniakemissionen i nudrift og ansøgt drift indgår en ammoniakreduktion på 15 % af emissionen fra drægtighedsstalden (stald 4) ved gyllekøling. Der er både i tillæg til miljøgodkendelse fra 2018 og i denne miljøgodkendelse vilkår om gyllekøling i drægtighedsstalden (stald 4) med en effekt på 15 % - se afsnit 2.2.

Lolland Kommune har ingen bemærkninger, og der stilles ingen vilkår.

4.2 AMMONIAK, RENERE TEKNOLOGI OG BAT KRAV AMMONIAK

Ansøger skal her i den elektroniske ansøgning beregne en værdi for maksimal emission af ammoniak fra det samlede anlæg. Er den værdi mindre end den faktisk beregnede værdi af ammoniakemission fra det samlede anlæg, overholder den ansøgte drift kravet til renere teknologi angående ammoniakemission (BAT ammoniak).

Ansøgers oplysninger

BAT-kravet for ammoniakemissionen fra husdyrbruget er beregnet i den elektroniske ansøgning. Af nedenstående fremgår det, at BAT niveauet er overholdt.

Af nedenstående skærmpoint fra den ansøgte miljøgodkendelse er BAT beregnet til 7.290 kg N.

På baggrund heraf vurderes det, at BAT for staldanlægget er overholdt, da den faktiske emission er 7.290 kg N.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	6448	843	7290
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	6448	843	7290
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 4.2.1 Resultat fra den elektroniske ansøgning af beregning af BAT for ammoniak i ansøgt drift

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

I beregning af emission af den faktiske ammoniak emission indgår reduktion af ammoniak på 15 % i drægtighedsstalden (stald 4).

Sker der ingen ændringer i staldene (produktionsareal, type dyr og gulvsystem) eller i miljøteknologi (her gyllekøling i stald 4) i ansøgt drift i forhold til nudrift, er den beregnede BAT ammoniak altid den samme som den faktiske emission.

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers beregning i den elektroniske ansøgning.

Da lovgivningens krav om den maksimale ammoniakemission fra anlægget overholdes, stilles der ingen vilkår.

4.3 AMMONIAKFØLSOMME LOKALITETER

Her skal Lolland Kommune vurdere, om ammoniak fra anlægget påvirker ammoniakfølsomme lokaliteter – kategori 1, - 2 og kategori 3 natur. Kategorierne, grænseværdierne samt beregning af ammoniak fra anlægget på de enkelte kategorier beskrives nærmere i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

- Kategori 1 natur er særlig ammoniak følsomme naturtyper omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3 og beliggende i internationale naturbeskyttelsesområde (Natura 2000) - husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2, stk. 1, pkt. 1.
- Kategori 2 natur er særlig ammoniak følsomme naturtyper omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3 og beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000) - husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2, stk. 1, pkt. 2.
- Kategori 3 natur er andre ammoniakfølsomme naturtyper omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3 samt ammoniakfølsomme skove - husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2, stk. 1, pkt. 3.

Ansøgers oplysninger

Kategori 1 naturområde

Denne kategori omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Det skal bemærkes, at ikke alle naturområder, særligt søer, kan findes i ansøgningssystemet eller kan findes i et offentligt tilgængeligt lag på Danmarks Miljøportal, idet det først kræver en konkret besigtigelse for at bestemme søernes naturtype.

For de Natura 2000-naturtyper, som ikke er kortlagt (primært søer), skal kommunen vurdere den eventuelle påvirkning. Ud over søer drejer det sig om Klinter eller klipper ved kysten (1230), Forstrand og begyndende klitdannelser (2110), Hvide klitter og vandremiler (2120), Kystklitter med havtorn (2160), Kystklitter med gråris (2170), Indlandsklipper af kalkfattige bjergarter (8220) og Indlandsklipper af kalkfattige bjergarter med pionerplantesamfund (8230).

Kategori 1-natur omfatter ligeledes § 3-heder og -overdrev inden for Natura 2000-områder, som ikke er nævnt ovenfor.

For kategori 1-natur gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

- 0,2 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug (mere end 1 ejendom ud over ansøger)
- 0,4 kg N/ha ved 2 husdyrbrug (ansøger samt 1 ejendom)
- 0,7 kg N/ha ved 1 husdyrbrug (ansøger)

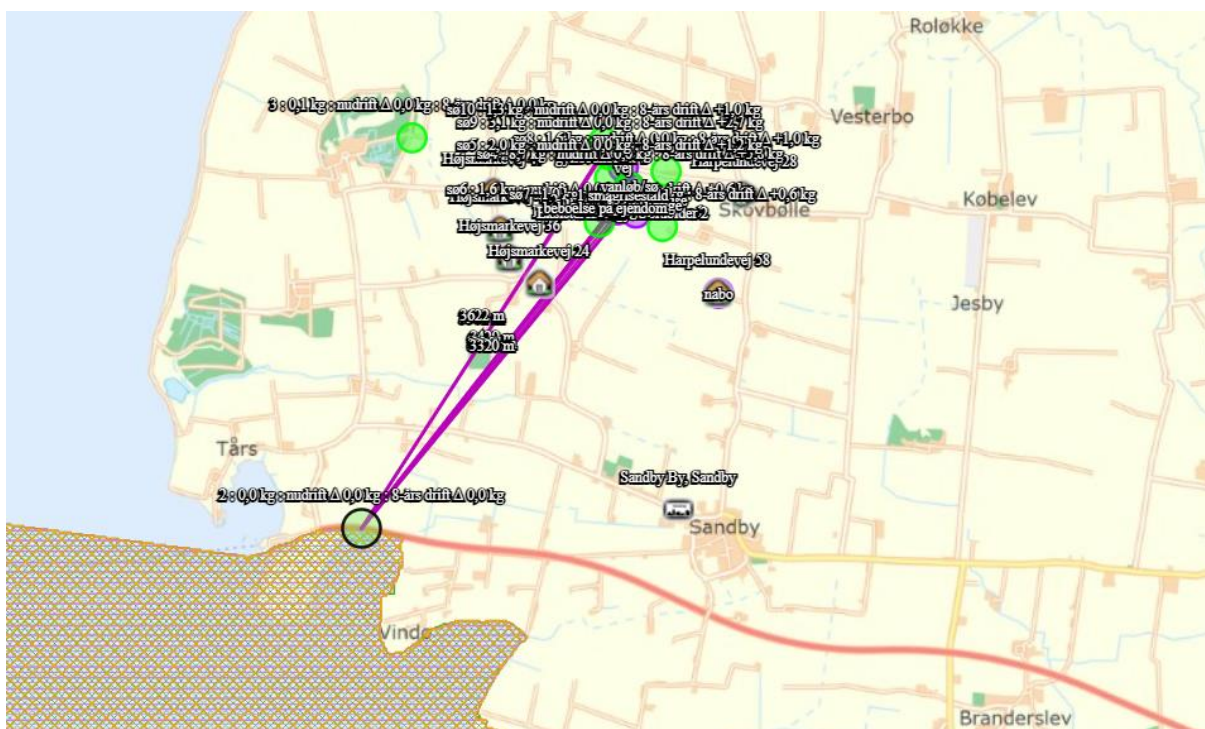
Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

- antal husdyrbrug over 15 DE inden for 200 meter +
- antal husdyrbrug over 45 DE inden for 200-300 meter +
- antal husdyrbrug over 75 DE inden for 300-500 meter +
- antal husdyrbrug over 150 DE inden for 500-1000 meter +
- antal husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha udover de 1000 meter.

Habitatnatur, ammoniakfølsomme naturtyper, heder og overdrev i N2000 områder:

Nærmeste Natura 2000 områder er Natura 2000-område nr. 179, Nakskov Fjord og Inderfjord og Natura 2000-område nr. 178, Halsted Kloster Dyrehave. De to internationale beskyttelsesområder er beliggende hhv. 3,1 km sydvest og 12 km sydøst for Havegaard. Totaldepositionen og merdepositionen på de to Natura 2000-områder er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

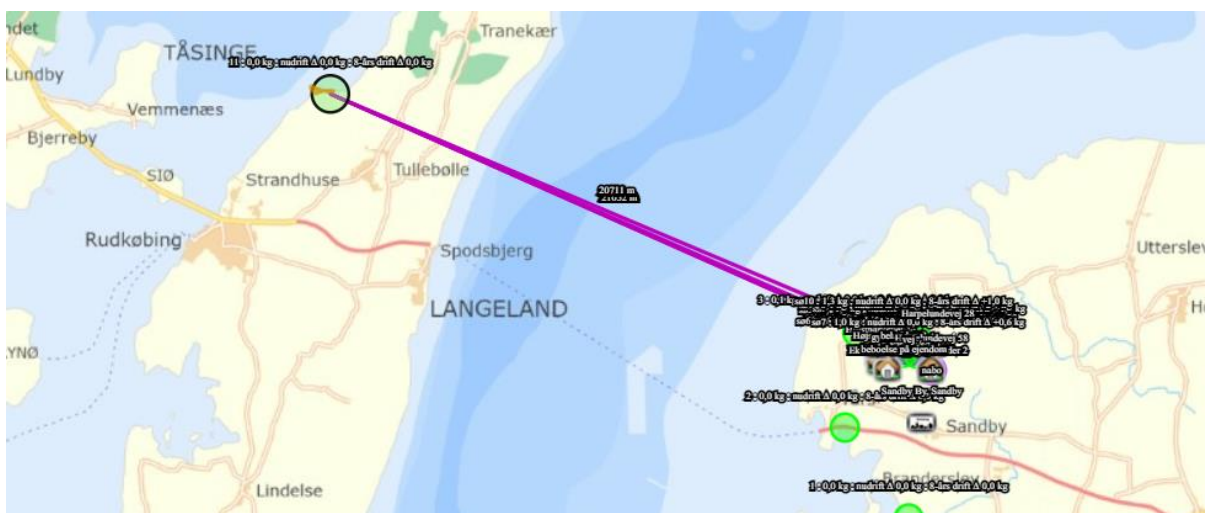
Det vurderes, at der ikke vil være nogen belastning til Natura 2000 området, eftersom totalbelastningen er 0,0 kg N pr. ha pr. år. Derfor tages der heller ikke stilling til kumulation.

Kort 4.3.1 Kort fra den elektroniske ansøgning med beregning af ammoniak på nærmeste kategori 1 natur

Kategori 2 naturområde

For højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha, som ligger udenfor internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 2-natur) er beskyttelsesniveauet en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha år. Der er ikke KAT 2 område inden for 10 km.

Kort 4.3.2 Kort fra den elektroniske ansøgning med beregning af ammoniak på nærmeste kategori 2 natur

Der er en totaldeposition på 0,0 kg N pr. ha pr. år, så derfor vurderes det, at emissionen fra produktionsanlægget ikke vil påvirke naturområdet.

Kategori 3 naturområde

For heder, og overdrev samt moser og ammoniakfølsomme skove uden for internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 3-natur) er beskyttelsesniveauet en merdeposition på 1,0 kg N/ha år. Sidstnævnte beskyttelsesniveau kan dog ud fra en konkret vurdering fastsættes højere.

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

- 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«,
- 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller
- 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove, og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.

Heder, moser og overdrev (§ 3 natur) som ikke samtidig er omfattet af kategori 1 og 2 samt ammoniakfølsomme skove

Bortset fra 2 ammoniakfølsomme skove findes ikke kategori 3 natur mindre end 2,5 km fra Havegaard. Skoven ved Frederiksdal 1,7 km nordvest for Havegaard modtager totalt 0,0 kg N/ha/år fra Havegaard. Højsmark Skov 1,3 km sydvest for Havegaard modtager det samme.

Indenfor 2,5 km fra Havegaard findes der af anden natur beskyttet af Naturbeskyttelsesloven § 3 kun vandhuller, hvor hovedparten er næringsrige søer uden tålegrænse for ammoniak. Ca. 90 meter nord for ejendommen er der en §3 sø. Beregninger viser, at merdepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N pr ha pr år i forhold til nudriften.

På baggrund af den beregnede ammoniakdeposition til omkringliggende naturområder vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil medføre forringelse eller tilstandsændring af naturkvaliteten. Dette begrundes med, at bekendtgørelsens afskæringskriterierne og beskyttelsesniveauer, for de nærtliggende naturområder er overholdt.

Kort 4.3.3 Kort fra den elektroniske ansøgning med beregning af ammoniak deposition på udvalgte naturpunkter.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Nærmeste kategori 1 natur ligger i Natura 2000 område nr. 179 – Nakskov Fjord og Indrefjord. Der er tale om "strandeng" ca. 3,3 km syd øst for Havegaard.

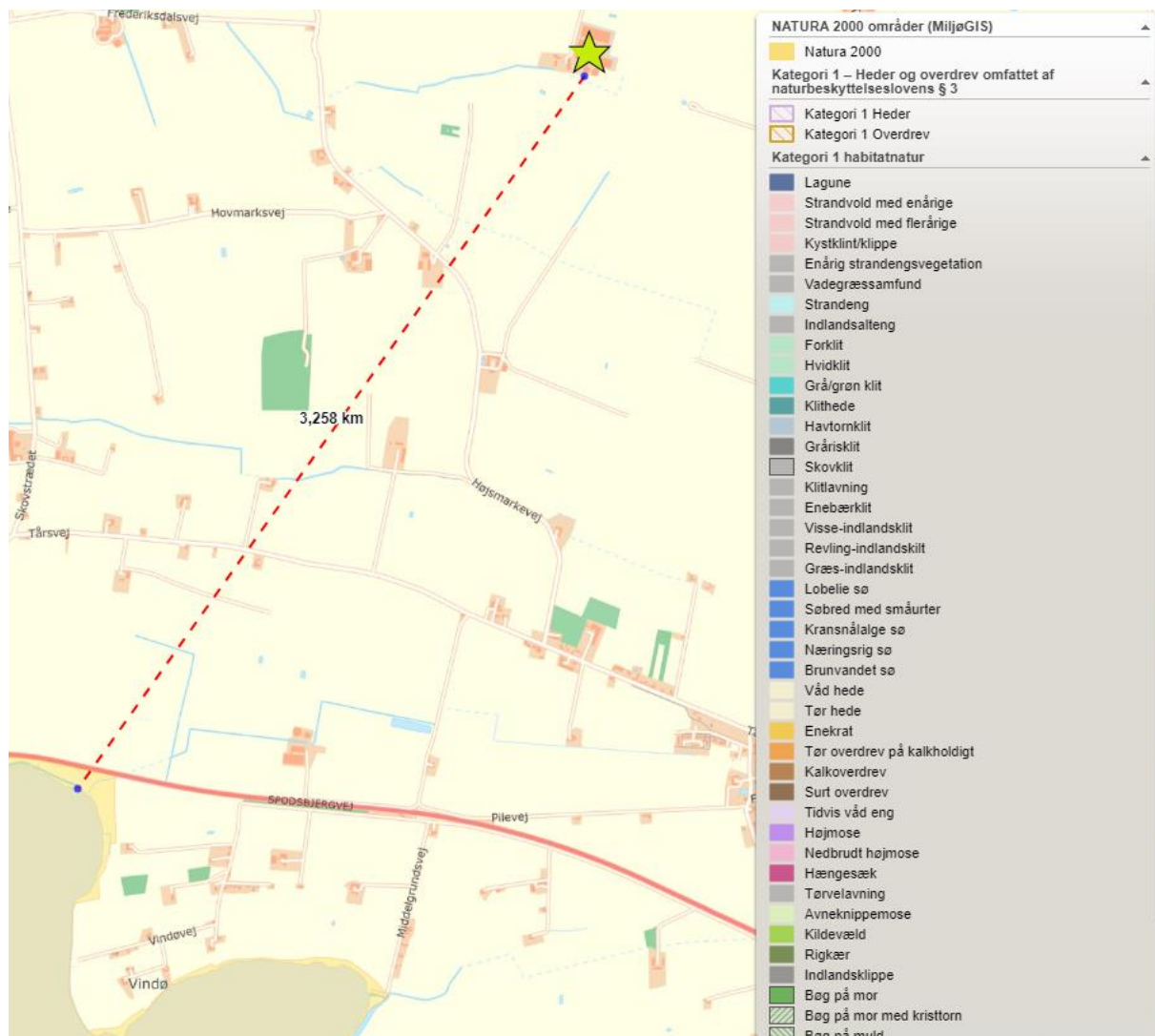
I den elektroniske ansøgning er det beregnet, at totaldepositionen fra Havegaard i både nudrift og ansøgt drift på området er 0,0 kg ammoniak pr. ha pr. år, som beskrevet af ansøger.

Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev på den vestlige side af Langeland mere end 20 km nord vest for Havegaard. Totaldisposition på arealet er i både nudrift og ansøgt drift beregnet til 0,0 kg ammoniak pr. ha pr. år, som beskrevet af ansøger.

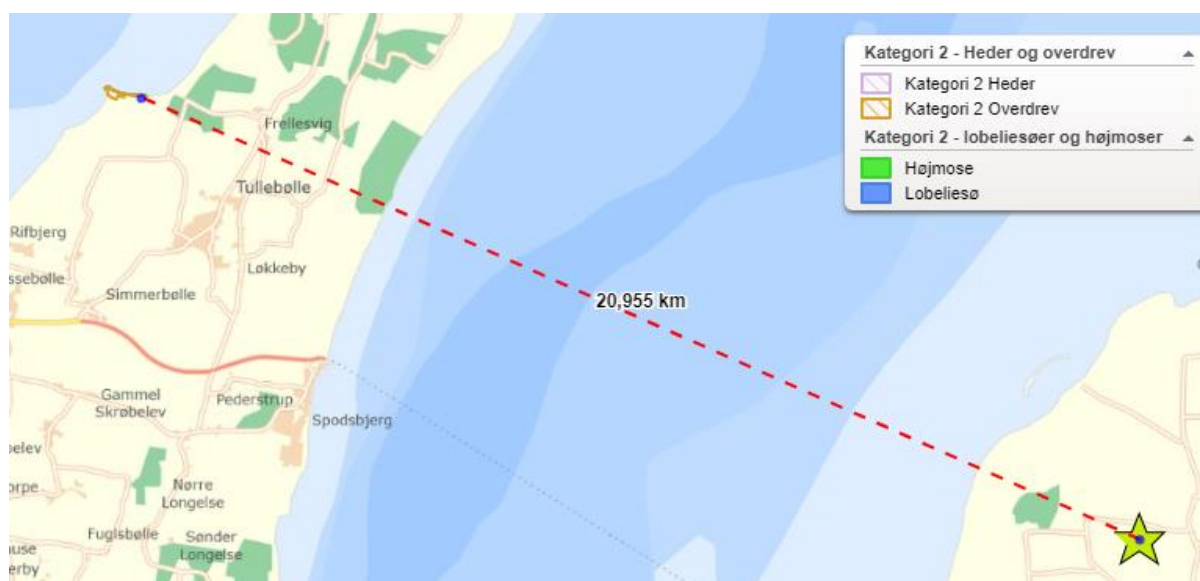
Nærmeste kategori 3 natur, der er skov, er en gammel skov ca. 1,8 km nord øst for Havegaard. I den elektroniske ansøgning kan det beregnes, at området modtager 0,1 kg ammoniak pr. ha pr. år fra ejendommen i ansøgt drift, hvilket er det samme som i nudrift.

Nærmeste kategori 3 natur, der ikke er skov, er en mose ca. 3,2 km nord vest for Havegaard. I den elektroniske ansøgning kan det beregnes, at området modtager 0,1 kg ammoniak pr. ha pr. år fra ejendommen i ansøgt drift, hvilket er det samme som i nudrift.

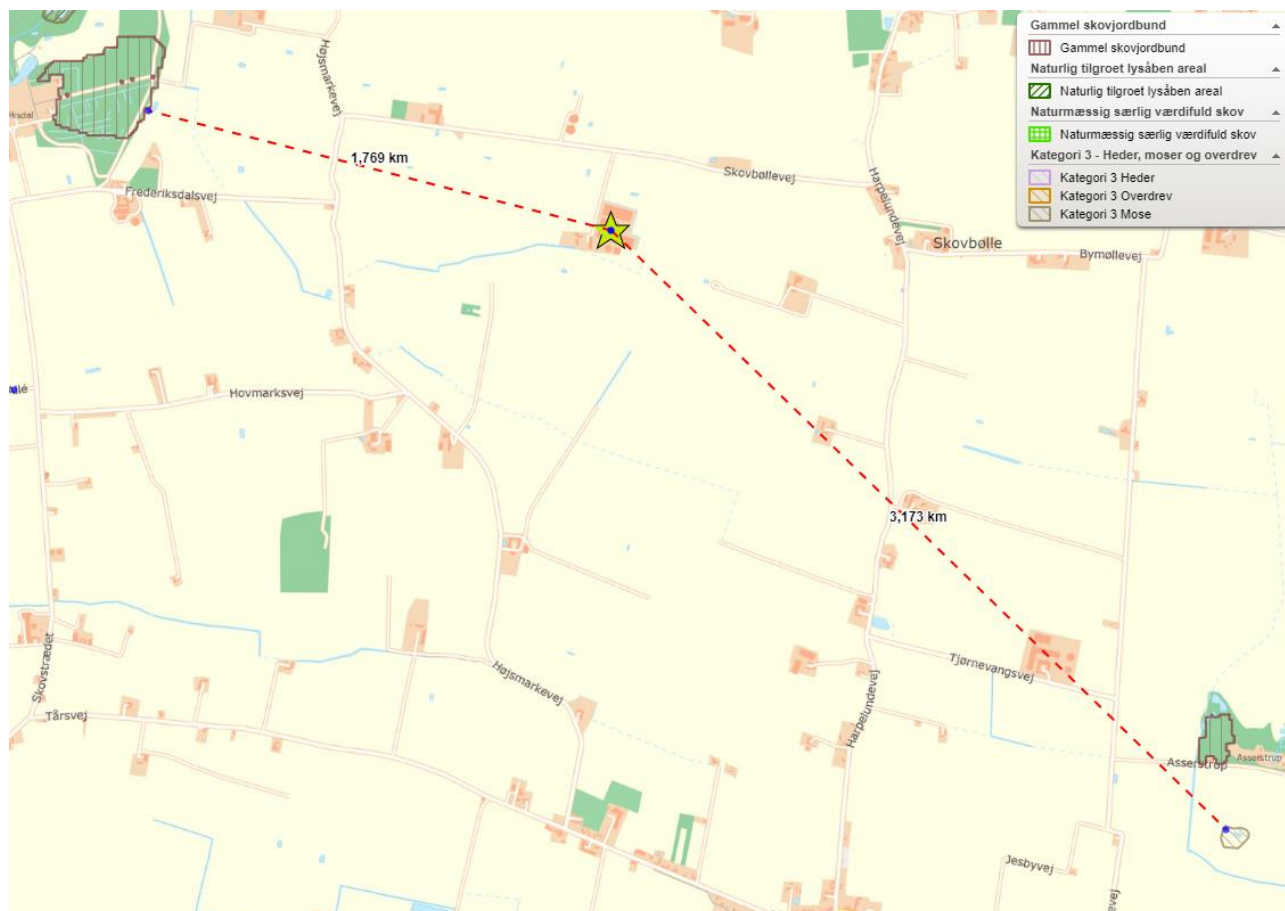
Havegaard – Husdyrgodkendelse efter husdyrbrugloven § 16 a – dateret den 8. marts 2023

Kort 4.3.4 Havegaard i forhold til nærmeste kategori 1 natur

Kort 4.3.5 Havegaard i forhold til nærmeste kategori 2 natur

Kort 4.3.6 Havegaard i forhold til nærmeste kategori 3 natur (gammel skov mod nord vest og mose mod syd øst)

Da alle grænseværdier i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er overholdt, giver ammoniak deposition fra ejendommen i ansøgt drift ikke anledning til at stille vilkår om reduktion af ammoniakemissionen fra ejendommen.

4.4 AMMONIAK OG SÆRLIGT BESKYTTEDE DYRE- OG PLANTEARTER

Her skal Lolland Kommune vurdere, om der er arter omfattet af Habitatdirektivet, som er de samme arter, som er omfattet af Habitatbekendtgørelsen bilag IV (bilag IV arter eller særligt beskyttede dyre- og plantearter).

Ansøgers oplysninger

I Habitatdirektivets Bilag IV er der opført en række arter, som skal ydes streng beskyttelse overalt i deres naturlige udbredelsesområde (også uden for de udpegede habitatområder). Det indebærer blandt andet, at dyrearternes yngle- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges.

På nedenstående oversigt er angivet hvor løvfrø og springfrøer forekommende. Eftersom der ikke sker nogen udvidelse af staldanlægget, vurderer det, at der ikke vil være en negativ påvirkning af de to bilag IV arter. Der er ingen bilag IV arter i §3 søen lige nord for staldanlægget.

Kort 4.3.1 Havegaard i forhold til bilag IV-arter i naturdata

Ifølge søgningen er der registreret Bilag IV-arter inden for en radius af 2 km. Da der ikke sker ændring af anlægget, vil de fredede arter ikke få en større påvirkning fra anlægget end i dag. Der vil desuden ikke ske ændring af arealer, der kan påvirke arterne.

Da der ikke fjernes levesteder for bilag IV-arter i forbindelse med det ansøgte, og idet projektet heller ikke giver anledning til en væsentlig øget påvirkning af naturområder med ammoniak, vurderes det, at projektet ikke vil have en negativ effekt på levesteder, yngle- og rasteområder for eventuelle bilag IV-arter.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er bilag IV planter, der kan påvirkes af den ansøgte drift af husdyrbruget, da der ikke er registreret sådanne fund i nærheden.

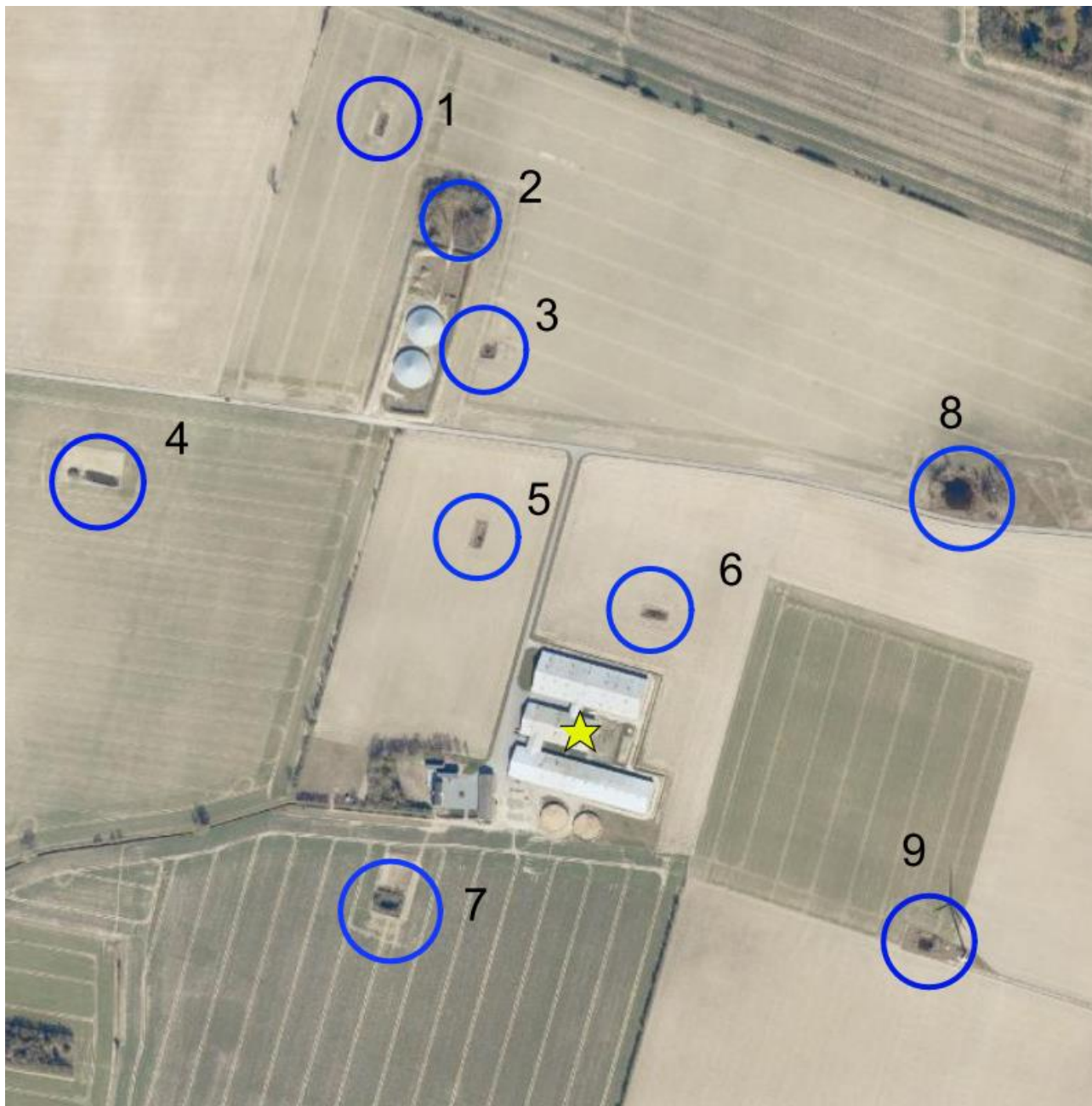
Da der ikke sker nedrivning af bygninger eller rydning af ældre træer, er det Lolland Kommunes vurdering, at der ikke vil ske påvirkning af flagermus.

Af andre bilag IV dyr, er det Lolland Kommunes vurdering, at det alene er padder tilknyttet søer nær ejendommen, som kan blive påvirket af ammoniak fra den ansøgte drift. Påvirkning kan ske ved, at søerne hurtigere gror til og dermed bliver uegnede som yngle- og levested for de særligt beskyttede padder.

I den elektroniske ansøgning beregnes der følgende ammoniakdeposition i de 9 søer, der modtager mest ammoniak fra ejendommen:

Sø	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ammoniak (kg/ha/år) - ansøgt	1,2	1,3	3,1	1,3	2,0	8,7	1,6	1,7	1,0
Ammoniak (kg/ha/år) - nudrift	1,2	1,3	3,1	1,3	2,0	8,7	1,6	1,7	1,0
Ammoniak (kg/ha/år) - 8 år siden	0,4	0,3	0,4	0,5	0,8	2,9	1,0	1,0	0,5

Tabel 4.3.1 Tabel over ammoniakdeposition i de 7 mest påvirkede søer

Kort 4.3.2 Havegaard og de 9 mest påvirkede søer

Det er samlet set Lolland Kommunes vurdering, at en merdeposition på maksimalt 1 kg ammoniak pr. ha pr. år målt i forhold til driften for 8 år siden ikke har betydning for livet i – og ved mindre søer.

Området omkring Havegaard er karakteriseret ved mange mindre søer, og der er i området registreret både springfrø, løvfrø samt stor vandsalamander, og alle 3 arter er omfattet af habitatdirektivet (bilag IV-arter).

Ved beregning i den elektroniske ansøgning til denne godkendelse er der 3 søer, som i ansøgt drift vil få en ammoniakdeposition, der er mere end 1 kg ammoniak pr. år pr. ha større end i den beregnede ammoniakdeposition i driften for 8 år siden – sø 3, 5 og 6. Især sø 6 er kraftig påvirket.

I tillæg til Havegaards miljøgodkendelse i 2018 blev det også vurderet, at søerne, der i denne godkendelse, er nummereret 5 og 6, i ansøgt drift ville få en ammoniakdeposition, der var langt over de anbefalede værdier.

Det blev dog i dette tillæg fra 2018 ikke vurderet, at sø 3 i ansøgt drift ville få en ammoniakdeposition over de anbefalede værdier. I tillægget fra 2018 blev det også beregnet, at sø 5 og 6 fik en langt større ammoniakdeposition, end det er beregnet ved denne ansøgning. Årsagen til dette er en ændret måde at beregne ammoniakdeposition på.

I tillæg meddelt i 2018 blev der stillet vilkår om, at søerne, der i denne godkendelse er nummereret 5 og 6 skulle oprenset mindst hvert 10. år for at hindre den hurtige tilgroning, som blev forventet pga. ammoniakdeposition fra den ansøgte svineproduktion på Havegaard.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at sø 5 ikke får væsentlig mere end 1 kg ammoniak pr. ha pr. år og dermed at der vil komme en tilstandsændring af betydning.

Det er også Lolland Kommunes vurdering, at sø 6 ved ansøgt drift, som ved tillæg 2018, vil få en ammoniakdeposition, der vil give anledning til tilstandsændring. Det samme gælder nu også sø 3.

Lolland Kommune vil derfor videreføre vilkår fra tillæg i 2018 angående sø 6, men også stille samme vilkår angående sø 3. Der stilles dog ikke igen vilkår til oprensning af sø 5.

Vilkår

- Vandhul 3 og – 6 (kort 4.3.2) skal oprenses mindst hvert 10. år i perioden mellem 1. september og 1. februar. Første gang dog i 2024. Oprensning skal efter nærmere aftale med Lolland Kommune.
- Vandhul 3 og – 6 (kort 4.3.2) skal holdes lysåbne ved løbende at fjerne opvækst i form af buske og træer ved vandhullerne.

4.5 AMMONIAK OG INTERNATIONALE NATURBESKYTTESOMRÅDER

Her skal Lolland Kommune vurdere om ammoniak fra anlæggets påvirker internationale naturbeskyttelsesområder - kaldet Natura 2000.

Ansøgers oplysninger

Ansøger redegør ikke specifikt for dette.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Nærmeste Natura 2000 område er N179- Nakskov Fjord og Indre Fjord - ca. 3,1 km fra Havegaard.

Kort 4.5.1 Havegaard og nærmeste Natura 2000 område – N 179 Nakskov Fjord og Indre Fjord

I den elektroniske ansøgning beregnes det, at Natura 2000 området ikke påvirkes direkte af ammoniak fra svineproduktionen på Havegaard.

5. JORD, GRUNDVAND OG OVERFLADEVAND

I dette kapitel beskrives anlægget i forhold til jord, grundvand og overfladevand.

5.1 JORD OG GRUNDVAND

Her skal Lolland Kommune vurderer, om den ansøgte drift giver anledning til risiko for forurening af jord eller grundvand.

Ansøgers oplysninger

Der redegøres ikke særskilt for dette.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Stalde og gyllebeholdere er etableret efter retningslinier i lovgivningen, som bl.a. fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsen og byggelovgivningen.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at overholdelse af bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen sikre, at staldanlæg og gyllebeholdere ikke giver anledning til forurening af jord og grundvand.

Der stilles derfor ingen vilkår.

5.2 OVERFLADEVAND

Her skal Lolland Kommune vurderer, om den ansøgte drift giver anledning til væsentlig påvirkning af overfladevand.

Særlig for IED brug skal Lolland Kommune jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 36, stk. 1 pkt. 8 vurderer, "indretning af husdyrbruget, så de forurenede områder uden om staldanlæg samt husdyrgødnings- og ensilageopbevaringsanlæg begrænses med henblik på at reducere produktion af spildevand.

Ansøgers oplysninger

Vaskevand fra staldene opsamles i gyllekanalerne og føres hermed til gylletanken. Mængden af vaskevand indgår i behovet for opbevaringskapacitet i beholderen . Vaskevandet udsprede med husdyrgødningen. Vand fra vaskepladsen ledes til afløb, der fører under stald til fortank og herfra videre til gyllebeholder.

<i>Type</i>	<i>Anslået m³</i>	<i>Afledes til</i>
Spildevand fra drikkevandsspild, rengøring og overbrusning, er medregnet i opbevaringskapaciteten	3.000	Gyllesystem

Tagvand fra eksisterende stalde/bygninger	-	
Spildevand fra husholdning	150	Trix tank/septitank

Fra ejendommen vil der være husspildevand, sanitetsvand, vaskevand fra stalde samt vand fra vask af grisebiler. Der er ikke offentlig kloakering i området

Sanitetsvand fra beboelse og stald ledes til septitank. Slam fra septitank tømmes via kommunal tømningssordning.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Sanitært spildevand skal håndteres jf. Lolland Kommune spildevandsregulativ.

Både drikkevandsspild og vaskevand fra rengøring af stalde ledes sammen med gylle til gyllebeholderne, og indgår i beregning af kapacitet af gylle m.v. til gyllebeholderne – se afsnit 2.3.

Overfladevand ledes via dræn til vandløb. Ændres der på afledningsforholdene, skal der søges en særskilt udledningstilladelse.

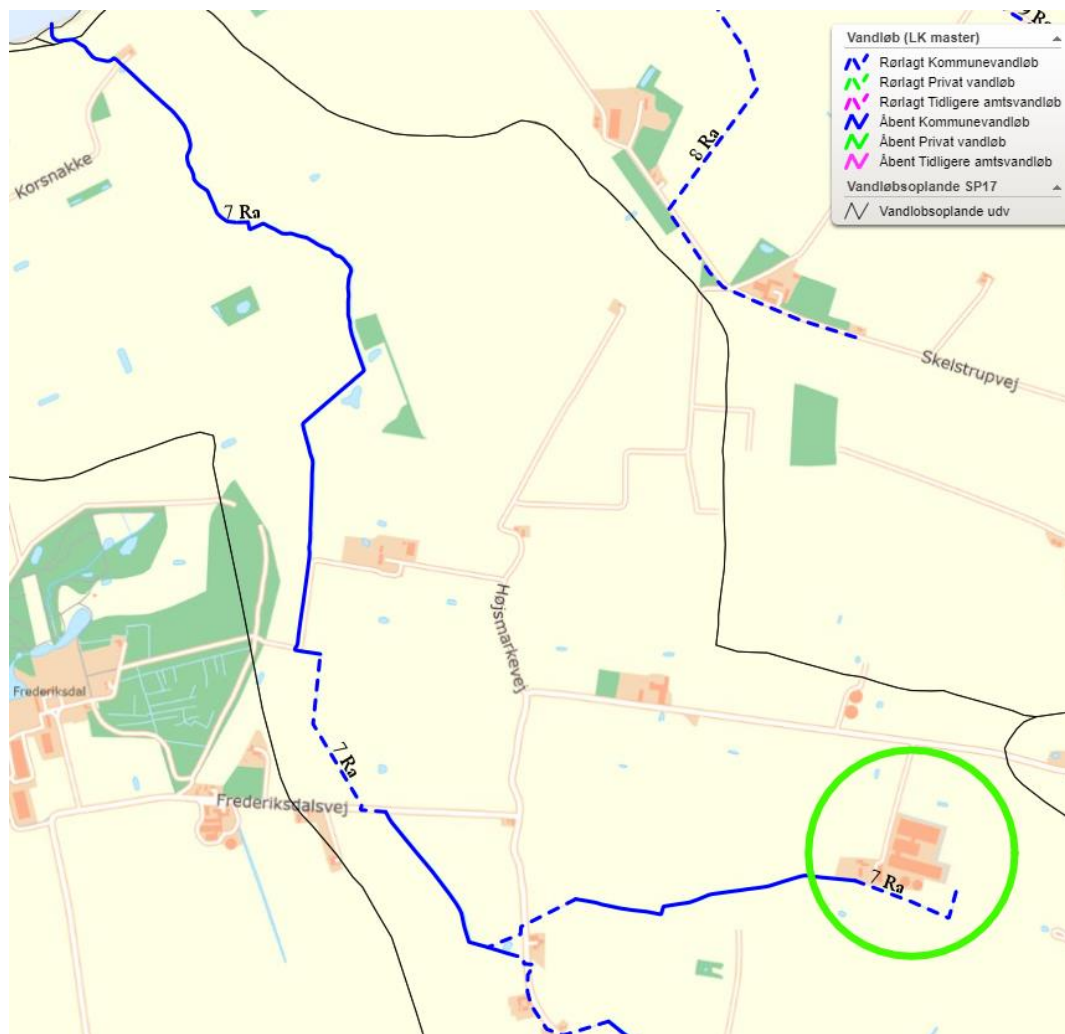
Havegaard ligger i oplandet til kommunevandløb nr. 7 Ravnsborg med udløb i Smålandsfarvandet.

Ejendommen ligger i et område uden offentlig kloakering og det er endnu ikke planlagt, at der skal etableres offentlig kloakering ved matriklen/ejendommen. Renseklasser er endnu ikke fastlagt.

Ifølge BBR-registeret er afløbsforholdene på ejendommen i dag "Mekanisk rensning med udledning til markdræn". Ejendommen har bundfældningstank og er tilmeldt kommunens tømningssordning for bundfældningstanke.

Det er ellers Lolland Kommunes vurdering, at husdyrbruget er indrettet således, at de forurenede områder uden om staldanlæg og gyllebeholdere er begrænset henblik på at reducere produktion af spildevand.

Der stilles ingen vilkår.

Kort 5.2.1 Havegaard og vandløbsopland til vandløb 7 Ravnsborg

6. FORURENING FRA ANLÆGGET

I dette kapitel beskrives anlæggets direkte påvirkning af omgivelserne – undtagen ammoniak og samt påvirkning af jord, grundvand og overfladevand, som behandles særskilt.

6.1 LUGT

I den elektroniske ansøgning er der lavet en lugtberegning. Der er beregnet en lugtgenegrænse i forhold til for enkelt beliggende beboelser uden landbrugspligt, og som ikke ejes af ansøger (maksimalt 15 OUE²), samlet bebyggelse og områder i landzone, hvor der ved lokalplan er fastlagt områder med beboelse eller samlet bebyggelse (maksimalt 7 OUE) samt byzone (maksimalt 5 OUE).

Der beregnes alene lugt fra stalde, da anlæg til husdyrgødning i den daglige drift ved korrekt brug ikke giver anledning til lugt. Lugt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning skal ikke tages med i beregningen.

Ansøgers oplysninger

Lugtgenekriterierne er overholdt til samlet bebyggelse og nærmeste nabo uden landbrugspligt. Beregningerne er foretaget i den elektroniske ansøgning.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Harpelundevej 58	0	NY	382,5	306	1085,8	Ja
 Højsmarkevej 24	0	NY	382,5	306	959,8	Ja
 Højsmarkevej 36	0	NY	382,5	382,5	1030,6	Ja
 Højsmarkevej 42	0	NY	382,5	382,5	1013,4	Ja
 Højsmarkevej 47	0	NY	382,5	382,5	1043,5	Ja
 Harpelundevej 28	0	NY	792,7	792,7	995,2	Ja
 Sandby By, Sandby	0	NY	1042,6	990,5	2563,4	Ja

Tabel 6.1.1 Resultat af beregning i den elektroniske ansøgning

² OUE = odour units (lugtenheder)

På baggrund af den beregnede lugtemission og en generel god oprydning samt høj hygiejne på ejendommen, vurderes det, at der ikke vil være væsentlige lugtgener ved naboer fra husdyrbruget. Der vil ikke være nogen ændringer i lugtgenerne, eftersom der ikke sker nogen udvidelse af staldanlægget.

Lugtkilder - staldluft

Ventilationsluften fra staldene medbringer en given mængde lugt. I staldene mindskes lugten ved, at der jævnligt rengøres, samt at der er overbrusning. Derudover vil samtlige ventilationsafkast blive rengjort ved vask af staldene.

Da ventilationsafkastene er placeret minimum 1 meter over tagfladen, bliver luften opblandet og fortyndet, inden den falder ned omkring staldanlægget.

Der er etableret overbrusningsanlæg på bedriften for på den måde at sikre, at grise har mulighed for afkøling i varme perioder. Samtidig kan en god drift og styring af overbrusning af gødearealer medvirke til at kontrollere dyrenes gødeadfærd og dermed medvirke til at sikre, at husdyrgødningen hurtigt føres fra stald til lager. Herved mindskes både lugtgener og ammoniaktab, og muligheden for udklækning af fluelarver reduceres. Desuden kan overbrusningsanlæg have en positiv effekt på mængden af støv i stalden.

Staldene rengøres jævnligt. Stalden iblødsættes og nedvaskes med højtryksvasker. Mellem hvert hold bliver staldene sat i blød og efterfølgende vasket med højtryksrensning samt afslutningsvis desinficeret. Inden det nye hold indsættes, vil staldene så vidt muligt være udtørret. Rengøringen skal være medvirkende til, at der i staldene kan opretholdes et højt sundhedsniveau, og risikoen for smitte mellem de forskellige hold minimeres.

Det vurderes, at der foretages de nødvendige foranstaltninger for at opretholde en god hygiejne.

Lugtkilder - husdyrgødning

Der vil være lugtgener i forbindelse med omrøring af gyllen umiddelbart før udbringning, samt ved udbringning af gylle. Generne vil være begrænset til en forholdsvis kort periode.

Udbringningen vil være begrænset til få dage om året og arbejdet foretages så vidt det er muligt indenfor normal arbejdstid.

Ved udbringning af gylle tages der hensyn til naboer.

Udbringning af gyllen foretages primært med slangeudlægger i veletableret afgrøde, men en del af gyllen nedfældes eller nedpløjes/nedharves forud for etablering af vinterraps og vårsæd for at minimere lugtgener og mindske ammoniakfordampningen.

Pumpning og håndtering af gylle i øvrigt foregår altid indenfor normal arbejdstid.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Tabellen skal læses således, at der skal være mindst 306 m mellem stalde (beregnet lugtcentrum) til den nærmeste enkelt beliggende bolig uden landbrugspligt, og som ikke ejes af ansøger, og der er reelt 960 m (Højsmarkevej 24) - se ovenstående tabel 6.1.1. Kravet er derfor overholdt.

Er den korrigerede geneafstand (beregnet) mindre end den vægtede gennemsnitsafstand (den faktiske afstand fra et beregnet lugtcentrum), er kravet overholdt.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at både lugtgenekravet til nærmeste nabobeboelser, til samlet bebyggelse samt til byzone jf. beregninger i den elektroniske ansøgning er overholdt.

Lolland Kommune stiller derfor kun vilkår, om at stalde og fodringsanlæg skal holdes rene med henblik på begrænsning af lugt fra ejendommen.

Vilkår

- Stalde og fodringsanlæg skal renholdes, således at lugt fra det samlede anlæg begrænses mest muligt.

6.2 SKADEDYR

Ansøgers oplysninger

For at bekæmpe skadedyr, som kan være til gene for naboer og for selve ejendommen, foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørsarealerne samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddelige og renholdt.

Fluer bekæmpes efter behov. Hvis der opstår problemer med fluer, vil de blive bekæmpet efter de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Agroøkologisk Institut.

Rottebekæmpelse foretages af autoriseret firma. Aftalen med det pågældende firma i dag, er at de kommer på ejendommen 4-6 gange årligt og tilser de opstillede kasser.

Rotter kan overføre sygdomme, æder mad og husdyrfoder og ødelægger bygninger og kloaksystemer. Enhver, der opdager rotter, har pligt til at anmelde det til kommunen. Det gælder for både private og virksomheder. Man kan forebygge rotter ved at rydde op udendørs, så de ikke har mulighed for at bygge rede og ved at sørge for, at de ikke har adgang til madrester, foderrester og korn.

Det vurderes, at fluer bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Agroøkologisk Institut, såfremt der opstår behov derfor.

Det vurderes at der på baggrund af det oplyste, ikke vil ske en væsentlig opformering af fluer og skadedyr på husdyrbruget, og ejendommens skadedyrsbekæmpelse vurderes at være tilstrækkelig.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

I forhold til skadedyr finder Lolland Kommune det væsentligt, at der ikke skabes gunstige forhold for skadedyr som fluer og rotter, hvilket sikres ved, at der på ejendommen holdes så rent for husdyrgødning, foderspild samt diverse oplag, som det er muligt.

Opstår der problemer med skadedyr finder Lolland Kommune det væsentligt, at bekæmpelsen af disse sker i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer, der opdateres løbende.

Lolland Kommune finder det desuden væsentligt, at ansøger fastholdes i forebyggelse af fluer samt rottetilhold. Angående rottetilhold ved en sikringsaftale med et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Egenkontrol og dokumentation i forhold til fluer og skadedyr fremgår af kapitel 7.

Vilkår

- Der skal være en sikringsaftale med et autoriseret firma til forebyggelse af rottetilhold på ejendommen.
- Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Institut for Plantebeskyttelse og Skadedyr, Aarhus Universitet (Statens Skadedyrslaboratorium).
- Øvrig bekæmpelse af skadedyr på ejendommen skal ske efter retningslinier fra Institut for Plantebeskyttelse og Skadedyr, Aarhus Universitet (Statens Skadedyrslaboratorium).

6.3 KEMIKALIER OG OLIE

Ansøgers oplysninger

Ansøger redegør ikke særskilt for dette.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Følgende olietanke er angående Havegaard oprettet i BBR (Bygge- og BoligRegisteret):

- Tank 135626/01-5023 – år 2003 – 2.500 l
- Tank 014073-11/01-5023 – år 2008 – 5.900 l
- Tank 135625/01-4103 – år 2003 – 4.000 l

Det er Lolland Kommunes vurdering, at gældende lovgivning og Lolland Kommunes affaldsregulativ angående bortskaffelse af affald fra olie og kemikalier er tilstrækkelig til at hindre væsentlig miljøpåvirkning fra disse produkter.

Der stilles derfor ingen vilkår.

6.4 AFFALD OG KADAVER

Ansøgers oplysninger

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel, udviklet til formålet.

Brændbart affald i form af plastik, papirsække, aftørringspapir og tom rengjort emballage bliver opsamlet i containere og bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller til kommunal genbrugsplads.

Jern og metal afhændes til produkthandler og glas m.m. bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller bortskaffes til kommunal genbrugsplads.

Klinisk risikoaffald i form af medicinglas og -rester samt kanyler bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder, indleveres på genbrugsplads eller sendes med dyrlægen retur.

Spildolie opbevares på fast gulv uden afløb i maskinhus. Emballage og rester afhændes til godkendt aftager/kommunal genbrugsplads. Der er en dieseltank i maskinhuset, der anvendes 40.000 L pr. år.

Det vurderes, at affald og kemikalier håndteres korrekt.

Døde dyr afhentes efter behov 1 gang ugentligt af DAKA. Frem til afhentning opbevares store grise under kadavercape, smågrise i kølecontainer.

Det vurderes der ikke vil ske nogen skadelig påvirkning, eftersom at døde dyr opbevares korrekt.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune finder det tilstrækkeligt, at gældende lovgivning om opbevaring og bortskaffelse af affald samt Lolland Kommunes affaldsregulativer overholdes.

Angående kadaver, vil Lolland Kommune fastholde ansøger i, at der ved opbevaring af kadaver anvendes kadaverkappe til større dyr og lukket container til mindre dyr.

Angående bortskaffelse af kadaver finder Lolland Kommune gældende lovgivning og modtager firmaets retningslinier for tilstrækkelige.

Egenkontrol og dokumentation i forhold affald, kemikalier og olie fremgår af kapitel 7.

Vilkår

- Store kadaver skal opbevares på fast plads under kadaverkappe, mens mindre kadaver skal opbevares i lukket container.
- Kadaverplads og -kappe samt container til kadaver skal renholdes, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.

6.5 STØJ OG VIBRATIONER

Ansøgers oplysninger

På ejendommen kommer der bl.a. støj fra staldventilation, indblæsning af foder i silo, brug af kompressor og traktor-/lastbiltransport.

Eftersom der er ventilatorer i ventilationsafkast, kan der observeres støj fra disse i nærheden af staldene. Støjniveauet vil dog være minimalt, da motorerne i ventilatorerne er placeret i den nederste del af afkastene.

Støj fra transport vil primært komme fra lastbiler med levering af foder, gylletransport, levering og afhentning af svin samt afhentning af døde dyr. Herudover vil der være transporter med traktor ved udbringning af gylle. Der er markdrift fra ejendommen, og der kan opleves støj herfra i sæson dog uden ændringer i forhold til nuværende støjniveau.

I det omfang, det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor normal arbejdstid. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med levering og afhentning af dyr, foder og husdyrgødning.

Alle grænser for tilladelig støj vurderes at blive overholdt, og der vil kun i meget få tilfælde opstå støjgene fra transporterne. Der er ikke foretaget specielle tiltag for at sikre omkringboende mod støjgener men som beskrevet ovenfor vil de fleste transporter ligge indenfor normal arbejdstid. Udleveringramperne ligger ikke i retning af naboer og dermed skærmer bygningerne for støj i den forbindelse.

Driftsperiode for støjkilder

Ventilation: Konstant drift med spidsbelastning i varme perioder.

Fodringsanlæg: Kører i døgndrift.

Korntørring: Anvendes i høst

Gyllekørsel: Der er tale om sæsonmæssig drift, da hovedparten af gyllen bliver udkørt om foråret og en mindre del om efteråret.

Dyr: Modtagelse/afhentning af dyr. Der vil være tale om mindre spidsbelastninger i forbindelse med beskrivelsen. Udlevering af slagtedyr vil ske i de tidlige morgentimer. Pasning af dyr. Der vil være daglig pasning af dyrene mellem ca. kl. 06.00 og 18.00 også lørdag

Tiltag mod støjkilder

Kompressor og foderanlæg er placeret indendørs, og der er derfor begrænset støj i nærområdet.

Gyllen udbringes med store vogne, hvilket begrænser antallet af kørsler. Dette begrænser samtidig antallet af dage, hvor der udkøres. Der lægges vægt på at alle flytninger skal foregå under så rolige og kontrollerede forhold som muligt, og derved påvirkes dyrene mindre, og der er mindre risiko for at de stresses og støjer.

Ved optimal drift af fodringsanlægget og indretning af staldene vil grisene ikke være meget sultne ved fodring, og derved ikke støje. Ved brug af ad libitum fodring er der på alle tidspunkter være tilgængeligt foder, og vil således ikke være støj i forbindelse med dette.

Det vurderes, at der ikke vil være en større støjbelastning, da der ikke foretages ændringer i produktionen.

Det vurderes, at der er taget de fornødne foranstaltninger til begrænsning af støj fra anlægget.

Rystelser

Husdyrbruget drives med almindelige godkendte landbrugsmaskiner. Ingen af disse Virksomhedens bidrag til niveauet for vibrationsniveauet (dB re 10⁻⁶ m/s²) målt som det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S må ikke overstige værdierne i Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø Orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 9 1997.

Anvendelse	Tidspunkt	Vægtet accelerationsniveau L _{aw} i dB
Boliger i boligområder (hele døgnet)	Hele døgnet	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	18-7	75
Børneinstitutioner og lignende	I åbningstiden	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	7-18	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	Hele døgnet	80
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85
Kontorer og tilsvarende lokaler i erhvervsbebyggelse, hvor der foregår følsomme aktiviteter	Hele døgnet	80

Anvendelse	Tidspunkt	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet lydtryksniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende	18-7	20	85
	7-18	25	85
Kontorer, undervisningslokaler, og lignende støjfølsomme rum	Hele døgnet	30	85
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	35	90

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang, der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen

eller transporter i forbindelse med driften af denne, forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne, og det vurderes at grænseværdierne overholdes til alle områder nævnt i ovenstående tabeller.

Det vurderes derfor at omkringboende ikke vil blive generet af rystelser fra driften af husdyrbruget.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers redegørelse og vurdering.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at Miljøstyrelsens vejledning om støj fra landbrug til enhver tid skal overholdes. Desuden stilles der vilkår om, at evt. støjmåling skal ske efter Miljøstyrelsens retningslinier.

Lolland Kommune forventer ikke, at aktiviteter på Havegaard påvirker omgivelserne med vibrationer.

Vilkår

- Driften af ejendommen må hos naboer ikke give anledning til støj, der overstiger de på enhver tid vejledende grænseværdier i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra landbrug.
- Såfremt Lolland Kommune ved en orienterende støjmåling vurderer, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser er overskredet, skal der gennemføres en støjkortlægning af et autoriseret firma efter Miljøstyrelsens retningslinjer. Støjkortlægningen skal bekostes af ejendommens ejer eller driftsherre og skal - undtagen opfølgende målinger - maksimalt ske 1 gang årligt.
- Er den vejledende støjgrænse overskredet, skal der ske afhjælpende foranstaltninger, og en ny støjkortlægning skal dokumentere, at støjgrænsen efterfølgende er overholdt.

6.6 TRANSPORT

Ansøgers oplysninger

Til- og frakørselsforhold

Arbejds kørsel til og fra produktionen skal ske ad Skovbøllevvej. Der er gode oversigtsforhold ved ud og indkørsel.

Transporter

Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med smågrise, dyr til slagting, husdyrgødning, korn og foder. Transporterne med husdyrgødning og korn er sæsonbetinget, mens afhentning af smågrise sker 1 gang ugentligt.

På dage med gyllekørsel og kornkørsel er der en rimelig stor trafik med deraf følgende støjgener. Det tilstræbes, at kørslen bliver holdt på hverdage i normal arbejdstid, men i højsæsonen vil der være øget trafik på - og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter.

Gyllen transporteres med traktor og gyllevogn ud til udbringningsarealerne.

Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid 06-18, dog kan kørsler med levende dyr ske tidligere. Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt.

Eftersom dyreholdet ikke udvides, vil der ikke ske en merpåvirkning af omgivelserne, og det vurderes derfor, at miljøgodkendelsen ikke påvirker trafikken i negativ retning.

Kort 6.6.1 Ansøgers kort over transportveje

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Der forventes ikke væsentligt mere kørsel i ansøgt drift end i nudrift, og Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers oplysninger.

Der stilles ingen vilkår.

6.7 ANDRE PÅVIRKNINGER

Ansøgers oplysninger

Lys

Husdyrbruget anvender en kombination af dagslys og kunstigt lys i staldene.

Der er lys i løbeafdelingen i 12- 16 timer i døgnet, af hensyn til søernes reproduktion. I øvrige staldbygninger er der kun lys i staldene, når der arbejdes.

Lysset i staldene kan ses fra vinduerne i siden af bygningerne.

Der er udendørs belysning ved udleveringsramper og indgange. Lyset vil kun være tændt efter behov, og det vurderes, at de er placeret så de ikke er til gene for naboer.

Når der udskiftes belysning, vælges der energieffektiv belysning.

Støv

Støvgener kan opstå ved håndtering af foder og i særlige tilfælde fra trafik til og fra husdyrbruget. Opbevaring af foder sker i lukkede siloer enten indendørs eller udendørs. Korn opbevares i silo. Foderblanding sker indendørs. Derved minimeres støvgenerne fra håndtering af foder og korn.

Der forventes ingen væsentlige problemer med støv fra husdyrbruget. Der henvises dog til god landmandspraksis, således at al transport til og fra bedriften og levering af foder foregår ved brug af hensynsfuld og effektiv kørsel mht. udnyttelse af kapacitet.

Det vurderes, at omgivelserne ikke vil blive påvirket af støv fra ejendommens drift set i forhold til ventilation, foder og gyllekørsel.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune forventer ingen ændringer i forhold til den nuværende drift på Havegaard og har ingen bemærkninger til ansøgers oplysninger.

Der stilles ingen vilkår.

7. EGENKONTROL

I dette kapitel er krav om egenkontrol fra de foregående kapitler samlet.

Ansøgers oplysninger

På ejendommen påtænker ansøger følgende egenkontrol af produktionen:

- ❖ Alle dyr tilses minimum en gang dagligt og alle regler vedr. dyrevelfærd opfyldes.
- ❖ Staldene, inkl. mekanisk udstyr, kontrolleres dagligt, og der udføres små reparationer med det samme eller tilkaldes service.
- ❖ Der er serviceaftale med leverandør af ventilationsanlæg.
- ❖ Gyllebeholder er tilmeldt de lovpligtige 10-årige beholderkontrol.
- ❖ Den daglige drift af ejendommen drives efter principperne ”Godt Landmandskab”, således anlægget giver mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.
- ❖ Der er en sundhedsaftale med dyrlæge, hvor besætningens generelle sundhed vurderes, og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning.
- ❖ Der tages i videst muligt omfang hensyn til naboer i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.
- ❖ Personalet på ejendommen bliver løbende efteruddannet.
- ❖ Foder tilpasses dyrenes behov og sundhed.
- ❖ Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof.
- ❖ Al produktion tilrettelægges således at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.
- ❖ Rengøring i og omkring bygningerne og silo, foretages jævnligt, med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer bl.a. at der ikke opstår uhygiejniske forhold, ressourcspild eller punktforurening.

For at kunne dokumentere at miljøgodkendelsen og lovgivningen overholdes er/bliver følgende til rådighed på kommunens forlangende:

- Foderplaner
- Slagteriefregninger
- CHR-registreringer
- Registrering af årligt forbrug af el og vand
- 10 års beholderkontrol og logbøger over flydelag
- Mini-miljøledelse

Det vurderes, at der er taget de nødvendige foranstaltninger.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers oplysninger.

For overblikkets skyld har Lolland Kommune valgt at samle vilkår om egenkontrol i dette afsnit i stedet for under de enkelte afsnit, hvor egenkontrol er relevant – i de afsnit henvises i stedet for til dette afsnit.

En del egenkontroller, som har betydning for miljø og tilsyn med denne miljøgodkendelse er fortsat reguleret i gældende lovgivning og indgår derfor ikke i denne godkendelse.

Det anbefales dog, at f.eks. dokumentation for beholderkontroller og særskilt dokumentation i forhold til, at der er tale om et IED-husdyrbrug kan findes og ses sammen med nedenstående egenkontroller og dokumentation. Det drejer sig om:

- Miljøledelse med miljømål (opdateres årligt)
- Arbejdsbeskrivelse if. miljø (opdateres årligt)
- Plan kontrol/reparation/vedligeholdelse (logbog)
- Beredskabsplan (opdateres årligt+logbog)
- Foder (dokumentation if. kvælstof og fosfor)
- Energieffektiv belysning (dokumentation for udskiftninger)

Det er Lolland Kommunes vurdering, at der på bruget allerede er meget stor opmærksomhed på de lovpligtige kontroller, samt de særlige krav til IE-husdyrbrug.

Vilkår

- Denne tilladelse skal være let tilgængelig på ejendommen som trykt eksemplar eller elektronisk.
- Nedenstående dokumentation og aflæsninger skal gemmes på bedriften i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndigheden, hvis denne ønsker det.

Miljøteknologi i stalde (afsnit 2.2)

- Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse, aflæsning og registrering af driftstimer.
- Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 7 dage.

Husdyrgødning produktion, opbevaring og håndtering (afsnit 2.3)

- Som dokumentation for at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den på ejendommen producerede gylle, skal der foreligge effektivitetskontrol eller andet til dokumentation af antal dyr på stald, samt aftaler om levering af gylle til andre ejendomme.

Energiforbrug (afsnit 2.4)

- Der skal på ejendommen ske månedlige aflæsninger af elforbrug i staldanlæg.

Vandforbrug (afsnit 2.5)

- Der skal på ejendommen ske månedlige aflæsninger af vandforbrug i staldanlæg.
- Er vandforbruget i en måned større end forventet, skal årsagen klarlægges og noteres i en logbog.

Ventilation (afsnit 2.6)

- Som dokumentation for rengøring og vedligeholdelse samt service af ventilationsanlægget skal der føres logbog.

Skadedyr (afsnit 6.2)

- Som dokumentation for sikringsaftale til forebyggelse af rottetilhold skal der foreligge en sikringsaftale.

Affald (afsnit 6.4)

- Som dokumentation for aflevering af affald skal der foreligge kvitteringer for aflevering af affald, miljøfarligt affald og kadaver.

Forebyggelse af uheld og beredskab ved uheld (afsnit 8.2)

- Til dokumentation af at beredskabsplanen er vurderet og evt. opdateret skal seneste vurdering og evt. opdatering fremgår af planen.

8. KRAV I FORHOLD TIL IE-DIREKTIVET SAMT MILJØKONSEKVENSRAPPORT

I dette kapitel findes ansøgers oplysninger og Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering samt evt. vilkår i forhold til særlige krav til husdyrbrug omfattet af IE-direktivet³ jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (bilag 1, pkt. C) og ansøgers miljøkonsekvensrapport (bilag 1, pkt. D).

8.1 FORANSTALTNINGER VED OPHØR

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 1, afsnit C, pkt. 1 skal ansøger oplyse om påtænkte foranstaltninger ved husdyrbrugets ophør.

Ansøgers oplysninger

Ved husdyrbrugets ophør, rengøres stalde- og gødningsopbevaringsanlæg. Evt. nedbrydning af stalde og fortank/gyllebeholder vil ske i henhold til gældende regler.

Der er ikke truffet foranstaltninger for forebyggelse af forurening ved virksomhedens ophør, da virksomheden ikke forventes lukket. Desuden vil en evt. forurening kun kunne stamme fra håndtering af gylle. Eftersom dette er lagt i faste rammer, anses det ikke for hensigtsmæssigt at foretage yderlige.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøges redegørelse.

Lolland Kommune stiller vilkår om, at rengøring, oprydning m.v. ved ophør af svineproduktionen på ejendommen.

Vilkår

- Ved ophør af svineproduktion på ejendommen, skal stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg og fodersiloer tømmes og rengøres, udtjent inventar og udstyr skal bortskaffes, almindeligt affald og miljøfarligt affald skal bortskaffes efter gældende regler, foderanlæg skal tømmes og husdyrgødning køres ud på markarealer.

8.2 FOREBYGGELSE AF - OG BEREDSKAB VED UHELD

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 35, stk. 1, pkt. 7 skal ansøger redegøre for, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

Ansøgers oplysninger

Det er vurderet, at der sker forebyggelse af uheld på ejendommen med udgangspunkt i nedenstående beskrivelser.

³ Husdyrbrug, der overskider stipladsgrænserne i husdyrbrugloven § 16 a, stk. 2.

Anlæg og tekniske foranstaltninger renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikrer en korrekt brug og effekt. Medarbejderne er grundigt introducerede til opgaverne, hvilket er med til at sikre, at disse bliver udført korrekt, og med minimal risiko for uheld som følge af forkert håndtering af kemikalier, gylle, olie mv. Ejer og andre med fast adgang til bedriften er vejledt i beredskabsplanen, hvilken har en fast plads på staldkontoret og i ejers privatbolig.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

En gang årligt tømmes gyllebeholderen, i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholderen visuelt kan kontrolleres for evt. skader. Der foretages desuden lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholdere hvert 5. eller 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Dieseltanke er hævet over jorden og placeret hvor der er minimal risiko for påkørsel. Tanke udskiftes i overensstemmelse med olietankbekendtgørelsens sløjfningsterminer.

Ved at følge de retningslinjer der er anført i beredskabsplanen forventes skadevirkninger ved evt. uheld minimeret, da der vil ske forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmning, op-pumpning m.v.

Beredskabsplan

Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen.

Ved at følge de retningslinjer der er anført i beredskabsplanen forventes skadevirkninger ved evt. uheld minimeret, da der vil ske forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmning, op-pumpning m.v.

Ejer og andre med fast adgang til bedriften er/bliver vejledt i beredskabsplanen, hvilken får en fast plads på staldkontoret. Beredskabsplan, der beskriver, hvilke forholdsregler medarbejder og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle eller ved andre uheld og kritiske situationer.

Redegørelse for uheld

Driftsforstyrrelser eller uheld, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift, kan ske i forbindelse med håndtering og opbevaring af husdyrgødning og kemikalier, ved strømsvigt samt udslip af diesellole.

Det vurderes, at der er taget de nødvendige foranstaltninger.

Uheld med gylle

I tilfælde af mindre gylleudslip vil gyllen samle sig om lækagestedet, i dette tilfælde vil gylle løbe mod det laveste områder omkring tankene. Herfra kan det suges op og fjernes.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

En gang årligt tømmes gyllebeholderen, i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholderen visuelt kan kontrolleres for evt. skader. Der foretages desuden lovpligtigt eftersyn og

vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholderne hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Det vurderes, at der er taget de nødvendige foranstaltninger.

Døde dyr

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel, udviklet til formålet. DAKA (el. lign) tilkaldes efter behov. Derved undgås uhygiejniske forhold og at der kan observeres døde dyr af forbipasserende. Desuden kan ræve, hunde og vilde katte ikke komme til de døde dyr. Døde dyr afhentes af DAKA.

Det vurderes, at håndtering af døde dyr opfylder gældende lovkrav.

Strømsvigt

Ved længerevarende strømsvigt vil energiforsyningselskabet blive kontaktet. Der er nødopluk i staldene, og alarmer der straks påkalder en medarbejder.

Det vurderes, at der er taget de nødvendige foranstaltninger.

Brand

Ved brand tilkaldes brandvæsnet.

Der er opsat pulverslukkere strategiske steder på ejendommen. Der iværksættes slukningsarbejde i det omfang det er forsvarligt. Dyr forsøges reddet ud.

Det vurderes, at der er taget de nødvendige foranstaltninger.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Da der er tale om et brug omfattet af IE-direktivet, er det et krav, at der skal foreligge en brugbar og tilgængelig beredskabsplan på bedriften.

Beredskabsplanen, som den ser ud på godkendelsestidspunktet, ses i bilag 3.

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers redegørelse eller til den fremsendte beredskabsplan.

Egenkontrol og dokumentation i forhold til driftsforstyrrelser og uheld fremgår af kapitel 7.

Vilkår

- Der skal til stadighed forefindes et let tilgængeligt eksemplar af en beredskabsplan på bedriften.
- Beredskabsplanen skal af den ansvarlige for driften årligt vurderes og evt. opdateres.
- Til dokumentation af at beredskabsplanen er vurderet og evt. opdateret, skal seneste vurdering og evt. opdatering fremgå af planen.
- Samtlige ansatte på bedriften skal være bekendt med beredskabsplanen og dens indhold, samt vide, hvor den er tilgængelig.

8.3 VALG AF BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 1, afsnit C, pkt.2 skal ansøger redegøre og dokumentere for valg af bedst tilgængelig teknik på husdyrbruget – evt. henvisning til tidligere afsnit om det samme.

Ansøgers oplysninger

Bedriftens ansvarlige har fokus på, hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, og dermed tab af ammoniak til omgivelserne, samt til dyrenes velfærd.

Bedriften og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter.

Staldene er indrettet med delvis fast gulv. Der anvendes overbrusning af gødearealet, så det renholdes og så ammoniak- og lugtemissionen reduceres.

Stalden er indrettet, så der kan rengøres efter hvert hold, og derved nedsætte risikoen for sygdomme, nedsætte lugt fra staldene og mindske støvet i stalden for både dyr og mennesker.

Håndteringen af gylle er med træk og slip. Pumpning og håndtering af gylle vil foregå i lukket rørsystem. Pumpning vil foregå indenfor normal arbejdstid.

Tildeling af halm i stiens lejeområde vil medvirke til, at stien holdes tør og endvidere give beskæftigelse til grisene. Dette giver lidt støv i staldene, men ammoniakkoncentrationen og temperaturen er lavere, hvilket medvirker til et bedre arbejdsmiljø.

Rengøring af de faste lejearealer er forbundet med en større arbejdsforbrug. Desuden kan der være større risiko for svineri på det faste gulv i perioder med højere temperaturer. Herved større arbejde med at holde disse rene. Ved svineri på det faste gulv er der risiko for at reduktionen i ammoniak ikke kan overholdes.

To-klimastald med delvist spaltegulv. Det vurderes, at ammoniakfordampningen er reduceret, og der er ved brug af overdækning mulighed for at holde en lavere temperatur i forhold til referencesystemet. Der er mulighed for tildeling af halm og andet rodemateriale. Der kan dog være en større arbejdsbyrde, da det faste gulv skal renholdes.

I drægtighedsstalden er der tale om en stald, hvor søerne går løse i store grupper. Leje/hvilearealet er indrettet med fast gulv, og aktivitetsarealet med spaltegulv, under spaltegulvet er der gyllekanaler.

Farestierne er indrettet med delvis fast gulv. Farestien har i begge tilfælde et tørt miljø for pattegrisene, hvorved der kan opretholdes et lavt smittepres i farestien.

Teknologiblade

Til so- og slagtesvineproduktioner findes følgende teknologiblade:

- ❖ Luftrensning
- ❖ Delvist fast gulv
- ❖ Køling af gylle i stalde
- ❖ Fast overdækning af gyllebeholder
- ❖ Svovlsyrebehandling af gylle

Valg af teknologi

- ❖ Gyllekøling i eks. drægtighedsstald til reduktion af ammoniak og lugt fra anlægget.
- ❖ Fast overdækning af gyllebeholder til reduktion af ammoniak fra gyllebeholdere
- ❖ Delvis fast gulv til reduktion af ammoniak og lugt fra staldanlægget.

Yderlige oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten – se bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøges redegørelse.

Der stilles ingen vilkår.

8.4 ALTERNATIVER TIL TEKNOLOGI, TEKNIK OG FORANSTALTNINGER

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 1, afsnit C, pkt.3 skal ansøger fremlægge et ikke-teknisk resumé af de undersøgte væsentlige alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger evt. henvisning til miljøkonsekvensrapport.

Ansøgers oplysninger

Ejendommen har i forbindelse med godkendelsen vurderet på alternativer indenfor ammoniakreduktion og lugtreduktion. Produktionen lever op til Miljøstyrelsens fastsatte afskæringskriterier for lugt og ammoniak, herunder det vejledende BAT niveau for ammoniak. Det er derfor vurderet, at investering i yderligere emissionsreducerende teknologi end optimering af foderplaner vil være et proportionalt tiltag, og disse er derfor udeladt.

Fravalg af teknologi

Luftrensning og gylleforsuring er fravalgt, da der er tale om eksisterende stalde, det vurderes at være økonomisk uproportionalt at etablere i eksisterende stalde, der er ikke lavet yderligere økonomiske beregninger på dette.

Reduktion i tildeling af råprotein i foderet til søer er fravalgt i Husdyrgodkendelse.dk, eftersom det ikke er et tiltag man kan anvende. Søerne vil blive tildelt den mængde råprotein der anses for at være sundhedsmæssigt og økonomisk fordelagtigt. På ejendommen arbejdes der dog kontinuerligt på at nedsætte forbruget, se afsnittet om fodring.

Ud fra de valgte miljøteknologier, vurderes det, at produktionsanlægget lever op til BAT.

Yderlige oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten – se bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers redegørelse.

Der stilles ingen vilkår.

8.5 BESKRIVELSE AF DET ANSØGTE OG IKKE TEKNISK RESUME

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 1, afsnit D, pkt. 1 skal miljøkonsekvensrapporten indeholde en beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om placering/udformning/dimensioner, det ansøgte kumulative indvirkning på miljøet, foranstaltninger mod forurening samt alternative løsninger.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 1, afsnit D, pkt. 2 skal miljøkonsekvensrapporten indeholde "et samlet ikke-teknisk resume".

Ansøgers oplysninger

Kort beskrivelse af tidligere godkendelser og nuværende ansøgning

Der er ikke tidligere meddelt miljøgodkendelse på ejendommen efter den nye Husdyrloven, der trådte i kraft 1. august 2017. Der er meddelt tillæg til godkendelse d. 12. februar 2018.

Der er i dag tilladelse til følgende dyrehold.

1.450 søer, 58.000 smågrise (7-31 kg).

Denne ansøgning er udelukkende en ansøgning om at få produktionen reguleret efter den nye Husdyrlov. Der bygges intet nyt på ejendommen, der foretages ingen ændringer i produktionen eller i driftsbygningerne, som sagt er dette en ansøgning om at få produktionen godkendt i det nye system efter den nye Husdyrlov.

Der er en soproduktion i dag med 30 kgs grise. Staldene er indrettet med delvis fast gulv til søer og smågrise.

Der ansøges om et eks. produktionsareal på 8.077 m² til soproduktion. Der er ønske om at få en godkendelse i det nye husdyrgodkendelse.dk, så det er kvadratmeter produktionsareal, der bliver gældende i stedet for antal dyr og DE.

Nærværende tekstbilag er beskrevet med udgangspunkt i de oplysningskrav, der fremgår af bilag 1 i *Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug*. Ønskes der yderligere oplysninger kan de indhentes ved sagsbehandlingen af sagen.

Ændringer i produktionsomfang, stalde og husdyrgødningslagre

Der foretages ingen ændringer i produktionen eller i bygningerne. Der er fire eks. gylletanke.

Beliggenhed

Ejendommen er placeret, så lugtgenerne fra det samlede anlæg ikke overstiger grænseværdierne for hhv. nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone. Afstanden fra lugtcentrum af anlægget til nærmeste nabo uden landbrugspligt (Højmarksvej 24) er ca. 959 meter, nærmeste samlet bebyggelse (Harpelundevej 28) ca. 955 meter og til byzone (Sandby) ca. 2,5 km. Lugtgeneafstandene er overholdt. Ejendommen er beliggende udenfor beskyttelseslinjer og fredninger.

Transporter

Der sker ingen ændringer i antal af transportere, da der ikke sker nogen udvidelse af dyreholdet.

Lugtmission

Lugtgenerne fra husdyrbruget forventes ikke at genere omkringboende, eftersom lugtgeneafstandene til hhv. nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Husdyrgødning

På ejendommen sammen med lejede beholder er der tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Der opbevares gylle i gyllebeholder på ejendommen.

Støv, støj og flue

Det vurderes ikke, at der vil opstå øgede gener mht. støv, støj og fluer.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. som beskrevet senere i dette bilag.

Samlet ammoniakemission, BAT emissionsniveau og ammoniakdeposition på naturområder

Den samlede ammoniakemission fra husdyrbrugets er på i alt 7.290 kg N. BAT emissionsniveauet er 7.290 kg N, hvilket betyder, at BAT kraver er overholdt.

Alle afskæringskriterier til kategori 1, 2 og 3 natur er overholdt.

Der er ingen KAT 2 natur indenfor en radius af mere end 5 km.

Det nærmeste Natura2000-område er ca. 3,3 km sydvest for anlægget. Totalbelastningen er 0,0 kg N pr. ha pr. år.

Ca. 170 m sydvest for staldene ligger en sø, som er registreret som § 3 Natur. Der er ingen merbelastning til dette område.

Anvendelse af Bedst Anvendelig Teknik

Der er anvendt BAT indenfor følgende områder: Energi, vand, management, foder, staldindretning, miljøteknologi og opbevaring af husdyrgødning.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Alternative løsninger har været diskuteret, men det vurderes, at det ansøgte projekt tager hensyn til naboer og omgivende natur og miljø og opfylder kravene til en effektiv husdyrproduktion.

0-alternativet beskriver forholdene, hvis godkendelsen ikke finder sted. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende godkendelse, indtil produktionsapparatet er slidt ned. Ud fra et økonomisk synspunkt vil dette være uhensigtsmæssigt.

Husdyrbrugets ophør

Ved husdyrbrugets ophør, rengøres stalde- og gødningsopbevaringsanlæg. Evt. nedbrydning af stalde og fortank/gyllebeholder vil ske i henhold til gældende regler.

Der er ikke truffet foranstaltninger for forebyggelse af forurening ved virksomhedens ophør, da virksomheden ikke forventes lukket ned. Desuden vil en evt. forurening sandsynligvis kun kunne stamme fra håndtering af gylle. Eftersom dette er lagt i faste rammer, anses det ikke for hensigtsmæssigt at foretage yderlige.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers redegørelse.

Der henvises ellers til en nærmere vurdering af de enkelte forhold i de foregående kapitler og afsnit i denne miljøgodkendelse.

Der stilles ingen vilkår.

Yderlige oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten – se bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers redegørelse.

Der henvises ellers til en nærmere vurdering af de enkelte forhold i de foregående kapitler og afsnit i denne miljøgodkendelse.

Der stilles ingen vilkår.

8.7 UDARBEJDELSE AF MILJØKONSEKVENSRAPPORTEN

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 1, afsnit D, pkt. 3 skal det foreligge ”oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten”

Ansøgers oplysninger

Ansvarlig konsulent:

Miljøfaglig Chef Nina Gamby

Gråkjær A/S, Fabersvej 15, 7500 Holstebro. Tlf:96 13 55 55

Mail: ng@graakjaer.dk. Mobil: 24 85 73 56

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ovenstående eller til den samlede udarbejdede rapport.

9. BILAG

Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport

Bilag 2: Produktionsareal

Bilag 3: Gyllekøling

Bilag 4: Beredskabsplan

BILAG 1 MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Miljøkonsekvensrapport

Miljøgodkendelse efter § 16a

Soejendom, IE-brug

Ansøgningskema:

❖ 227.062

Johan Zier Olsen
Skovbøllevej 15
4900 Nakskov

Udarbejdet af:

Miljøfaglig Chef Nina Gamby

Gråkjær A/S, Fabersvej 15, 7500 Holstebro. Tlf:96 13 55
55

Mail: ng@graakjaer.dk. Mobil: 24 85 73 56

INDHOLD

1.1	Oplysninger m.v. til miljøkonsekvensrapport.....	4
1.1.1	oplysninger om IE-Husdyrbruget.....	5
1.2	Ikke teknisk resumé	6
1.3	Oplysninger om ansøger og Ejerforhold	8
1.3.1	Andre husdyrbrug.....	8
1.4	Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte	10
1.4.1	Indretning, drift og produktionsareal.....	10
1.5	Lokalisering og beliggenhed	13
1.5.1	Faste afstandskrav	15
1.5.2	Kort over Fredninger og beskyttelseslinjer.....	16
1.6	Foranstaltninger til begrænsning af det ansøgtes virkning på miljøet.....	18
1.6.1	Ammoniakemission	18
1.6.2	Ammoniakdeposition til naturområder.....	19
1.6.3	Lugtgenafstande og lugtemission	25
1.7	Øvrige emissioner og genebegrænsende foranstaltninger	28
1.7.1	Støj.....	28
1.7.2	Lys.....	30
1.7.3	Fluer og skadedyr	30
1.7.4	Støv fra stalde og foder.....	31
1.7.5	Rengøring	31
1.7.6	Spildevand og vandforbrug	31
1.7.7	Energiforbrug og ventilation	32
1.7.8	opbevaringskapacitet og gyllehåndtering.....	32
1.7.9	Affald og kemikalier.....	33
1.7.10	Døde dyr	34
1.7.11	transporter til og fra ejendommen	34
1.8	Egenkontrol og dokumentation	37
1.8.1	Dokumentation:	37
1.9	BAT-emissionsniveau, Ammoniak	38
1.9.1	Teknologier og til- og fravalg af teknologi	39
1.9.2	BAT daglig drift.....	40
1.9.3	BAT Fodring	41
1.9.4	BAT Opbevaring af husdyrgødning.....	41
1.9.5	Management	42
1.9.6	Forebyggelse af uheld.....	42
1.9.7	Beredskabsplan	43

1.9.8	Redegørelse for uheld.....	43
1.9.9	Uheld med gylle	43
1.9.10	Døde dyr	43
1.9.11	Strømsvigt.....	43
1.9.12	Brand.....	44
1.10	Husdyrbrugets ophør	45
1.11	Alternativer	46
1.12	Generelle virkninger.....	46
1.12.1	Grænseoverskridende virkninger på Miljøet	46
1.12.2	Befolkningen og menneskers sundhed	46
1.12.3	Biologisk mangfoldighed i forhold til kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter 47	
1.12.4	Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima	48
1.12.5	Materielle goder, kulturarv og landskabet	49
1.12.6	Miljøledelse	49

1.1 OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Nedenstående er uddrag fra Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, bilag 1 pkt E:

Miljøkonsekvensrapporten skal udover eller med udgangspunkt i oplysningerne i pkt. B mindst omfatte følgende oplysninger:

- 1) *En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om*
 - a) *det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,*
 - b) *det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,*
 - c) *det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, og*
 - d) *den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.*
 - e) *alle yderligere oplysninger omhandlet i bilagets pkt. F nedenfor, som er relevante for de særlige karakteristika, der gør sig gældende for det ansøgte og for det miljø, der kan forventes at blive berørt.*
- 2) *Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne, hvis det ansøgte vedrører et IE-husdyrbrug.*
- 3) *Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.*

Ud over ovenstående oplysninger i miljøkonsekvensrapporten er medtaget relevante oplysninger i henhold til bekendtgørelsens bilag 1 punkt F.

Det er ansøgers vurdering, at denne rapport indeholder alle oplysninger, som bør indeholdes i en miljøkonsekvensrapport.

For yderligere oplysninger henvises desuden til nuværende § 12 miljøgodkendelse.

De indsatte luftfoto m.v. kommer fra www.husdyrgodkendelse.dk eller www.miljoportalen.dk.

1.1.1 OPLYSNINGER OM IE-HUSDYRBRUGET

I forbindelse med implementering af EU-direktivet om industrielle emissioner, skal driftsherren informere kommunen om manglende overholdelse af vilkår samt at driftsherren ved op-hør som IE-husdyrbrug skal give kommunen besked om og komme med en redegørelse i forhold til Jordforureningsloven. Ved godkendelse af husdyrbruget med overholdelse af beskyttelsesniveauerne, vurderer ansøger at gældende EU-lovgivning er implementeret.

Der er i februar 2017 offentliggjort BAT konklusioner for husdyrbrug, hvilket medfører, at et IE-brug skal opfylde betingelser for miljøledelse fra det tidspunkt, hvor der meddeles godkendelse efter §16a stk. 2.

Miljøledelsen skal omfatte:

- en formuleret miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- fastsætte miljømål,
- udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- minimum 1 gang årligt evaluerer miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner
- minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Ansøger er gjort opmærksom på at dette er gældende lovgivning

1.2 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Kort beskrivelse af tidligere godkendelser og nuværende ansøgning

Der er ikke tidligere meddelt miljøgodkendelse på ejendommen efter den nye Husdyrloven, der trådte i kraft 1. august 2017. Der er meddelt tillæg til godkendelse d. 12. februar 2018.

Der er i dag tilladelse til følgende dyrehold.

1.450 søer, 58.000 smågrise (7-31 kg).

Denne ansøgning er udelukkende en ansøgning om at få produktionen reguleret efter den nye Husdyrlov. Der bygges intet nyt på ejendommen, der foretages ingen ændringer i produktionen eller i driftsbygningerne, som sagt er dette en ansøgning om at få produktionen godkendt i det nye system efter den nye Husdyrlov.

Der er en soproduktion i dag med 30 kgs grise. Staldene er indrettet med delvis fast gulv til søer og smågrise.

Der ansøges om et eks. produktionsareal på 8.077 m² til soproduktion. Der er ønske om at få en godkendelse i det nye husdyrgodkendelse.dk, så det er kvadratmeter produktionsareal, der bliver gældende i stedet for antal dyr og DE.

Nærværende tekstbilag er beskrevet med udgangspunkt i de oplysningskrav, der fremgår af bilag 1 i *Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug*. Ønskes der yderligere oplysninger kan de indhentes ved sagsbehandlingen af sagen.

Ændringer i produktionsomfang, stalde og husdyrgødningslagre

Der foretages ingen ændringer i produktionen eller i bygningerne. Der er fire eks. gylletanke.

Beliggenhed

Ejendommen er placeret, så lugtgenerne fra det samlede anlæg ikke overstiger grænseværdierne for hhv. nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone. Afstanden fra lugtcentrum af anlægget til nærmeste nabo uden landbrugspligt (Højmarksvej 24) er ca. 959 meter, nærmeste samlet bebyggelse (Harpelundevej 28) ca. 955 meter og til byzone (Sandby) ca. 2,5 km. Lugtgenafstandene er overholdt.

Ejendommen er beliggende udenfor beskyttelseslinjer og fredninger.

Transporter

Der sker ingen ændringer i antal af transportere, da der ikke sker nogen udvidelse af dyreholdet.

Produktionens påvirkning af omgivelserne

Lugtemission

Lugtgenerne fra husdyrbruget forventes ikke at genere omkringboende, eftersom lugtgenafstandene til hhv. nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Husdyrgødning

På ejendommen sammen med lejede beholdere er der tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Der opbevares gylle i gyllebeholder på ejendommen.

Støv, støj og flue

Det vurderes ikke, at der vil opstå øgede gener mth. støv, støj og fluer.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. som beskrevet senere i dette bilag.

Samlet ammoniakemission, BAT emissionsniveau og ammoniakdeposition på naturområder

Den samlede ammoniakemission fra husdyrbrugets er på i alt 7.290 kg N. BAT emissionsniveauet er 7.290 kg N, hvilket betyder, at BAT kraver er overholdt.

Alle afskæringskriterier til kategori 1, 2 og 3 natur er overholdt.

Der er ingen KAT 2 natur indenfor en radius af mere end 5 km.

Det nærmeste Natura2000-område er ca. 3,3 km sydvest for anlægget. Totalbelastningen er 0,0 kg N pr. ha pr. år.

Ca. 170 m sydvest for staldene ligger en sø, som er registreret som § 3 Natur. Der er ingen merbelastning til dette område.

Anvendelse af Bedst Anvendelig Teknik

Der er anvendt BAT indenfor følgende områder: Energi, vand, management, foder, staldindretning, miljøteknologi og opbevaring af husdyrgødning.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Alternative løsninger har været diskuteret, men det vurderes, at det ansøgte projekt tager hensyn til naboer og omgivende natur og miljø og opfylder kravene til en effektiv husdyrproduktion.

0-alternativet beskriver forholdene, hvis godkendelsen ikke finder sted. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende godkendelse, indtil produktionsapparatet er slidt ned. Ud fra et økonomisk synspunkt vil dette være u hensigtsmæssigt.

Husdyrbrugets ophør

Ved husdyrbrugets ophør, rengøres stalde- og gødningsopbevaringsanlæg. Evt. nedbrydning af stalde og fortank/gyllebeholder vil ske i henhold til gældende regler.

Der er ikke truffet foranstaltninger for forebyggelse af forurening ved virksomhedens ophør, da virksomheden ikke forventes lukket ned. Desuden vil en evt. forurening sandsynligvis kun kunne stamme fra håndtering af gylle. Eftersom dette er lagt i faste rammer, anses det ikke for hensigtsmæssigt at foretage yderlige.

1.3 OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

1. Husdyrbruget i

CVR-nummer for husdyrbruget	Husdyrbrugets ejendomsnummer * i
<input type="text" value="26857163"/> ✓	<input type="text" value="3600017950"/>
Navn på husdyrbruget *	Kommunenavn: Lolland
<input type="text" value="Havegaard"/>	Matrikel: 4a - Skovbølle By, Købelev
Beliggenhedsadresse *	Matrikel: 8a - Skovbølle By, Købelev
<input type="text" value="Skovbøllevej 15"/>	Matrikel: 13b - Højsmarke By, Sandby
Postnummer *	Matrikel: 13c - Højsmarke By, Sandby
<input type="text" value="4900"/>	Matrikel: 52a - Højsmarke By, Sandby
By *	CHR-numre
<input type="text" value="Nakskov"/>	<input type="text"/>

2. Ansøger i

Ansøgers navn *	<input type="text" value="Johan Zier Olsen"/>	
Ansøgers adresse *	<input type="text" value="Skovbøllevej 15"/>	
Postnummer *	By *	
<input type="text" value="4900"/>	<input type="text" value="Nakskov"/>	
Telefonnummer *	E-mailadresse (En valid email er påkrævet for ansøger og/eller repræsentant) i	
<input type="text" value="24251995"/>	<input type="text" value="ng@graakjaer.dk"/>	
☒ Ovenstående e-mailadresse skal modtage meddelelser om statusændringer vedrørende dette skema.		

4. Repræsentant (konsulent) i

CVR-nummer for repræsentant (konsulent)	<input type="text" value="39601966"/> ✓	
Virksomhedsnavn	<input type="text" value="Gråkjær Landbrug A/S"/>	
Virksomhedsadresse	<input type="text" value="Fabersvej 15"/>	
Postnummer	By	
<input type="text" value="7500"/>	<input type="text" value="Holstebro"/>	
Navn på repræsentant (konsulent)	<input type="text" value="nina gambby"/>	
Telefonnummer	E-mailadresse (En valid email er påkrævet for ansøger og/eller repræsentant) i	
<input type="text" value="24857356"/>	<input type="text" value="ng@graakjaer.dk"/>	

1.3.1 ANDRE HUSDYRBRUG

Husdyrbruget er ikke teknisk, forenings- eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Udover Skovbøllevej 15, ejes Tryghusvej 1 og Nøjsomhedsvej 6. Alle ejendommene fungerer som tre selvstændige enheder

1.4 OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

1.4.1 INDRETNING, DRIFT OG PRODUKTIONSAREAL

Produktionsarealet er uændret i ansøgt drift, nudrift. Der foretages ingen ændringer i det eksisterende staldanlæg, det er udelukkende en ansøgning om at lægge produktionen over i det nye husdyrgodkendelse.dk.

Der er samlet set et produktionsareal på 8.077 m². De eksisterende stalde er etableret med 25 pct. fast gulv.

Fordelingen af produktionsarealer, staldsystemer og dyretype er som følger:

Opmåling af produktionsarealerne er foretaget af **ejer**.

Kommentar [CBJ1]: 8 årsdriften er betydelig mindre. Anlægget er først i sin nuværende størrelse i 2019. Beregningerne i den elektronisk ansøgning er dog lavet korrekt.

Kommentar [NG2R2]: ja

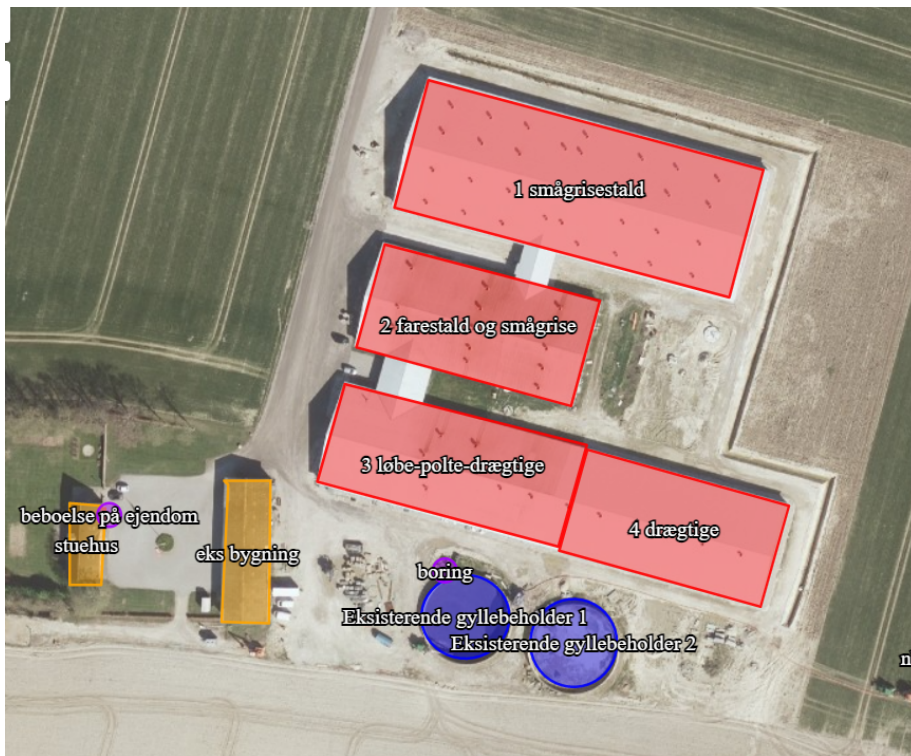
Kommentar [CBJ3]: Jeg vil gerne have et simpelt regnestykke, der viser hvordan resultaterne for de enkelte stalde er fremkommet. Det kan ikke ses af tegningerne.

Kommentar [NG4R4]: Det har vi sendt

2. Overblik over stalde og produktioner

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
2 farestald og smågrise	2205	Blandet ventilation	6 m	(#416744) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	1569
3 løbe-polte-drægtige	2371	Blandet ventilation	6 m	(#416754) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	152
				(#416752) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	239
				(#416748) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	930
1 smågrise-stald	4200	Blandet ventilation	6 m	(#416756) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	3579
4 drægtige	2013	Mekanisk ventilation	6 m	(#431061) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1608
Sum						8077
Nudrift						
2 farestald og smågrise	2205	Blandet ventilation	6 m	(#431071) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	1569
3 løbe-polte-drægtige	2371	Blandet ventilation	6 m	(#431069) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	930
				(#431067) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	239
				(#431065) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	152
1 smågrise-stald	4200	Blandet ventilation	6 m	(#431064) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	3579
4 drægtige	2013	Mekanisk ventilation	6 m	(#431072) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1608
Sum						8077
8 års drift						
2 farestald og smågrise	2205	Blandet ventilation	6 m	(#431074) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv (#431073) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0 0	522 1047
3 løbe-polte-drægtige	2371	Blandet ventilation	6 m	(#431070) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	930
				(#431068) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	239
				(#431066) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	152
Sum						2890

Situationsplan

Tegninger:

Produktionsarealer er opmålt af ejer

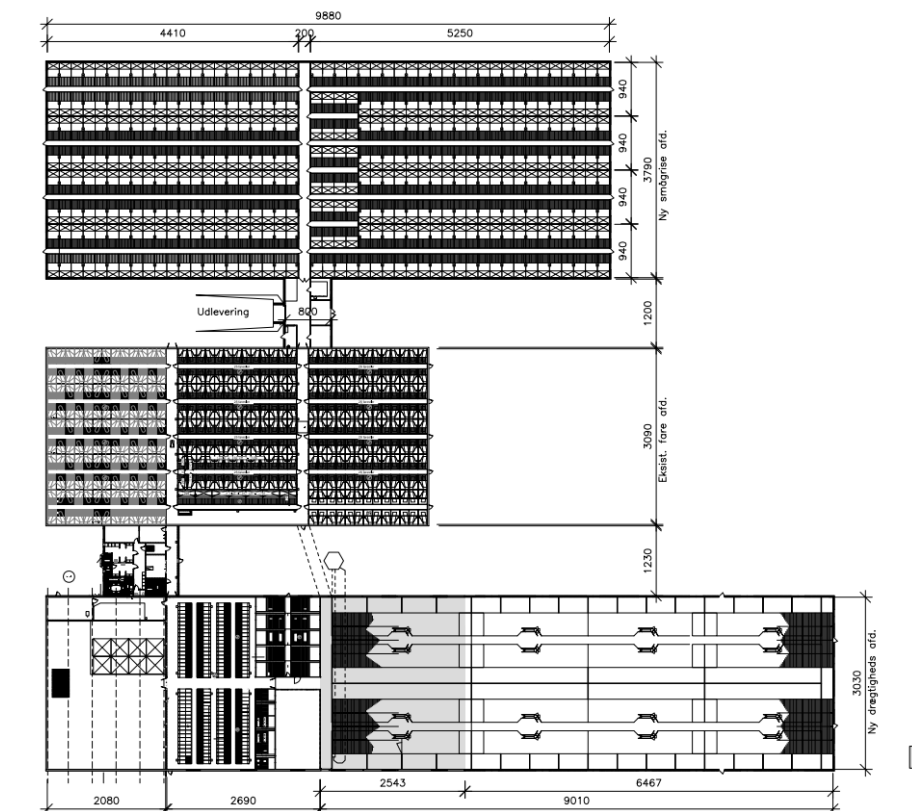

UULV
Oversigtsplanen

3

2

Oversigtsplanen

Gyllehåndtering:

Gylle ledes til den eksisterende gyllebeholder, der sker ingen ændringer i gylleanlægget.

Pumpning og håndtering af gylle vil foregå i lukket rørsystem. Pumpning vil foregå indenfor normal arbejdstid og altid under opsyn.

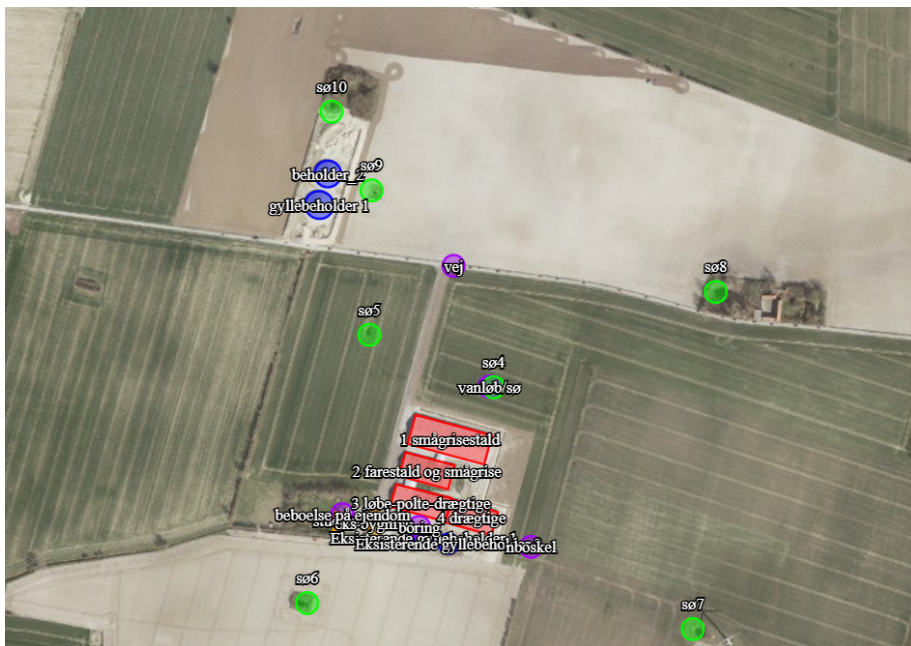
1.5 LOKALISERING OG BELIGGENHED

Området, husdyrbruget ligger i, er domineret af landbrugsdrift, spredt bebyggelse og spredt beplantning.

Staldanlæg på Havegaard ligger ca. 2,1 km fra nærmeste boligområde (kommuneplanramme blandet bolig og erhverv), som er Vesterbo øst for ejendommen og ca. 910 m fra nærmeste samlede bebyggelse Skovbølle, som regnes fra ejendommen Harpelundevej 28. Nærmeste nabobeboelse er også Harpelunde 28, som efter etablering af smågrisestalden, ligger ca. 400 m fra staldanlæg på ejendommen. De to gyllebeholdere placeret på modsatte side af produktionsanlægget ligger ca. 2,3 km fra Vesterbo, ca. 1,2 km fra samlet bebyggelse og ca. 899 m fra Højsmarksvej 47.

Det vurderes, at det eksisterende anlæg ikke har negativ indvirkning på området, eftersom der ikke foretages nogen ændringer i produktionsanlægget.

Kort med placering af stalde:

1.5.1 FASTE AFSTANDSKRAV

Nedenstående tabel viser, at afstandskravene fra eksisterende anlæg til omkringgivende omgivelser er overholdt.

Det vurderes, at eksisterende anlæg ikke påvirker omgivelserne **lyderlige**, den nærmeste boring er beliggende 610 øst for anlægget med nummer 229.237

Kommentar [CBJ5]: Den nærmeste aktive vandboring, som jeg kan finde, er boring 229.237, som ligger 610 m øst for staldene.

Kommentar [NG6R6]: Ok, den fremgår ikke af HG pt

Afstande angivet

vanløb/sø - Vandløb og søer over 100 kvm		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	eks bygning	215
Staldbygning	1 smågrisestald	61
Gødningslager	Eksisterende gyllebeholder 2	201

nboskel - Naboskel		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	eks bygning	201
Staldbygning	4 drægtige	55
Gødningslager	Eksisterende gyllebeholder 2	96

nabo - Nabobeboelse		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	eks bygning	1094
Staldbygning	4 drægtige	983
Gødningslager	Eksisterende gyllebeholder 2	1005

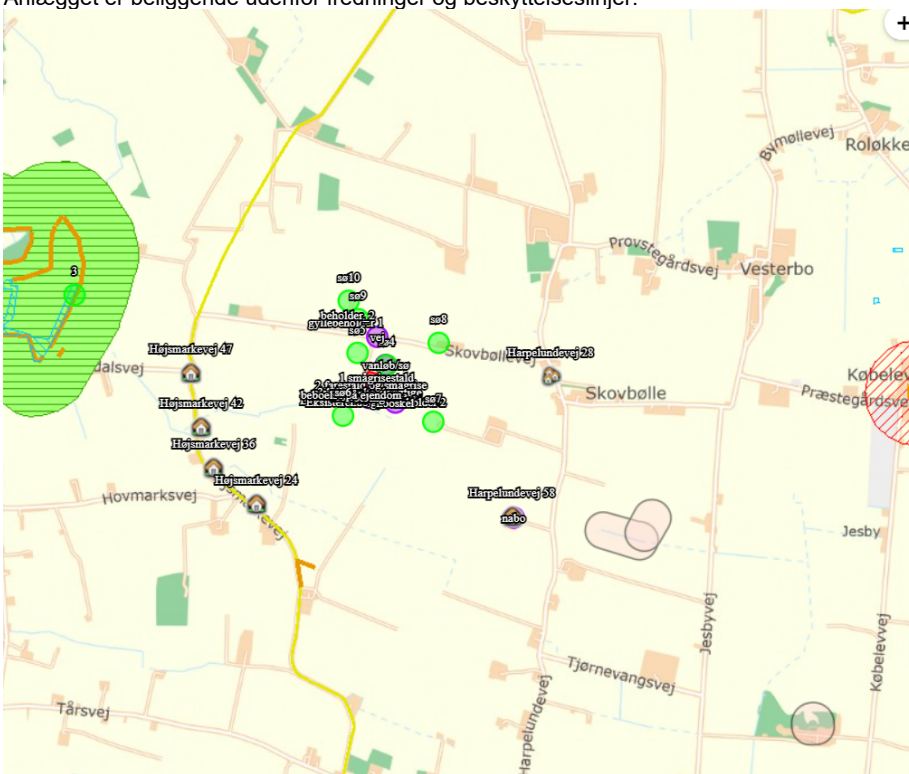
vej - Offentlig vej og privat fællesvej		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	eks bygning	333
Staldbygning	1 smågrisestald	203
Gødningslager	gyllebeholder 1	176

beboelse på ejendom - Beboelse på samme ejendom		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	stuehus	1
Staldbygning	3 løbe-polte-drægtige	64
Gødningslager	Eksisterende gyllebeholder 1	99

	Afstand fra smågrisestald	Afstand nye gyllebeholdere	Lovkrav minimum
Vandløb (rørlagt syd for gamle gyllebeholdere)	155 m	> 400 m	15 m
Dræn (oplyst af ansøger)	> 15 m	> 15 m	15 m
Vandhul (vandhul nord for nye smågrisestald og vandhul nord for nye gyllebeholdere)	67 m	60 m	15 m/100 m
Offentlig vej (Skovbøllevej)	>200 m	> 35 m	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 m	> 25 m	25 m
Beboelse på samme ejendom	130 m	> 390 m	15 m
Naboskel	> 90 m	> 40 m	30 m
Nabobeboelse (Skovbøllevej 10)	400 m	> 580 m	50 m
Samlet bebyggelse (Harpelundevej 28)	920	> 1.100 m	-
Boligområde - foreslået kommuneplanramme (Vesterbo)	1.800 m	> 1.800 m	50 m
Byzone (Sandby)	2.400 m	> 2.800 m	50 m

1.5.2 KORT OVER FREDNINGER OG BESKYTTELSESLINJER

Anlægget er beliggende udenfor fredninger og beskyttelseslinjer.

- Beskyttede sten- og jorddiger

Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linieformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer.

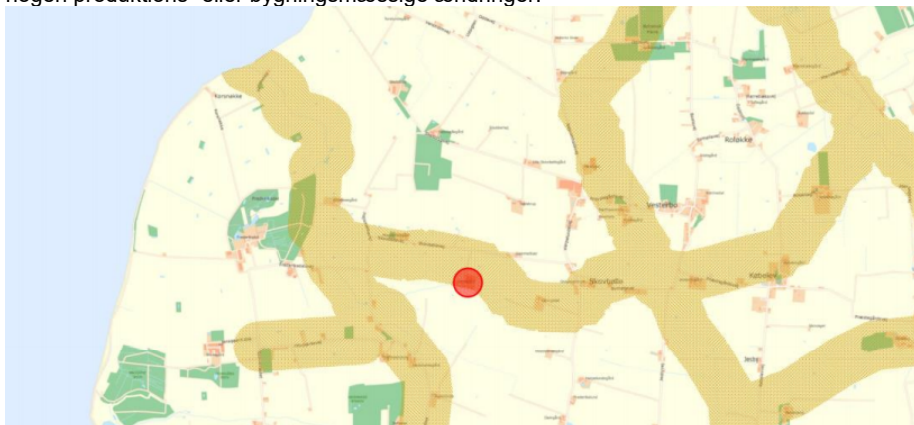
Der er ingen beskyttede diger i nærheden af staldanlægget.

-Fredede fortidsminder

Der er ikke fredninger i nærheden af ejendommen.

Det vurderes, at de beskyttede diger og gravhøje ikke bliver påvirket af projektet, dels er det det eks. anlæg, der skal godkendes uden bygningsmæssige udvidelser. og der er forholdsvis stor afstand til udpeget diger og fredninger.

Ejendommen er beliggende i forhold til kommuneplanen indenfor område betegnet som økologisk forbindelse, hvilket ikke har betydning for ansøgningen, eftersom der ikke foretages nogen produktions- eller bygningsmæssige ændringer.

Der er i eks. godkendelse stillet vilkår til beplantning, hvilket stadigvæk er gældende.

1.6 FORANSTALTNINGER TIL BEGRÆNSNING AF DET ANSØGTES VIRKING PÅ MILJØET

1.6.1 AMMONIAKEMISSION

Emissionen af ammoniak er beregnet via www.husdyrgodkendelse.dk:

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	6447,6	842,8	7290,4
Nudrift	6447,6	842,8	7290,4
8 års-drift	2751,0	430,6	3181,7

Ammoniakemissionen fra staldanlægget er over 3.500 kg N, derfor er det en §16a-godkendelse.

1.6.2 AMMONIAKDEPOSITION TIL NATUROMRÅDER

Kategori 1 naturområde:

Denne kategori omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Det skal bemærkes, at ikke alle naturområder, særligt søer, kan findes i ansøgningssystemet eller kan findes i et offentligt tilgængeligt lag på Danmarks Miljøportal (www.arealinformation.dk), idet det først kræver en konkret besigtigelse for at bestemme søernes naturtype.

For de Natura 2000-naturtyper, som ikke er kortlagt (primært søer), skal kommunen vurdere den eventuelle påvirkning. Ud over søer drejer det sig om Klinter eller klipper ved kysten (1230), Forstrand og begyndende klitdannelse (2110), Hvide klitter og vandremiler (2120), Kystklitter med havtorn (2160), Kystklitter med gråris (2170), Indlandsklipper af kalkfattige bjergarter (8220) og Indlandsklipper af kalkfattige bjergarter med pionerplantensamfund (8230).

Kategori 1-natur omfatter ligeledes § 3-heder og -overdrev inden for Natura 2000-områder, som ikke er nævnt ovenfor.

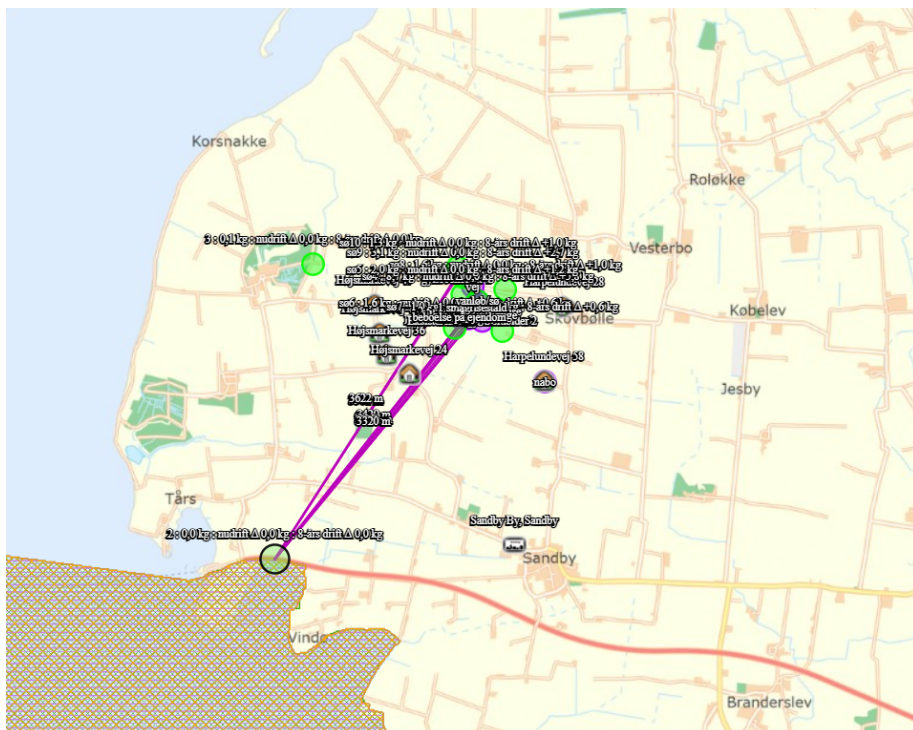
For kategori 1-natur gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

- 0,2 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug (mere end 1 ejendom ud over ansøger)
- 0,4 kg N/ha ved 2 husdyrbrug (ansøger samt 1 ejendom)
- 0,7 kg N/ha ved 1 husdyrbrug (ansøger)

Habitatnatur, ammoniakfølsomme naturtyper, heder og overdrev i N2000 områder:

Nærmeste Natura 2000 områder er Natura 2000-område nr. 179, Nakskov Fjord og Inderfjord og Natura 2000-område nr. 178, Halsted Kloster Dyrehave. De to internationale beskyttelsesområder er beliggende hhv. 3,1 km sydvest og 12 km sydøst for Havegaard. Totaldepositionen og merdepositionen på de to Natura 2000-områder er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

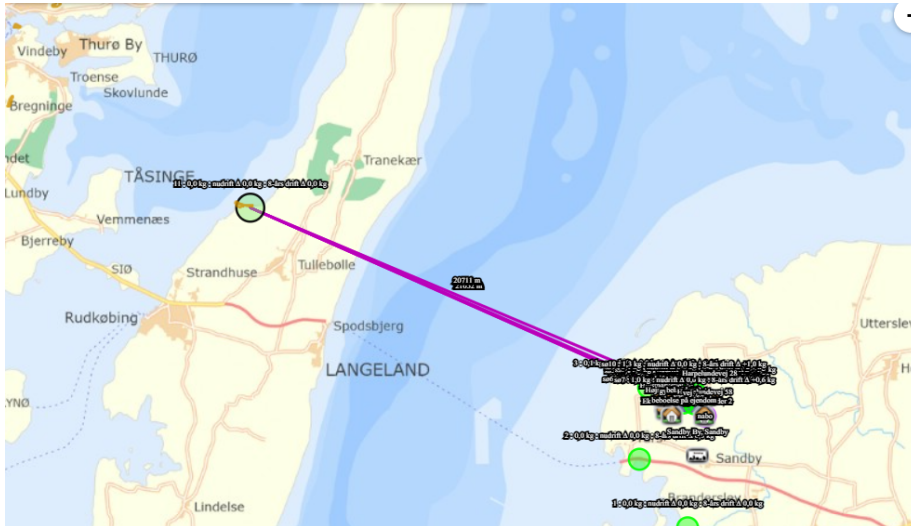
Det vurderes, at der ikke vil være nogen belastning til natura 2000 området, eftersom totalbelastningen er 0,0 kg N pr. ha pr. år.

Kategori 2 naturområde:

For højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha, som ligger udenfor internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 2-natur) er beskyttelsesniveauet en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha år. Der er ikke KAT 2 område inden for 10 km.

Der er en totaldeposition på 0,0 kg N pr. ha pr. år, så derfor vurderes det, at emissionen fra produktionsanlægget ikke vil påvirke naturområdet.

Kategori 3 naturområde:

For heder, og overdrev samt moser og ammoniakfølsomme skove uden for internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 3-natur) er beskyttelsesniveauet en merdeposition på 1,0 kg N/ha år. Sidstnævnte beskyttelsesniveau kan dog ud fra en konkret vurdering fastsættes højere.

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højtstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

- 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«,
- 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller
- 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove, og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.

Heder, moser og overdrev (§ 3 natur) som ikke samtidig er omfattet af kategori 1 og 2 samt ammoniakfølsomme skove:

- ❖ Bortset fra 2 ammoniakfølsomme skove findes ikke kategori 3 natur mindre end 2,5 km fra Havegaard. Skoven ved Frederiksdal 1,7 km nordvest for Havegaard modtager totalt 0,0 kg N/ha/år fra Havegaard. Højsmark Skov 1,3 km sydvest for Havegaard modtager det samme.
- ❖ Indenfor 2,5 km fra Havegaard findes der af anden natur beskyttet af Naturbeskyttelsesloven § 3 kun vandhuller, hvor hovedparten er næringsrige søer uden tålegrænse

for ammoniak. Ca. 90 meter nord for ejendommen er der en §3 sø. Beregninger viser, at merdepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N pr ha pr år i forhold til nudriften.

På baggrund af den beregnede ammoniakdeposition til omkringliggende naturområder vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil medføre forringelse eller tilstandsændring af naturkvaliteten. Dette begrundes med, at bekendtgørelsens afskæringskriterierne og beskyttelsesniveauer, for de nærtliggende naturområder er overholdt.

Nedenstående skærmpoint viser ammoniakdepositionen på det udvalgte naturområde:

Nedenfor ses beregninger til natur, skema taget fra husdyrgodkendelse.dk.

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **7290,4** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **4108,7** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **0,0** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
4	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	0,8	0,0	1,3
13	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
12	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
11	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
sø10	Kategori 3	Ansøger	0	V	1,0	0,0	1,3
sø9	Kategori 3	Ansøger	0	V	2,7	0,0	3,1
sø8	Kategori 3	Ansøger	0	V	1,0	0,0	1,6
sø7	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,6	0,0	1,0
sø6	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,6	0,0	1,6
sø5	Kategori 3	Ansøger	0	V	1,2	0,0	2,0
sø4	Kategori 3	Ansøger	0	V	5,8	0,0	8,7
3	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,1
2	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
1	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0

I Habitatdirektivets Bilag IV er der opført en række arter, som skal ydes streng beskyttelse overalt i deres naturlige udbredelsesområde (også uden for de udpegede habitatområder). Det indebærer blandt andet, at dyrearternes yngle- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges.

På nedenstående oversigt er angivet hvor løvfrø og springfrøer forekommer. Eftersom der ikke sker nogen udvidelse af staldanlægget, vurderes det, at der ikke vil have en negativ påvirkning af de to bilag IV arter.

1.6.3 LUGTGENEAFSTANDE OG LUGTEMISSION

Lugtgenekriterierne er overholdt til samlet bebyggelse og nærmeste nabo uden landbrugspligt. Beregningerne er foretaget i www.husdyrgodkendelse.dk.

På baggrund af den beregnede lugtemission og en generel god oprydning samt høj hygiejne på ejendommen, vurderes det, at der ikke vil være væsentlige lugtgener ved naboer fra husdyrbruget. Der vil ikke være nogen ændringer i lugtgenerne, eftersom der ikke sker nogen udvidelse af staldanlægget.

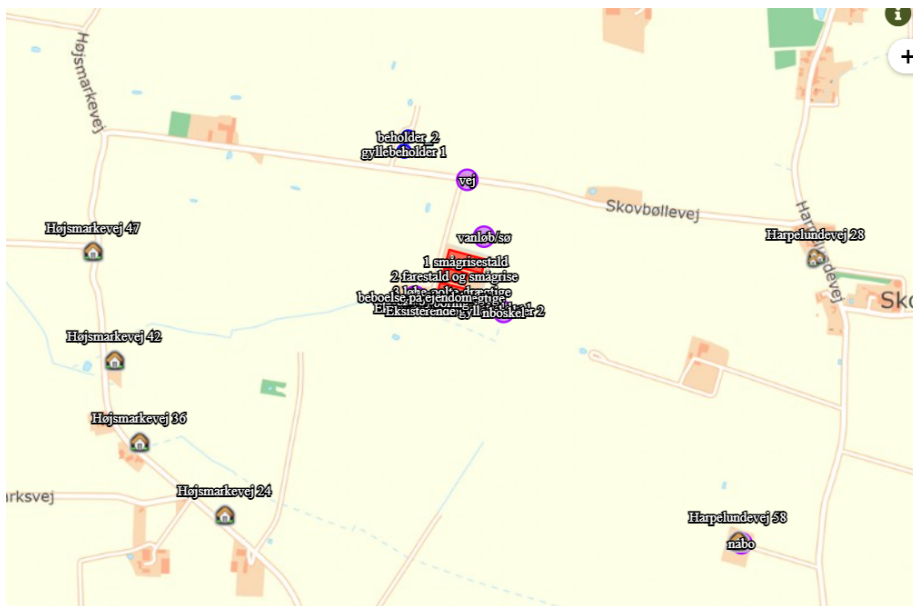
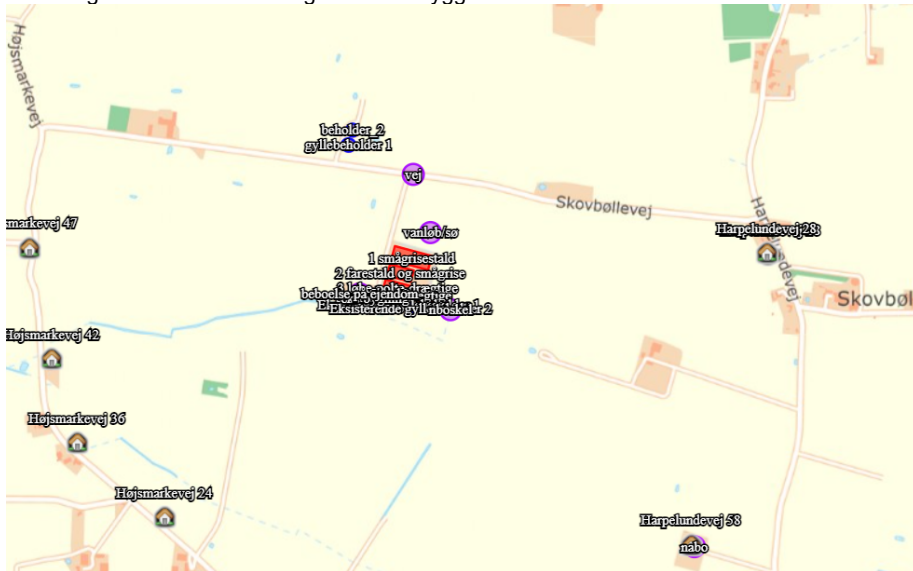
Beregninger fra Husdyrgodkendelse.dk er vist nedenfor.

Samlet resultat af lugtberegning

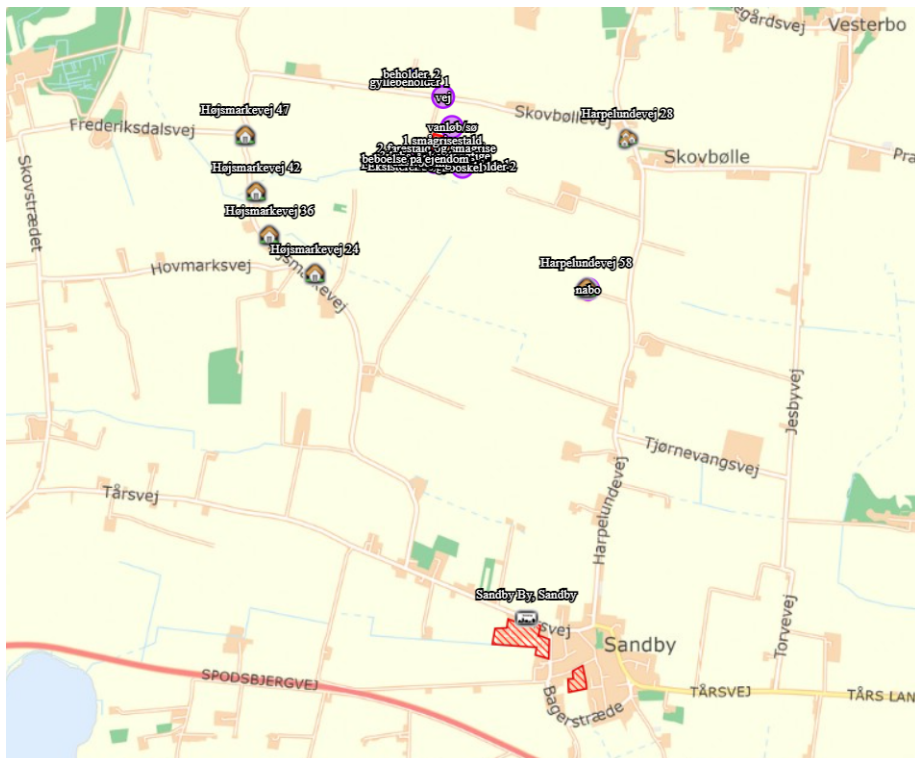
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Harpelundevej 28	0	NY	382,5	382,5	985	Ja
 Harpelundevej 58	0	NY	382,5	306	1085,8	Ja
 Højsmarkevej 24	0	NY	382,5	306	959,8	Ja
 Højsmarkevej 36	0	NY	382,5	382,5	1030,6	Ja
 Højsmarkevej 42	0	NY	382,5	382,5	1013,4	Ja
 Højsmarkevej 47	0	NY	382,5	382,5	1043,5	Ja
 Harpelundevej 28	0	NY	792,7	792,7	995,2	Ja
 Sandby By, Sandby	0	NY	1042,6	990,5	2563,4	Ja

Konsekvenszone: 1262 m

Placering af nærmeste nabo og samlet bebyggelse:

Placering af byzone:

Lugtkilder - staldluft

Ventilationsluften fra staldene medbringer en given mængde lugt. I staldene mindskes lugten ved, at der jævnligt rengøres, samt at der er overbrusning. Derudover vil samtlige ventilationsafkast blive rengjort ved vask af staldene.

Da ventilationsafkastene er placeret minimum 1 meter over tagfladen, bliver luften opblandet og fortyndet inden den falder ned omkring staldanlægget.

Der er etableret overbrusningsanlæg på bedriften for på den måde at sikre, at grise har mulighed for afkøling i varme perioder. Samtidig kan en god drift og styring af overbrusning af gødearealer medvirke til at kontrollere dyrenes gødeadfærd og dermed medvirke til at sikre, at husdyrgødningen hurtigt føres fra stald til lager. Herved mindskes både lugtgener og ammoniaktab, og muligheden for udklækning af fluelarver reduceres. Desuden kan overbrusningsanlæg have en positiv effekt på mængden af støv i stalden.

Lugtkilder - husdyrgødning

Der vil være lugtgener i forbindelse med omrøring af gyllen umiddelbart før udbringning, samt ved udbringning af gylle. Generne vil være begrænset til en forholdsvis kort periode.

Udbringningen vil være begrænset til få dage om året og arbejdet foretages så vidt det er muligt indenfor normal arbejdstid.

Ved udbringning af gylle tages der hensyn til naboer.

Udbringning af gyllen foretages primært med slangeudlægger i veletableret afgrøde, men en del af gyllen nedfældes eller nedpløjes/nedharves forud for etablering af vinterraps og vårsæd for at minimere lugtgener og mindske ammoniakfordampningen.

Pumpning og håndtering af gylle i øvrigt foregår altid indenfor normal arbejdstid.

1.7 ØVRIGE EMISSIONER OG GENE BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER

1.7.1 STØJ

På ejendommen kommer der bl.a. støj fra staldventilation, indblæsning af foder i silo, brug af kompressor og traktor-/lastbiltransport.

Eftersom der er ventilatorer i ventilationsafkast, kan der observeres støj fra disse i nærheden af staldene. Støjniveauet vil dog være minimalt, da motorerne i ventilatorerne er placeret i den nederste del af afkastene.

Støj fra transport vil primært komme fra lastbiler med levering af foder, gylletransport, levering og afhentning af svin samt afhentning af døde dyr. Herudover vil der være transporter med traktor ved udbringning af gylle. Der er markdrift fra ejendommen, og der kan opleves støj herfra i sæson dog uden ændringer i forhold til nuværende støjniveau.

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor normal arbejdstid. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med levering og afhentning af dyr, foder og husdyrgødning.

Alle grænser for tilladelig støj vurderes at blive overholdt, og der vil kun i meget få tilfælde opstå støjgene fra transporterne. Der er ikke foretaget specielle tiltag for at sikre omkringboende mod støjgener men som beskrevet ovenfor vil de fleste transporter ligge indenfor normal arbejdstid. Udleveringramperne ligger ikke i retning af naboer og dermed skærmer bygningerne for støj i den forbindelse.

Driftsperiode for støjkilder

Ventilation: Konstant drift med spidsbelastning i varme perioder.

Fodringsanlæg: Kører i døgndrift.

Korntørring: Anvendes i høst

Gyllekørsel: Der er tale om sæsonmæssig drift, da hovedparten af gyllen bliver udkørt om foråret og en mindre del om efteråret.

Dyr: Modtagelse/afhentning af dyr. Der vil være tale om mindre spidsbelastninger i forbindelse med beskrivelsen. Udlevering af slagtedyrl vil ske i de tidlige morgentimer.

Pasning af dyr. Der vil være daglig pasning af dyrene mellem ca. kl. 06.00 og 18.00 også lørdag

Tiltag mod støjkilder

Kompressor og foderanlæg er placeret indendørs, og der er derfor begrænset støj i nærområdet. Gyllen udbringes med store vogne, hvilket begrænser antallet af kørsler. Dette begrænser samtidig antallet af dage, hvor der udkøres. Der lægges vægt på at alle flytninger skal foregå under så rolige og kontrollerede forhold som muligt, og derved påvirkes dyrene mindre, og der er mindre risiko for at de stresses og støjer.

Ved optimal drift af fodringsanlægget og indretning af staldene vil grisene ikke være meget sultne ved fodring, og derved ikke støje. Ved brug af ad libitum fodring er der på alle tidspunkter være tilgængeligt foder, og vil således ikke være støj i forbindelse med dette.

Det vurderes, at der ikke vil være en større støjbelastning, da der ikke foretages ændringer i produktionen.

Det vurderes, at der er taget de fornødne foranstaltninger til begrænsning af støj fra anlægget.

Rystelser

Husdyrbruget drives med almindelige godkendte landbrugsmaskiner. Ingen af disse Virksomhedens bidrag til niveauet for vibrationsniveauet (dB re 10⁻⁶ m/s²) målt som det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S må ikke overstige værdierne i Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø Orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 9 1997

Anvendelse	Tidspunkt	Vægtet accelerationsniveau L _{aw} i dB
Boliger i boligområder (hele døgnet)	Hele døgnet	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	18-7	75
Børneinstitutioner og lignende	I åbningstiden	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	7-18	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	Hele døgnet	80
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85
Kontorer og tilsvarende lokaler i erhvervsbebyggelse, hvor der foregår følsomme aktiviteter	Hele døgnet	80

Anvendelse	Tidspunkt	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet lydtryksniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende	18-7	20	85
	7-18	25	85
Kontorer, undervisningslokaler, og lignende støjfølsomme rum	Hele døgnet	30	85
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	35	90

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transport kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang, der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transport i forbindelse med driften af denne, forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne, og det vurderes at grænseværdierne overholdes til alle områder nævnt i ovenstående tabeller.

Det vurderes derfor at omkringboende ikke vil blive generet af rystelser fra driften af husdyrbruget.

1.7.2 LYS

Husdyrbruget anvender en kombination af dagslys og kunstig lys i staldene.

Der er lys i løbeafdelingen i 12- 16 timer i døgnet, af hensyn til søernes reproduktion. I øvrige staldbygninger er der kun lys i staldene når der arbejdes.

Lyset i staldene kan ses fra vinduerne i siden af bygningerne.

Der er udendørs belysning ved udleveringsramper og indgange. Lyset vil kun være tændt efter behov, og det vurderes, at de er placeret så de ikke er til gene for naboer.

Når der udskiftes belysning, vælges der energieffektiv belysning.

1.7.3 FLUER OG SKADEDYR

For at bekæmpe skadedyr, som kan være til gene for naboer og for selve ejendommen, foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørsarealerne samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddelige og renholdt.

Fluer bekæmpes efter behov. Hvis der opstår problemer med fluer, vil de blive bekæmpet efter de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Agrøkologisk Institut.

Rottebekæmpelse foretages af autoriseret firma. Aftalen med det pågældende firma i dag, er at de kommer på ejendommen 4-6 gange årligt og tilser de opstillede kasser.

Rotter kan overføre sygdomme, æder mad og husdyrfoder og ødelægger bygninger og kloaksystemer. Enhver, der opdager rotter, har pligt til at anmelde det til kommunen. Det gælder for både private og virksomheder. Man kan forebygge rotter ved at rydde op udendørs, så de ikke har mulighed for at bygge rede og ved at sørge for, at de ikke har adgang til madrester, foderrester og korn.

Det vurderes, at fluer bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Agroøkologisk Institut, såfremt der opstår behov derfor.

Det vurderes at der på baggrund af det oplyste, ikke vil ske en væsentlig opformering af fluer og skadedyr på husdyrbruget, og ejendommens skadedyrsbekæmpelse vurderes at være tilstrækkelig.

1.7.4 STØV FRA STALDE OG FODER

Støvgener kan opstå ved håndtering af foder og i særlige tilfælde fra trafik til og fra husdyrbruget. Opbevaring af foder sker i lukkede siloer enten indendørs eller udendørs. Korn opbevares i silo. Foderblanding sker indendørs. Derved minimeres støvgenerne fra håndtering af foder og korn.

Der forventes ingen væsentlige problemer med støv fra husdyrbruget. Der henvises dog til god landmandspraksis, således at al transport til og fra bedriften og levering af foder foregår ved brug af hensynsfuld og effektiv kørsel mht. udnyttelse af kapacitet.

Det vurderes, at omgivelserne ikke vil blive påvirket af støv fra ejendommens drift set i forhold til ventilation, foder og gyllekørsel.

1.7.5 RENGØRING

Staldene rengøres jævnligt. Stalden iblødsættes og nedvaskes med højtryksvasker. Mellem hvert hold bliver staldene sat i blød og efterfølgende vasket med højtryksrensning samt afslutningsvis desinficeret. Inden det nye hold indsættes, vil staldene så vidt muligt være udtørret. Rengøringen skal være medvirkende til, at der i staldene kan opretholdes et højt sundhedsniveau, og risikoen for smitte mellem de forskellige hold minimeres.

Det vurderes, at der foretages de nødvendige foranstaltninger for at opretholde en god hygiejne.

1.7.6 SPILDEVAND OG VANDFORBRUG

Fra ejendommen vil der være husspildevand, sanitetsvand, vaskevand fra stalde samt vand fra vask af grisebiler. Der er ikke offentlig kloakering i området

Sanitetsvand fra beboelse og stald ledes til septitank. Slam fra septitank tømmes via kommunal tømningsskema.

Der forventes et vandforbrug på ca. 15.600 m³ årligt, som leveres fra Sandby Vandværk

Staldene bliver kontrolleret dagligt, og hvis der opstår utilsigtet og synligt vandspild vil det blive opdaget og repareret med det samme.

Der anvendes drikkepipler placeret i fodertrugene, så der er optimale forhold for adgang til vand for svinene og et lavt drikkevandspild.

Inden vask af staldene sættes stalden i blød, hvorefter stalden vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende. Der bruges mindst mulig vand til overbrusning. Overbrusning bruges som køling af dyrene i de varmeste måneder af året og nedsætter desuden ammoniakfordampning og energiforbrug til ventilation.

Staldanlægget vil blive gennemgået jævnligt, så utætte rør og drikkeventiler vil blive udskiftet, så snart det opdages.

Spildevand tildelt gyllebeholder

Vaskevand fra staldene opsamles i gyllekanalerne og føres hermed til gylletanken. Mængden af vaskevand indgår i behovet for opbevaringskapacitet i beholderen. Vaskevandet udspreddes med husdyrgødningen. Vand fra vaskepladsen ledes til afløb, der fører under stald til fortank og herfra videre til gyllebeholder.

Type	Anslået m ³	Afledes til
Spildevand fra drikkevandsspild, rengøring og overbrusning, er medregnet i opbevaringskapaciteten	3.000	Gyllesystem
Tagvand fra eksisterende stalde/bygninger	-	
Spildevand fra husholdning	150	Trix tank/septitank

Det vurderes, at håndtering af spildevand lever op til kravene.

1.7.7 ENERGIFORBRUG OG VENTILATION

Der anvendes energi til ventilation, fodring, lys mv. Ved løbende renovering og reparation vil der være fokus på at vælge løsninger der minimerer energiforbruget f.eks. energibesparende lyskilder mv.

Lys i staldene styres efter timer og lyser kun 15-16 timer i døgnet.

Al ventilation sker ved et computerstyret temperaturreguleret styringsystem, der sikrer, at ventilationen kører optimalt både med hensyn til temperatur og fugt i staldene, og i forhold til elforbruget. Hyppig rengøring af ventilationsafkastene, nedsætter energiforbruget betragteligt. Overbrusning bruges til køling af dyrene i de varmeste måneder af året og nedsætter desuden ammoniakfordampning og energiforbrug til ventilation.

Gyllepumperne kører på timer, så de ikke kører unødvendigt og derved forbruger energi.

Logistikken i forbindelse med håndtering af foder, dyr m.v. er indrettet, så afstanden giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Der forventes et forbrug på ca. 942.500 kWh pr år beregnet efter normtal.

Det vurderes, at der holdes fokus på energiforbruget, så det minimeres.

1.7.8 OPBEVARINGSKAPACITET OG GYLLEHÅNTERING

Gylle opbevares i fortank og i gyllebeholderne.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognt, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under

opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

Gyllebeholderne er stabile beholdere, lavet af typegodkendt beton, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger.

Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttet imod tæring.

En gang årligt tømmes gyllebeholderne, hvorved gyllebeholderne visuelt kan kontrolleres for evt. skader.

Der foretages lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholderne hvert 10. år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der er ingen stationære pumper, hvilket fjerner risikoen for tab af gylle til miljøet.

Nedenfor er angivet gylleproduktionen og opbevaringskapacitet.

Dyretype	Antal	I alt m ³
Årssøer farestald	1.450 årssøer	2.465
Årssøer løbe- og drægtighedsstald	1.450 årssøer	5.785
Smågrise (7-31 kg)	58.000 årlig produktion	7.684
Regnvand på overdækket gyllebeholdere		- 800
I alt		15.134

Gyllebeholder	Rumfang, m ³	Overdækning
	2.520	Nej
	2.520	Nej
	4.000	Ja
	4.000	ja
Kanaler/fortank	1.000	
I alt	14.040	

Det vurderes, at der er taget de fornødne foranstaltninger for opbevaring af husdyrgødning.

1.7.9 AFFALD OG KEMIKALIER

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel, udviklet til formålet.

Brændbart affald i form af plastik, papirsække, aftørringspapir og tom rengjort emballage bliver opsamlet i container og bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller til kommunalgenbrugsplads.

Jern og metal afhændes til produkthandler og glas m.m. bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller bortskaffes til kommunalgenbrugsplads.

Klinisk risikoaffald i form af medicinglas og -rester samt kanyler bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder, indleveres på genbrugsplads eller sendes med dyrlægen retur.

Spildolie opbevares på fast gulv uden afløb i maskinhus. Emballage og rester afhændes til godkendt aftager/kommunal genbrugsplads. Der er en dieseltank i maskinhuset, der anvendes 40.000 L pr. år.

Det vurderes, at affald og kemikalier håndteres korrekt.

1.7.10 DØDE DYR

Døde dyr afhentes efter behov 1 gang ugentligt af DAKA. Frem til afhentning opbevares store grise under kadavercap, smågrise i kølecontainer.

Det vurderes der ikke vil ske nogen skadelig påvirkning, eftersom at døde dyr opbevares korrekt.

1.7.11 TRANSPORTER TIL OG FRA EJENDOMMEN

Til- og frakørselsforhold

Arbejdskørsel til og fra produktionen skal ske ad Skovbøllevej. Der er gode oversigtsforhold ved ud og indkørsel.

Transporter

Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med smågrise, dyr til slagting, husdyrgødning, korn og foder. Transporterne med husdyrgødning og korn er sæsonbettinget, mens afhentning af smågrise sker 1 gang ugentligt.

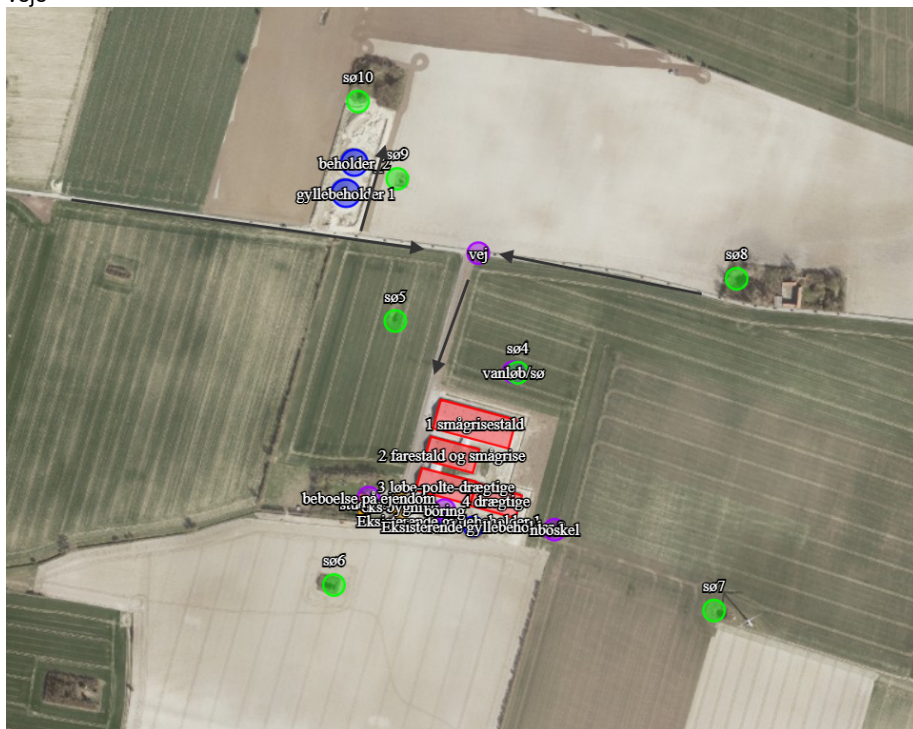
På dage med gyllekørsel og kornkørsel er der en rimelig stor trafik med deraf følgende støjgener. Det tilstræbes, at kørslen bliver holdt på hverdage i normal arbejdstid, men i højsæsonen vil der være øget trafik på - og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter.

Gyllen transporteres med traktor og gyllevogn ud til udbringningsarealerne.

Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid 06-18, dog kan kørsler med levende dyr ske tidligere. Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt.

Eftersom dyreholdet ikke udvides, vil der ikke ske en merpåvirkning af omgivelserne, og det vurderes derfor, at miljøgodkendelsen ikke påvirker trafikken i negativ retning.

Nedenfor er vist tilkørsels-
veje

Nedenfor er angivet antal transporter

Transporter:	Nudrift ca.	Ansøgt ca.
Levering af foder – mineraler m.v.	120	120
Afhentning af smågrise	52	52
Transporter med husdyrgødning, udbringning	400	400
Levering af brændstof	4	4
Afhentning af døde dyr	52	52
I alt	628	628

Eftersom der ikke sker nogen stigning i antal transporter til ejendommen, vil der ikke ske en merpåvirkning af de omkringliggende naboer.

1.8 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

På ejendommen påtænker ansøger følgende egenkontrol af produktionen:

- ❖ Alle dyr tilses minimum en gang dagligt og alle regler vedr. dyrevelfærd opfyldes.
- ❖ Staldene, inkl. mekanisk udstyr, kontrolleres dagligt, og der udføres små reparationer med det samme eller tilkaldes service.
- ❖ Der er serviceaftale med leverandør af ventilationsanlæg.
- ❖ Gyllebeholder er tilmeldt de lovpligtige 10-årige beholderkontrol.
- ❖ Den daglige drift af ejendommen drives efter principperne "Godt Landmandskab", således anlægget giver mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.
- ❖ Der er en sundhedsaftale med dyrlæge, hvor besætningens generelle sundhed vurderes, og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning.
- ❖ Der tages i videst muligt omfang hensyn til naboer i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.
- ❖ Personalet på ejendommen bliver løbende efteruddannet.
- ❖ Foder tilpasses dyrenes behov og sundhed.
- ❖ Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof.
- ❖ Al produktion tilrettelægges således at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.
- ❖ Rengøring i og omkring bygningerne og silo, foretages jævnligt, med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer bl.a. at der ikke opstår uhygiejniske forhold, ressourcepild eller punktforurening.

Det vurderes, at der er taget de nødvendige foranstaltninger.

1.8.1 DOKUMENTATION:

For at kunne dokumentere at miljøgodkendelsen og lovgivningen overholdes er/bliver følgende til rådighed på kommunens forlangende:

- Foderplaner
- Slagteriefregninger
- CHR-registreringer
- Registrering af årligt forbrug af el og vand
- 10 års beholderkontrol og logbøger over flydelag
- Mini-miljøledelse

Det vurderes, at der er taget de nødvendige foranstaltninger.

1.9 BAT-EMISSIONSNIVEAU, AMMONIAK

BAT-kravet for ammoniakemissionen fra husdyrbruget er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Af nedenstående fremgår det, at BAT niveauet er overholdt.

Af nedenstående skærmpoint fra den gældende miljøgodkendelse er BAT beregnet til 7.290 kg N.

På baggrund heraf vurderes det, at BAT for staldanlægget er overholdt, da den faktiske emission er 7.290 kg N.

Skærmpoint af BAT beregning fra Hudyrgodkendelse.dk:

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	6448	843	7290
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	6448	843	7290
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

1.9.1 TEKNOLOGIER OG TIL- OG FRAVALG AF TEKNOLOGI

Bedriftens ansvarlige har fokus på, hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, og dermed tab af ammoniak til omgivelserne, samt til dyrenes velfærd.

Bedriften og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter.

Staldene er indrettet med delvis fast gulv. Der anvendes overbrusning af gødearealet, så det renholdes og så ammoniak- og lugtemissionen reduceres.

Stalden er indrettet, så der kan rengøres efter hvert hold, og derved nedsætte risikoen for sygdomme, nedsætte lugt fra staldene og mindske støvet i stalden for både dyr og mennesker.

Pumpning og håndtering af gylle vil foregå i lukket rørsystem. Pumpning vil foregå indenfor normal arbejdstid.

Tildeling af halm i stiens lejeområde vil medvirke til, at stien holdes tør og endvidere give beskæftigelse til grisene. Dette giver lidt støv i staldene, men ammoniakkoncentrationen og temperaturen er lavere, hvilket medvirker til et bedre arbejdsmiljø.

To-klimastald med delvist spaltegulv. Det vurderes, at ammoniakfordampningen er reduceret, og der er ved brug af overdækning mulighed for at holde en lavere temperatur i forhold til referencesystemet. Der er mulighed for tildeling af halm og andet rodemateriale. Der kan dog være en større arbejdsbyrde, da det faste gulv skal renholdes.

I drægtighedsstalden er der tale om en stald, hvor søerne går løse i store grupper. Leje/hvilearealet er indrettet med fast gulv, og aktivitetsarealet med spaltegulv, under spaltegulvet er der gyllekanaler.

Farestierne er indrettet med delvis fast gulv. Farestien har i begge tilfælde et tørt miljø for pattedyrene, hvorved der kan opretholdes et lavt smittepres i farestien.

1.9.1.1.1 Teknologiblade

Til so- og slagtesvineproduktioner findes følgende teknologiblade:

- ❖ Luftrensning
- ❖ Delvist fast gulv
- ❖ Køling af gylle i stalde
- ❖ Fast overdækning af gyllebeholder
- ❖ Svovlsyrebehandling af gylle

1.9.1.1.2 Valg af teknologi

- ❖ Gyllekøling i drægtighedsstald til reduktion af ammoniak og lugt fra anlægget.
- ❖ Fast overdækning af gyllebeholder til reduktion af ammoniak fra gyllebeholdere
- ❖ Delvis fast gulv til reduktion af ammoniak og lugt fra staldanlægget.

1.9.1.1.3 Fravalg af teknologi

Luftrensning og gylleforsuring er fravalgt, da der er tale om eksisterende stalde, det vurderes at være økonomisk uproportionalt at etablere i eksisterende stalde, der er ikke lavet yderligere økonomiske beregninger på dette.

Reduktion i tildeling af råprotein i foderet til søer er fravalgt i Husdyrgodkendelse.dk, eftersom det ikke er et tiltag man kan anvende. Søerne vil blive tildelt den mængde råprotein der anses for at være sundhedsmæssigt og økonomisk fordelagtigt. På ejendommen arbejdes der dog kontinuerligt på at nedsætte forbruget, se afsnittet om fodring.

Ud fra de valgte miljøteknologi, vurderes det, at produktionsanlægget lever op til BAT.

1.9.2 BAT DAGLIG DRIFT

Bedriftens ansvarlige har fokus på, hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, og dermed tab af ammoniak til omgivelserne, samt til dyrenes velfærd.

Bedriften og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper, der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter.

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Dette søges opnået ved bl.a. at reducere vand- og energiforbrug og ved reduktion af ammoniakfordampning fra staldene og lager.

Ansøger vurderer, at det er BAT at monitorere følgende procesparametre mindst en gang om året:

- ❖ Vandforbrug
- ❖ Energiforbrug

- ❖ Brændstofforbrug
- ❖ Antallet af indgående og udgående dyr, herunder fødsler og dødsfald, hvor dette er relevant
- ❖ Foderforbrug
- ❖ Gødningsproduktion

Det vurderes, at den daglige drift lever op til BAT.

1.9.3 BAT FODRING

Foderplaner laves i samarbejde med en rådgiver fra foderstof, Svinerådgiver el lign. med henblik på at opnå den mest optimale fodring af svinene mht. trivsel, sundhed, vækst, foderomkostninger, brug af færrest mulige resurser osv.

Foderet er ved hjælp af foderplaner tilpasset de enkelte dyrs aktuelle behov. Derved undgås overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttede næringsstoffer i gyllen.

Proteinindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når proteinindholdet reduceres, vil mængden af overskudsprotein i gyllen reduceres, og dermed vil der være en lavere N-udledning. Reduktion af protein i foderet sker primært ved løbende forbedring af foderkvaliteten og ved genetiske forbedringer af svinets fodereffektivitet.

Fosforindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når fosforindholdet reduceres, vil mængden af overskudsfosfor i gyllen reduceres og dermed vil der være en lavere P-udledning.

Det vurderes, at BAT for foder er opfyldt på ejendommen.

1.9.4 BAT OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING

- ❖ Gyllen opbevares i beholder.
- ❖ Der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen/andre ejendomme, således at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde.
- ❖ Gyllen opbevares i stabile beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger.
- ❖ Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- ❖ Gyllebeholderne tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse.
- ❖ Gylle kun omrøres umiddelbart før tømning af beholderen ved f.eks. tilførsel på marken.
- ❖ Gyllebeholdere er underlagt 10-års beholderkontrol og er under dagligt opsyn.
- ❖ Der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholdere.
- ❖ Gylle suges fra de eksisterende beholdere og op i gyllevognen ved hjælp af en sugeskran, der er påmonteret på gyllevognen. Sugeskran minimerer risikoen for eventuelle uheld eller spild i forbindelse med påfyldningen af gyllevognen.

Det vurderes, at BAT for opbevaring af husdyrgødning er opfyldt på ejendommen.

1.9.5 MANAGEMENT

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Dette søges opnået ved reduceret vand- og energiforbrug og ved reduktion af ammoniakfordampning fra staldene.

Der foretages daglige tilsyn af bedriften og løbende vedligeholdelse af anlægget.

Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Logistikken i forbindelse med fodring og håndtering af dyr, er indrettet, så afstanden giver færrest muligt driftstimer.

Rengøring i og omkring bygningerne og siloer, foretages jævnligt, med henblik på at minimere risikoen for lugt, og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer, at der ikke opstår ressourcespild eller uhygiejniske forhold.

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.

Affald bortskaffes, så vidt muligt, til genbrug.

Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning med dyrlæge og der er 4-6 årlige besøg af dyrlægen, hvor besætningens generelle sundhed vurderes, og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Herudover er der diverse rådgivningsbesøg.

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse og medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket vilkår der er stillet til driften i den forbindelse. Medarbejdere holdes ajour med nye krav og regler på regelmæssige personalemøder.

Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof og produktionen tilrettelægges således, at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.

1.9.6 FOREBYGGELSE AF UHELD

Det er vurderet, at der sker forebyggelse af uheld på ejendommen med udgangspunkt i nedenstående beskrivelser.

Anlæg og tekniske foranstaltninger renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikrer en korrekt brug og effekt. Medarbejderne er grundigt introducerede til opgaverne, hvilket er med til at sikre, at disse bliver udført korrekt, og med minimal risiko for uheld som følge af forkert håndtering af kemikalier, gylle, olie mv. Ejer og andre med fast adgang til bedriften er vejledt i beredskabsplanen, hvilken har en fast plads på staldkontoret og i ejers privatbolig.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

En gang årligt tømmes gyllebeholderen, i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholderen visuelt kan kontrolleres for evt. skader. Der foretages desuden lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholderen hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Dieseltanken er hævet over jorden og placeret hvor der er minimal risiko for påkørsel. Tanken udskiftes i overensstemmelse med olietankbekendtgørelsens sløjfningsterminer.

Ved at følge de retningslinjer der er anført i beredskabsplanen forventes skadevirkninger ved evt. uheld minimeret, da der vil ske forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmning, oppumpning m.v.

1.9.7 BEREDSKABSPLAN

Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen.

Ved at følge de retningslinjer der er anført i beredskabsplanen forventes skadevirkninger ved evt. uheld minimeret, da der vil ske forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmning, oppumpning m.v.

Ejer og andre med fast adgang til bedriften er/bliver vejledt i beredskabsplanen, hvilken får en fast plads på staldkontoret. Beredskabsplan, der beskriver, hvilke forholdsregler medarbejder og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle eller ved andre uheld og kritiske situationer.

1.9.8 REDEGØRELSE FOR UHELD

Driftsforstyrrelser eller uheld, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift, kan ske i forbindelse med håndtering og opbevaring af husdyrgødning og kemikalier, ved strømsvigt samt udslip af dieselolie.

Det vurderes, at der er taget de nødvendige foranstaltninger.

1.9.9 UHELD MED GYLLE

I tilfælde af mindre gylleudslip vil gyllen samle sig om lækagestedet, i dette tilfælde vil gylle løbe mod det laveste områder omkring tankene. Herfra kan det suges op og fjernes.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

En gang årligt tømmes gyllebeholderen, i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholderen visuelt kan kontrolleres for evt. skader. Der foretages desuden lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholderne hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Det vurderes, at der er taget de nødvendige foranstaltninger.

1.9.10 DØDE DYR

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel, udviklet til formålet. DAKA (el. lign) tilkaldes efter behov. Derved undgås uhygiejniske forhold og at der kan observeres døde dyr af forbipasserende. Desuden kan ræve, hunde og vilde katte ikke komme til de døde dyr. Døde dyr afhentes af DAKA.

Det vurderes, at håndtering af døde dyr opfylder gældende lovkrav.

1.9.11 STRØMSVIGT

Ved længerevarende strømsvigt vil energiforsyningsselskabet blive kontaktet. Der er nødopluk i staldene, og alarmer der straks påkalder en medarbejder.

Det vurderes, at der er taget de nødvendige foranstaltninger.

1.9.12 BRAND

Ved brand tilkaldes brandvæsnet.

Der er opsat pulverslukkere strategiske steder på ejendommen. Der iværksættes slukningsarbejde i det omfang det er forsvarligt. Dyr forsøges reddet ud.
Det vurderes, at der er taget de nødvendige foranstaltninger.

1.10 HUSDYRBRUGETS OPHØR

Ved husdyrbrugets ophør, rengøres stalde- og gødningsopbevaringsanlæg. Evt. nedbrydning af stalde og fortank/gyllebeholder vil ske i henhold til gældende regler.

Der er ikke truffet foranstaltninger for forebyggelse af forurening ved virksomhedens ophør, da virksomheden ikke forventes lukket. Desuden vil en evt. forurening kun kunne stamme fra håndtering af gylle. Eftersom dette er lagt i faste rammer, anses det ikke for hensigtsmæssigt at foretage yderlige.

1.11 ALTERNATIVER

Ejendommen har i forbindelse med godkendelsen vurderet på alternativer indenfor ammoniakreduktion og lugtreduktion. Produktionen lever op til Miljøstyrelsens fastsatte afskæringskriterier for lugt og ammoniak, herunder det vejledende BAT niveau for ammoniak. Det er derfor vurderet, at investering i yderligere emissionsreducerende teknologi end optimering af foderplaner vil være et proportionalt tiltag, og disse er derfor udeladt.

1.12 GENERELLE VIRKNINGER

1.12.1 GRÆNSEOVERSKRIDENDE VIRKNINGER PÅ MILJØET

Det er vurderet, at det udelukkende er produktionens emission af ammoniak der potentielt kan have en grænseoverskridende virkning. Det er dog vurderet, at ammoniakemissionen har et niveau og en karakter, hvor hovedparten af emissionen vil påvirke lokalområdet og kun mindre del af emissionen vil bidrage til baggrundsbelastningen i omkringliggende lande. Det er derfor vurderet, at produktionen ikke medfører grænseoverskridende virkninger hverken lokalt eller internationalt.

I dette afsnit er der nævnt de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet. I alle de foregående afsnit, vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- Staldsystemerne er med delvise spaltegulve med henblik på at minimere ammoniakfordampningen fra staldanlægget.
- Der udarbejdes mark-/gødningsplan for ejendommens jordtilliggende, hvorved fosfor- og nitratudvaskning minimeres.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Der foretages forskellige egenkontroller, for at bl.a. at følge produktionen, forbrug af fx foder, el og vand m.m.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen.

Det vurderes, at der ingen grænseoverskridende virkninger er fra husdyrbruget. Det vurderes, at der ikke vil være luftbåren forurening eller gener, der vil kunne påvirke nabolande.

1.12.2 BEFOLKNINGEN OG MENNESKERS SUNDHED

Husdyrproduktionen på ejendommen overholder alle lovens fastsatte krav i forhold afstands-krav og lugtgener til naboer, hvorfor det ikke forventes, at omkringboende bliver væsentligt generet af lugt fra husdyrproduktionen.

Støvgener minimeres ved at foderet håndteres i lukkede systemer og ved fornuftig håndtering af halm ved strøning, hvorfor det ikke forventes at omkringboende bliver væsentligt generet af støv fra husdyrproduktionen.

De fastsatte grænser for støvgener overholdes dag og nat, ved hensynsfuld kørsel med transporter og ved kørsel med hovedparten af transporterne indenfor almindelig arbejdstid

minimeres støjgenerne, hvorfor det ikke forventes at omkringboende bliver væsentligt generet af støj fra husdyrproduktionen.

Der holdes generelt en god hygiejne og ved foderopbevaringen, så tiltrækningen af rotter og mus samt mulighederne for udklækning af fluelarver minimeres, hvorfor det ikke forventes at omkringboende er væsentligt generet af skadedyr fra husdyrbruget.

Smittebeskyttelse

Smittebeskyttelse er både beskyttelse af besætningens egne dyr mod indførelse af smittesomme sygdomme, beskyttelse mod spredning af sygdomme mellem forskellige besætninger og beskyttelse mod spredning af zoonotiske smitstoffer fra besætninger til det omgivende samfund (zoonoser er sygdomme, der kan smitte mellem dyr og mennesker).

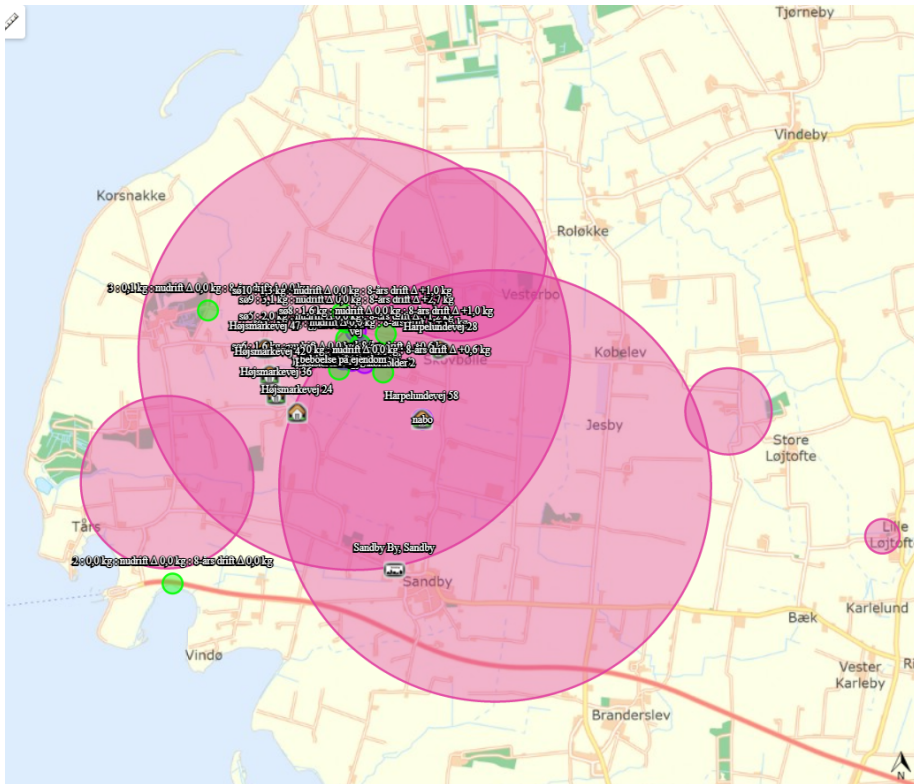
Der er regler om smittebeskyttelse for svinebesætninger med sundhedsrådgivningsaftale. For svinebesætninger med sundhedsrådgivningsaftale gælder desuden særlige regler om zoonotisk smittebeskyttelse, hvor den besætningsansvarlige i samarbejde med besætningsdyrlægen skal udarbejde en zoonotisk smittebeskyttelsesplan, som har til formål at modvirke smittespredning fra besætningen.

1.12.3 BIOLOGISK MANGFOLDIGHED I FORHOLD TIL KATEGORI 1- OG 2-NATUR SAMT BILAG IV-ARTER

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget overholder alle lovens afskæringskriterier for ammoniakdeposition til kategori 1, 2- og 3 natur. Tilstanden af nærmeste kategori 1 naturområder forventes derfor ikke ændret af ammoniakfordampningen fra husdyrproduktionen på ejendommen.

Biologisk mangfoldighed

Nedenstående kortudsnit viser en illustration af husdyrtrykket i området omkring produktionsanlægget. Bilaget er udarbejdet på basis af de tilgængelige oplysninger om husdyrgodkendte ejendomme der findes via husdyrgodkendelse.dk. Det skal i den forbindelse bemærkes, at der er visse usikkerheder vedrørende disse data idet det ikke med sikkerhed er så stort et dyrehold som forventet (hvis godkendelserne ikke er udnyttet). Således kan den løbende strukturtilpasning i landbruget (afvikling/udvikling i husdyrholdet) være usikkert oplyst. Med baggrund i bl.a. oplysninger fra husdyrgodkendelse.dk vurderes det, at ansøgningen ikke alene eller sammen med bidrag fra andre kendte ammoniakudviklinger – vil øge den samlede luftbårne kvælstofbelastning i området i uacceptabelt omfang.

Bilag IV arter

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring landbrugsejendomme og deres tilhørende arealer. Der foreligger dog ingen registreringer heraf.

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget overholder alle lovens afskæringskriterier for ammoniakdeposition til kategori 1, 2- og 3 natur. Tilstanden af nærmeste kategori 1, 2 og 3 naturområder forventes derfor ikke ændret af ammoniakfordampningen fra husdyrproduktionen på ejendommen.

Levesteder for bilag IV-dyarter i området forventes ligeledes ikke at blive påvirket af husdyrproduktionen på ejendommen.

Det vurderes, at ansøgningen ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder

1.12.4 JORDAREALER, JORDBUND, VAND, LUFT OG KLIMA

Udbringning af husdyrgødning fra gården reguleres af generel lovgivning for udbringning af husdyrgødning.

Generelt er markdriften omfattet af regulering mht. næringsstoftilførsel og sædskifte, hvilket har positiv betydning for jordens frugtbarhed og udvaskning af næringsstoffer til vandmiljøet.

Det forventes ikke, at projektet har negativ indvirkning på luft eller klima.

1.12.5 MATERIELLE GODER, KULTURARV OG LANDSKABET

Der er taget højde for påvirkningen af materielle goder, kulturarv og landskabet. Der er ingen fredninger, der bliver påvirket af produktionen. Det vurderes, at ingen af disse tre parametre vil blive påvirket væsentligt i forbindelse med opførslen af byggeriet.

1.12.6 MILJØLEDELSE

IE-husdyrbrug skal indføre et mini-miljøledelsessystem med formulering og gennemførelse af en miljøpolitik med tilhørende miljømål. For hvert miljømål skal der udarbejdes en handlingsplan. Miljøarbejdet skal hvert år evalueres ligesom mål og handlingsplaner eventuelt skal justeres. Brugen og evalueringen af miljøledelsessystemet med tilhørende mål og handleplaner skal kunne dokumenteres ved tilsyn.

Med afsæt i husdyrbrugets miljøpolitik skal der således opstilles en handlingsplan med konkrete indsatsområder. Der kan her tages afsæt i relevante områder, hvor der kan gøres en indsats for at spare ressourcer:

- Råvarer: Foder, rengøringsmidler, andre hjælpestoffer, effektivitet, sprøjtemidler
- Vand: Drikkevandsspild, vaskevand
- Affald: Nedbringe mængden, sortering, genanvendelse
- Energi: Lys, ventilation, varmelamper, fyring, varmekilde, isolering, varmefordeling, genvinding, brændstof, dæktype, reduceret kørsel, udskiftning af materiel.

Kravet om indførelse og dokumentation af et miljøledelsessystem er en del af implementeringen af BAT-konklusionen og er indarbejdet i gældende lovgivning.

Ejendommens mini-miljøledelsessystem kan udarbejdes efter Miljøstyrelsens vejledning "Miljøledelse for landbrug". Nedenunder er Skovbøllesvejs mini-miljøledelse vist.

✓ Til opslagstavlen / Husk din miljøledelse 2021

Miljøpolitik

BEDRIFT/ADRESSE:
Skovbøllesvej 15

Dette er den overordnede miljøpolitik for bedriften

- ✓ Vi opfylder alle lovkraav og sikkerhedsforskrifter på miljøområdet.
- ✓ Vi reviderer politikker og mål en gang årligt.
- ✓ Vi vedligeholder et miljøledelsessystem, følger principperne om godt landmandskab og producerer i respekt for miljø og omgivelser.
- ✓ Vi sikrer, at medarbejdere er informeret omkring vores miljøpræstationer.
- ✓ Vi vil reducere miljøbelastningen ved aktiviteter under hensyntagen til tekniske, økonomiske og forretningsmæssige rammer.
- ✓ Vi ønsker løbende at reducere miljøbelastningen fra landbruget.

Gem alle registreringer i mindst 5 år. De skal forevises ved miljøtilsyn

Spar ressourcer | Spar penge | Spar miljøet

Til opslagstavlen / Husk din miljødelse

20

Mini Miljøledelsessystem

INFORMER DINE KOLLEGAER

I år har jeg valgt at gøre en indsats for:
(f.eks. at nedbringe strømforbruget)

Affald

Mit mål er at:
(f.eks. at nedbringe strømforbruget med x pct.)

nedbringe mængden af affald, bl.a. søkke

Hvad jeg vil gøre for at nå målet:
(f.eks. at udskifte lysarmaturer til LED)

få leveret så meget som muligt, som kan være silo

Hvad er status inden start:
(f.eks. at nuværende strømforbrug er xxx/år)

mange søkkevarer

Hvad er status efter indsats:
(f.eks. at strømforbrug er xxx/år efter ændring)

Effekt af indsatsen (årligt):
(f.eks. at ændringen har nedbragt strømforbrug med xxx pct.)

Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

§ 43. Et husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem, der opfylder betingelserne i stk. 2.

Stk. 2. Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder:

1. formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
2. fastsætte miljømål,
3. udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
4. minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
5. minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Stk. 3. De i stk. 2, nr. 1-5, nævnte krav skal kunne dokumenteres enten i form af opbevaring af dokumenter eller ved anden dokumentation, herunder f.eks. i digital form.

Eksempler på steder, du kan spare

RÅVARER: Foder, Rengøringsmidler, Andre hjælpestoffer, Effektivitet, Sprøjtemidler

VAND: Drikkevandsspild, Vaskevand, Rengøring af malkeanlæg.

AFFALD: Nedbringe mængden, Sortering, Genanvendelse.

ENERGI: Lys, Ventilation Varmelamper, Mælkeanlæg og mælkekøling, Fyring, Varmekilde, Isolering Varmefordeling, Genvinding, Brændstof, Dæktype, Reduceret kørsel, Udskitning af materiel.

Gem alle registreringer i mindst 5 år. De skal forevises ved miljøtilsyn

Spar ressourcer | Spar penge | Spar miljøet

Til opslagstavlen / Husk din miljødelse

20

Mini Miljøledelsessystem

DOKUMENTATION OG REGISTRERINGER AF OBSERVATIONER

REGISTRERING AF

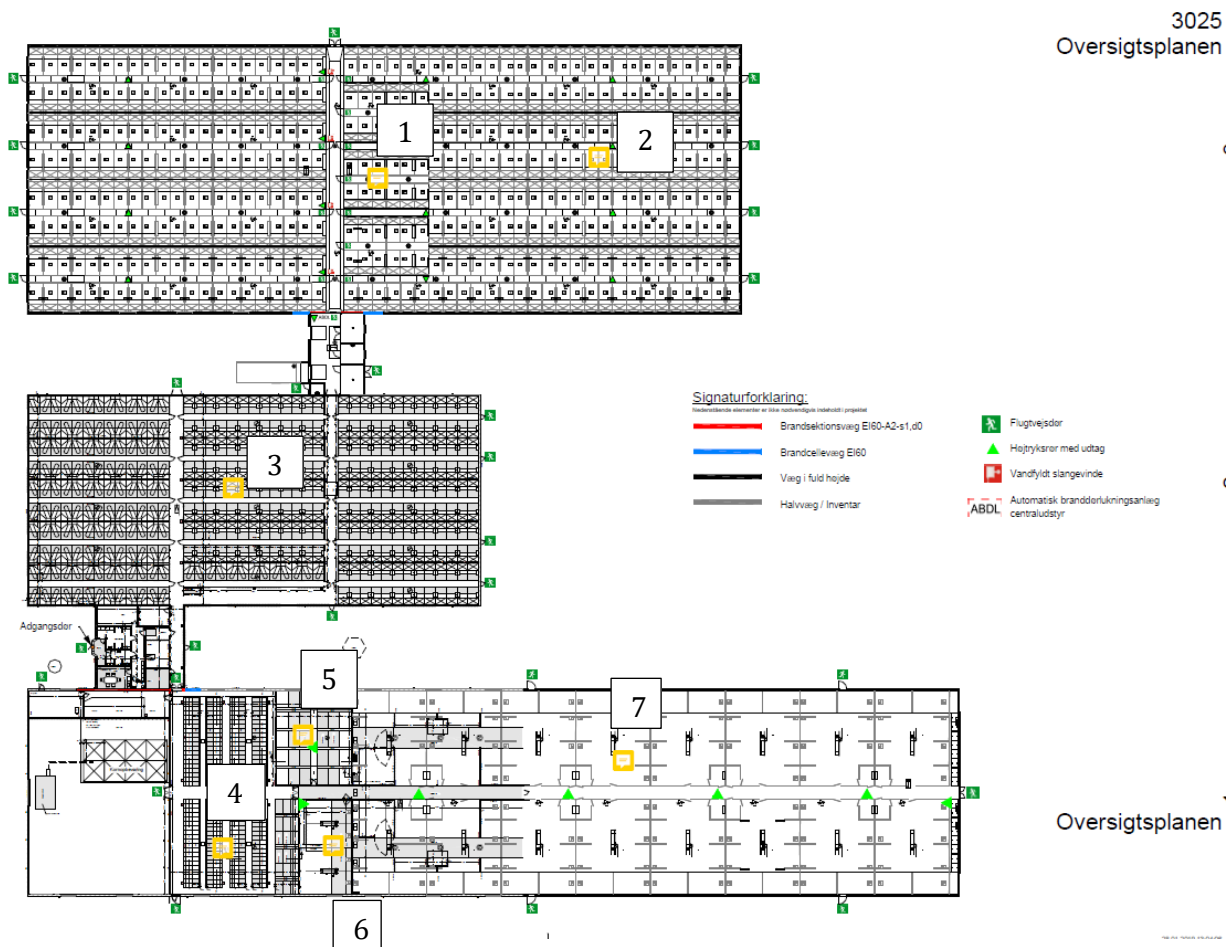
Dato					

Udarbejd også procedurer for korrigerende handlinger i tilfælde af udslip (beredskabsplan) og dokumenter de løbende forbedringer på udvalgte områder indenfor de sidste 3 år med minimum 2 observationer - så har du mulighed for at opnå en bedre score ved miljøtilsyn.

Gem alle registreringer i mindst 5 år. De skal forevises ved miljøtilsyn

Spar ressourcer | Spar penge | Spar miljøet

BILAG 2 PRODUKTIONSAREAL

- 1 – Klimastald 36 stier af 8,05 m² = 290 m²
- 2 – Klimastald 356 stier af 9,24 m² = 3.289 m²
- 3 – Farestald 377 stier af 4,16 m² = 1.569 m²
- 4 – Løbestald 100 stier af 2,3 m² = 230 m²
- 5 - Polte 10 stier af 14,28 m² = 143 m²
- 6 – Polte 1 sti af 95,8 m² = 96 m²
- 7- Løsgående søer 90 m x 28,2 m = 2.538 m²

BILAG 3 GYLLEKØLING

Johan Zier Olsen
Skovbøllevej 15
4900 Nakskov

klimadan

Beregnings ID (oplyses ved kontakt med Klimadan A/S): **T37797**
Bemærk at nedenstående beregninger er Klimadans ejendom og ikke må udleveres til tredjemand uden forudgående aftale med Klimadan A/S.

Miljø

Køling af gylle reducerer ammoniakfordampningen fra stalden. Teknologien er beskrevet i Miljøstyrelsens Teknologiblad af 26.01.2011 omkring køling af gylle i svinestalde.

Gyllekølingsanlægget er dimensioneret ud fra fremsendte plantegning.
Der etableres gyllekøling i 0 m² med træk-og-slip system og 1410 m² med linespil.

Varmepumpeanlægget er dimensioneret efter varmebehovet og der kan forventes en reduktion i ammoniakfordampningen fra stalden på ca. 15 %, hvilket svarer til en gennemsnitlig køleeffekt på 12 W/m². Den procentvise udnyttelse af varmen er udregnet til 100 %.

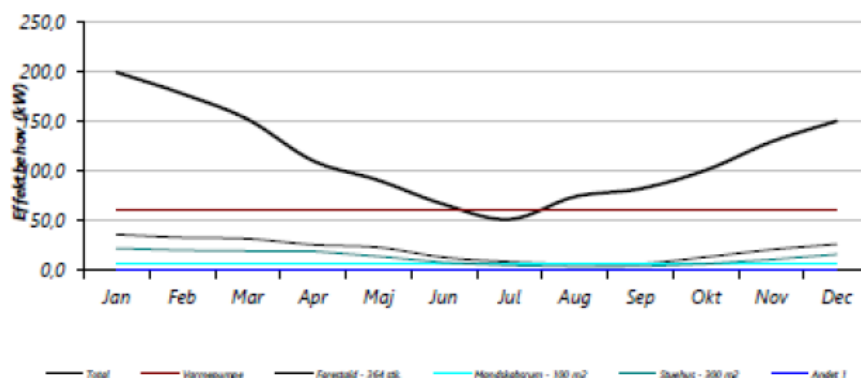
I husdyrgodkendelse.dk indtastes varmepumpens driftstid til 8.760 timer pr. år. I ammoniakreduktion indtastes den ovenfor udregnede værdi.

Energi

	Effektbehov	Energibehov
Smågrise-stald - 8 sektioner á 1100 stipladser	104,7 kW	220.000 kWh
Smågrise-stald - 3 sektioner á 240 stipladser	20,3 kW	18.000 kWh
Farestald - 364 stk.	36,4 kW	255.091 kWh
Mandskabsrum - 100 m ²	7,5 kW	24.281 kWh
Ny mellembygning - 100 m ²	7,5 kW	24.281 kWh
Stuehus - 300 m ²	22,5 kW	72.842 kWh
Andet 1	0,0 kW	- kWh
Samlet behov	198,9 kW	614.494 kWh

Ovenstående energimængde svarer til et årligt forbrug på ca. 72300 L. fyringsolie.

Bemærk at ovenstående beregninger er vejledende og er lavet på baggrund af oplysninger fra kunden samt Klimadans erfaringer.

02-01-2017

Ole Fries Grønnebæk

Dato

Kontaktperson - Klimadan A/S

Havegaard – Husdyrgodkendelse efter husdyrbrugloven § 16 a – dateret den 8. marts 2023

Jeg har vedhæftet ydelser på Thermia Mega XL varmepumper med udgangspunkt i de aktuelle temperaturset (markeret med gult) på Skovbøllevvej.

Varmeydelsen er 62,81 kW og der er en COP på 3,76

Det vil sige

$62,81/3,76 = 16,7$ kW tilført el.

$62,81 - 16,7 = 46,11$ kW køleeffekt pr varmepumpe.

Der er to varmepumper så samlet køleeffekt er **92,22 kW**

Thermia Mega XL ydelser

		Fremløbstemperatur							
1500 rpm.	Jord temp.	35		45		55		60	
		COP	kW.	COP	kW.	COP	kW.	COP	kW.
	-5	4,01	18,53	3,21	17,85	2,41	17,17		
	0	4,86	22,36	3,83	21,12	2,79	19,88		
	5	5,62	25,06	4,32	23,34	3,02	21,62	2,80	20,80
	10	6,29	30,02	4,87	28,23	3,45	26,43	3,09	26,02
	15	6,74	33,05	5,25	31,37	3,77	29,69	3,38	29,18

		Fremløbstemperatur							
3000 rpm.	Jord temp.	35		45		55		60	
		COP	kW.	COP	kW.	COP	kW.	COP	kW.
	-5	4,15	39,59	3,40	37,49	2,64	35,39		
	0	4,70	43,97	3,83	41,86	2,96	39,75		
	5	5,29	49,50	4,32	47,43	3,35	45,35	3,10	44,30
	10	5,93	56,55	4,88	54,71	3,83	52,87	3,55	52,19
	15	6,42	62,25	5,32	60,81	4,23	59,38	3,93	58,52

		Fremløbstemperatur							
3600 rpm.	Jord temp.	35		45		55		60	
		COP	kW.	COP	kW.	COP	kW.	COP	kW.
	-5	4,10	48,61	3,36	45,40	2,62	42,19		
	0	4,51	52,72	3,72	50,09	2,92	47,45		
	5	5,03	58,86	4,17	56,54	3,31	54,22	3,06	53,46
	10	5,60	66,81	4,68	64,81	3,76	62,81	3,48	62,00
	15	6,07	73,54	5,12	72,04	4,16	70,54	3,85	69,52

		Fremløbstemperatur							
4500 rpm.	Jord temp.	35		45		55		60	
		COP	kW.	COP	kW.	COP	kW.	COP	kW.
	-5	4,03	62,15	3,32	57,27	2,60	52,38		
	0	4,23	65,85	3,55	62,43	2,87	59,00		
	5	4,64	72,89	3,95	70,21	3,26	67,53	3,00	67,20
	10	5,11	82,20	4,38	79,96	3,66	77,71	3,38	76,72
	15	5,55	90,48	4,80	88,88	4,06	87,28	3,74	86,02

BILAG 4 BEREDSKABSPLAN

Beredskabsplan for Johan Zier Olsen, Skovbøllevej 15, 4900 Nakskov

Indholdsfortegnelse:

Telefonnumre	3
Brand- og evakuering	4
Overløb af gylle	5
Kemikalie- og oliespild	6
Stophaner / Hovedafbrydere	7
Strømsvigt	8
Transport af bekæmpelsesmidler	9
Bilag A: Kort over ejendommen (bedriftsoversigt)	10
Bilag B: Afløbsplan	11
Bilag C: Kort over flugtveje m.v. (beredskabsplan)	12

Udarbejdet af: Johan Zier Olsen, 2021

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte m.fl. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i mappe på kontoret i stalden.

Kopi af beredskabsplanen findes i mappe på kontoret i stuehuset.

Kort materiale

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen m.m. med angivelse af:

- Kemikalielager(f.eks. bekæmpelsesmidler, handelsgødning, svovlsyre til forsuring)
- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriale og åndedrætsværn
- Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg mv.
- Flugtveje for dyr/frigørelse mm.

Husk:

Ved store uheld ring 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne.

Er man i tvivl ring 1-1-2

Efter brand m.m. tag kontakt til miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

Telefonnumre

Nærmeste telefon står i kontoret og har nr. 54908002

Miljømyndighed	kontaktes på telefon	54676767	dag
Falck	kontaktes på telefon	70102030	dag eller nat.
Brandvæsen	kontaktes på telefon	112	dag og nat.
Akuttelefonen	kontaktes på telefon	70150708	dag
Lægevagt	kontaktes på telefon	70150700	nat.
Tandlægevagt	kontaktes på telefon	29600111	nat.
Landbocenteret	kontaktes på telefon	54840999	dag.
Gråkjær Miljøcenter	kontaktes på telefon	24857356	dag.
Dyrlæge	kontaktes på telefon	51512533	dag eller nat.
Foderstofforretning	kontaktes på telefon	72158000	dag.
Elektriker	kontaktes på telefon	54950300	dag eller nat.
VVS	kontaktes på telefon	54950300	dag eller nat.
Ventilationsfirma	kontaktes på telefon	70223163	dag eller nat.
Ei-selskab	kontaktes på telefon	70292929	dag eller nat.

Brand og evakueringsinstruks

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet – RING 112 – oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne – hvor mange –
- Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget

Kontakt ejeren Johan Zier Olsen på tlf. 24251995

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriale er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsnet og udlever denne mappe sammen med kortmateriale.

Oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er kommet i sikkerhed.
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der adgangsveje

På ejendommen findes følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Brandslukker
- Vandslange

Overløb af gylle instruks

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletank – RING 112

Oplys:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren Johan Zier Olsen på tlf. 24251995

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 54676767

Opdæmning kan evt. foretages med jord, halmballer og lignende afhængig af mængden af gylle.

Modtag brandvæsnet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen.

- Halmballer
- Graveredskaber
- Traktor med frontlæsser

Kemikalie og oliespild instruks

Ved større overløb af kemikalier og olie – RING 112 – oplys:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevand.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren Johan Zier Olsen på tlf. 24251995

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 54676767

Forsøg opdæmning. Opdæmning kan evt. foretages med jord, halmballer og lignende afhængig af mængden og art.

Modtag brandvæsnet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen.

- Halmballer
- Sand/jord
- Graveredskab
- Traktor med forntlæsser

I kemikalierummet findes der savsmuldspakker og kattegrus der kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

Stophaner / hovedafbrydere

Vand:

Hovedhanen sidder ved indkørslen fra Skovbøllevej

I stalden sidder stophanen i fyrrummet

Elektricitet:

Hovedafbryderen sidder i fyrrummet

EI-tavlesidder i fyrrummet

Der bruges automatsikringer

Strømsvigt instruks

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller af der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper og lignende.

Ved strømsvigt på over ca. ½ timer, ring til SEAS/NVE og forhør om varigheden af udfaldet.

Tlf. 70292929

Eventuel iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.
Nødstrømsgenerator forefindes i laden.

Transport af bekæmpelsesmidler

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (f.eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

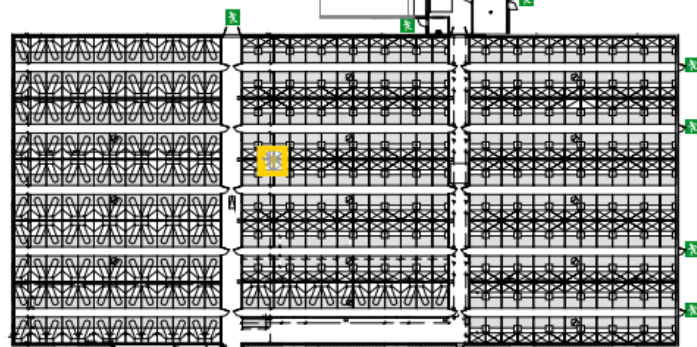
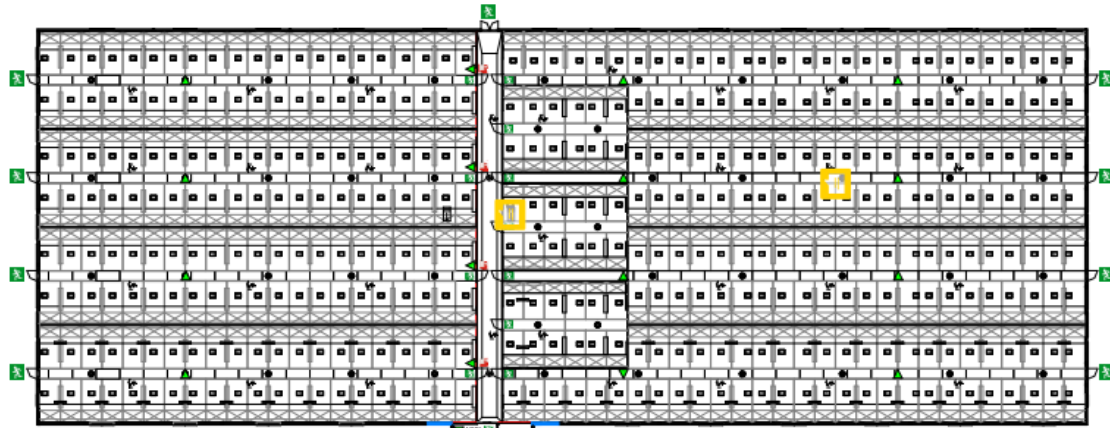
Meget giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængelige for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

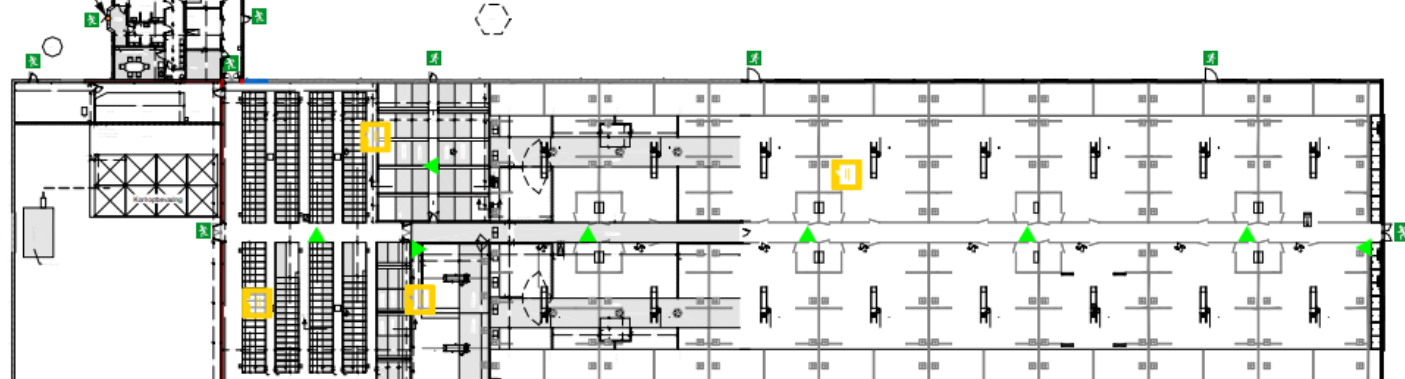
- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

Bilag A: Kort over ejendommen (bedriftsoversigt)

3020
Oversigtsplanen

Adgangsdør

Signaturforklaring:

Nedenstående elementer er ikke nødvendigvis indeholdt i projektet

- Brandsektionsvæg EI60-A2-s1,d0
- Brandcellevæg EI60
- Væg i fuld højde
- Halvvæg / Inventar

- Flugtvejsdør
- Højtryksrør med udtag
- Vandfyldt slangevinde
- Automatisk branddørlukningsanlæg centraludstyr

3

2

1

Oversigtsplanen